

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Rosenberg, P. A.

Titel | Title:

Pil og Plekter : Digte.

Udgivet år og sted | Publication time and place:

København : Nationale Forfatteres Forlag, 1910

Fysiske størrelse | Physical extent:

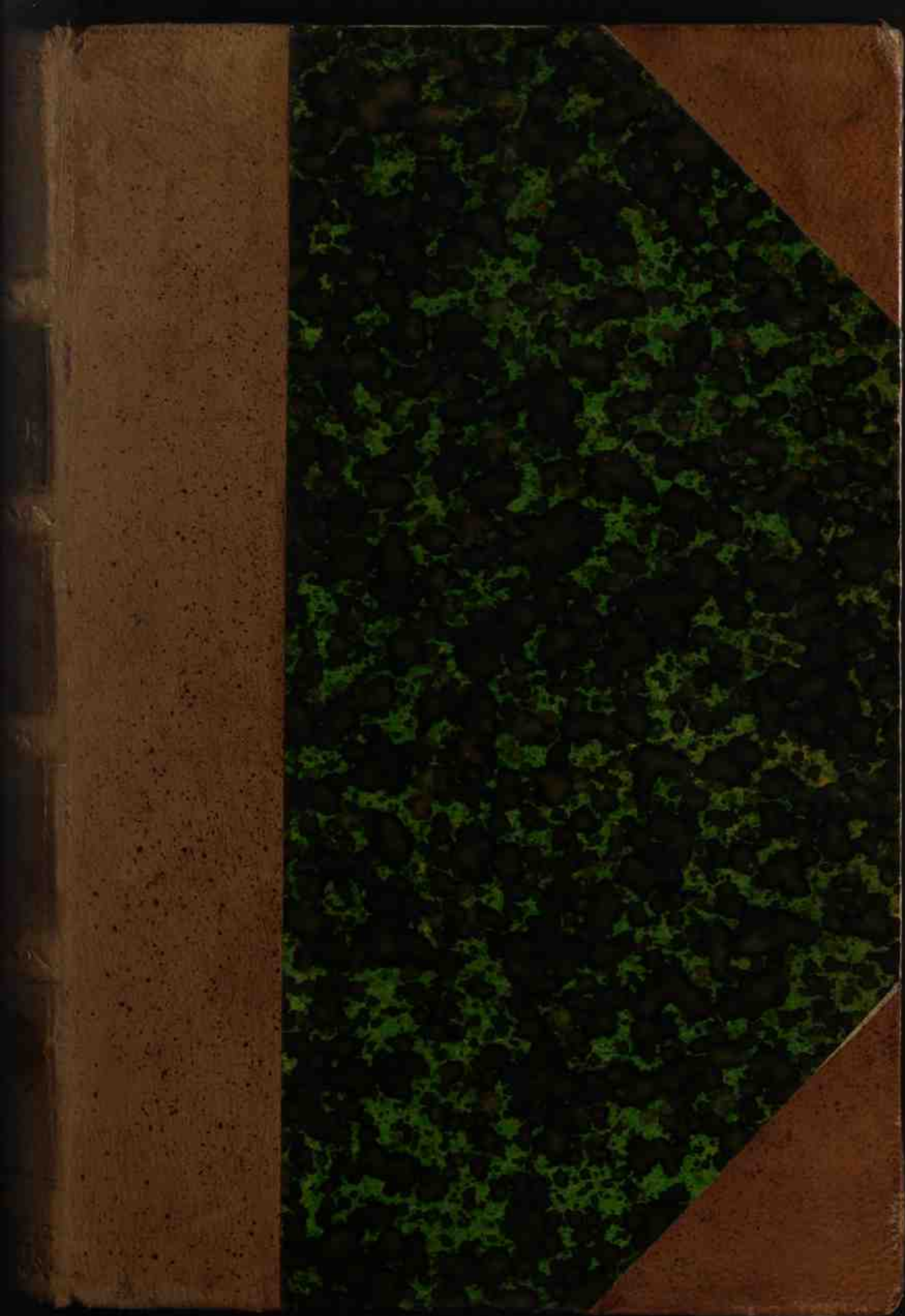
331, [5] s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

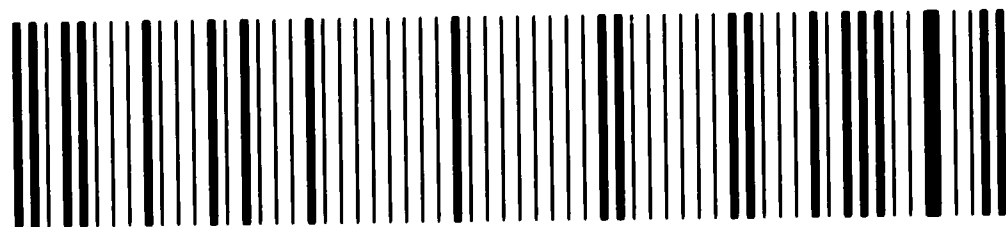
UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

54 - 11.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 54 8°

1 1 54 0 8 00303 4

+ Rex

PIL OG PLEKTER

DIGTE

AF

P. A. ROSENBERG

NATIONALE FORFATTERES FORLAG

KØBENHAVN 1910

PIL OG PLEKTER

Til de Døde

Lær mig at vandre trøstig,
Müntret af Aslernes Skraal
Og næret af Eders Rigdom,
Min Gang mod det evige Maal!

T. A. Rosenberg.

PIL OG PLEKTER

DIGTE

AF

P. A. ROSENBERG

KØBENHAVN
NATIONALE FORFATTERES FORLAG
1910

T. R. THOMASSENS BOGTRYKKERI. KØBENHAVN.

TIL ELISABETH

NYAARSAFTEN.

Et Aar, der som i Drømme fór,
Et underdejlgt Meteor,
Ombrust af Lykkehymners Klang,
Af Sommerduft og Fuglesang, ---
Det stædes nu til Ro i Kvæld
I Mindets store Gravkapel.

Et Samliv helt paa Sandheds Grund,
Hvor hver en Attraa frisk og sund,
Hvor hver en Tanke stærk og god,
Hver Id, som randt af Hjertets Rod,
Var sikker paa, at Svar den fandt, —
Det blev det Aar, som nu forsvandt.

Jeg var en syg og ufrisk Mand,
I selvskabt Sorgs og Tungsinds Ban;
Du viste mig, hvor Vejen gik
Til Livets lægende Sundheds Drik;

Du gav mig Staven selv i Haand
Og fulgte som min gode Aand.

Den Ungdom, som vi vandt os til,
Hin Tid, vor Lykke stod paa Spil,
Af Livets Angst ej gennemgyst,
Men af dets Alvor gennemlyst, —
Den vil vi trofast vogte paa,
Til vore Tindinger er graa.

Jeg véd, dit Sind var aldrig delt;
Det, som Du vil, det vil du helt.
Mens Hjærtet slaar i begges Bryst,
Jeg stoler paa og tror fuldtrøst:
Saa tit jeg rækker Haanden ud,
Saa mødes den med din, min Brud!

Min Brud, min Elskede, min Viv!
Du, som er Solen i mit Liv!
For al din Ømhed, ren og stor,
Velsigne dig den Gud, vi tror,
Den Kjærlighedens Samlivsmagt,
Som Verdens Liv er underlagt!

SKÆRSOMMERDAG.

Elskede, Somren er inde!
Somren er kommen med Farver og Sol!
Selv til vor taagede, raakolde Pol
Bringer den krydrede Vinde.
Træernes Grene forsvinde
Under det boblende Løvvælds Kaskader.
Ser du, hvor Himlen er blaa?
Her vil vi gaa,
Her, hvor i Bukkar man vader.
Aand denne Skovduft fra Blade og Straa! —
I Skoven skal vort Bryllup staa!

Elskede, dèr kommer Stranden!
Havet i tindrende Solstraaledans!
Sølvhvidt det lyser med Perlemorsglans.
Bølgerne jage hinanden,
Stænke os Kinden og Panden,

Naar over Strandkantens Stene de skyller.
Mærk denne saltsvangre Vind!
Aand den kun ind!
Herligt den Lungerne fylder.
Havet bortskyller det snævre og smaa. —
Ved Havet skal vort Bryllup staa!

Elskede, Havet og Skoven!
Havet og Skoven i Sommer og Sol!
Selv ved vor taagede, raakolde Pol
Hvælver sig Himlen foroven.
Alle er lige for Loven.
Hvor vi end færdes, paa Bjerg og i Dale,
Gælder det Lyset at naa,
Udblik at faa, —
Selv kan vort Liv vi befale.
Livet er Sejren, for den vil vi slaa. —
I Livet skal vort Bryllup staa!

FØDSELSDAG.

Kolding, 26de Marts.

Straalende Sol! Det er Foraar idag,
Foraar med rislende Aaløb i Enge.
Frøkorn, som sov under Jorddækket
længe,
Vaagner og løfter det dampende Lag.
Snart vil det myldre af Blomster i Vang,
Tusind Smaasole, af Solvældet rundne, —
Flyv, mine Rhytmer, som længe laa
bundne,
Flyv til den Sol, som jeg skylder min
Sang!

Foraar og Sol! — Paa en Dag som idag,
Just, medens Foraaret gled over Lande,
Just, medens Bølger fra aabnede Vande
Dansed mod Stranden i tindrende Jag, —

Straalende Sol! — medens Kvidder og
Sang

Stærene hilste, som hjemad var fløjne,
Tændtes *dit* Lys i de dejlige Øjne,
Vaagned hun op som en Solblomst i
Vang.

Foraar og Sol, — det var det, hun
mig gav.

Just, da mit Hjerte i Dødskulden gyste,
Tværs gennem Mulmet et Solblink der
lyste,

Vaarliv brød frem af en vinterkold Grav:
Alt, hvad jeg siden fik virket og skabt,
Fanged sin Daab af hin Brydningens
Time.

Mindet skal staa som en vaargylden Strime
Over min Daad, til *dens* Minde er tabt.

Straalende Sol! Naar hun vaagner idag,
Fyld da med Foraarets Lys hendes Stue!
Smyk hendes Fest med din muntreste Lue!
Truer der Skyer, i Hast dem forjag!

Ingen kan elske dig mere end hun.
Og naar hun ler mod din skinnende
Stjerne,
Hils hende da fra en Ven i det Fjerne!
Kys hende ømt paa den sødeste Mund!

FOLKEVISE.

Saa tit min Tanke til dig mon' gaa,
— Du, fejrest over hver en Kvinde! —
Det er, som jeg vugged paa Bølger smaa;
— Saa vel skal jeg vare dit Minde!

Det er, som jeg hørte den Himmerigs Fugl,
Der sang for Munken i Skovens Skjul.

Saa tit jeg tænker dit kjære Navn,
Det er, som dulmed hvert bittert Savn.

Det er, som stilned den stride Flod,
Der skummer under min Hjerterod.

Saa tit jeg drømmer din Haand i min,
Det er, som drak jeg Guds Altarvin;

Det er, som en Engel kyssed min Kind;
— Du, fejrest over hver en Kvinde! —
Det er, som saa jeg i Himlen ind.
— Saa vel skal jeg vare dit Minde.

FORAAR.

Hver Gang det gaar mod Foraar,
Og Kvistevævet tættes,
Naar Byens smalle Haver
Af gule Krokus spættes,
Naar Havnens Spejldyb blaaner
Af Himlens Overflod, —
Da skyller det gennem mit Hjerte
Paany, det kogende Blod!

Da husker jeg et Foraar,
Lynsvangert, bygefuret,
Hvor Dag og Nat, i Uger,
I Skoven Stormen dured,
Se, af *det* Uvejrsllys fik
Mit Liv sit Farvespil,
Og i *den* Hvirvels Kast blev
Min Fremtidsskæbne til.

Det *straaler* gennem Livet
Af sligt et Foraars Vælde.
Det er de Urgrunds-Kræfter,
Som Tiden ej kan fælde.
Og hver Gang Paaskestormen
Gaar durende fra Øst,
Vækker den end til Gjenlyd
min længst snigmyrdede Røst.

I DET FREMMEDE.

Nej, min Hukommelse faar aldrig fat
Paa dine Træk, hvor rastløs end den
stræber.

Jeg sover ind, — *da* staar du hos mig
brat

Og aander ømt et Kys paa mine Læber.

Men mine Arme kan dig ikke naa.

Jeg vaagner op, — og Drømmene er
fløjne.

Og ved mit Leje sidder stum og graa
Den store Ensomhed med stille Øjne.

BEKJENDELSE.

Naar jeg engang skal stedes for den
evige Dom,
Og Gud mig spørger: „Var du i Livet
god og from?“
Da svarer jeg: „Min Dommer! Jeg var,
som Folk er flest,
Og altsaa grumme tarvelig — det har
du længe vidst.

Jeg talte mange Ord, som jeg siden
har fortrudt,
Og loved tit letsindigt, hvad mit Liv har
siden brudt,
Det døve Øre vendte jeg ofte til dit Kald,
Og selv min bedste Stræben var fuld af
Fejl og Fald.

Jeg ødsled mine Kræfter paa mangen
 lumpen Knægt,
Som smurte mig om Munden med
 Smigerens Konfekt;
Jeg dømte strengt min Næste, naar han
 kom galt afsted,
Og hævnede mig paa Fjender, som
 gjorde mig Fortræd.

Men én Ting vil jeg sige til dig, som
kjender alt,
Som véd, hvor mangelunde jeg snublede
og faldt:
Den Kjærlighed, du tændte i Hjertet til
min Brud,
Den vogtede jeg ærligt og fulgte
blindt dens Bud.

Den førte jeg igjennem trods Verdens
Haan og Harm;
Den lever endnu i mig og gjør mig
stærk og varm.

Den er min hele Adkomst til Himlens
Salighed,
Og dømmes jeg til Helved, *den* følger
mig derned!“

DIN HAAND I MIN!

Din Haand i min!

Lad saa kun Stormen synge

Sin Vintersang og Folk og Fæ forskrække

Og næsten tage Vejret fra os begge,

Og feje Somrens faldne Løv i Dynge, —

Vi strider fremad mod den Fod for Fod,

Vi har endnu vor Ungdoms glade Mod.

Din Haand i min!

Er Solen skjult af Taagen,

Og falder Mulmet over vore Veje, —

Vor fælles Villie er vort fælles Eje;

Vort Haab er langsynt, og vor Kraft er
vaagen.

Fra vore Øjne skinner Lyset ud.

Dér blinker Stien. Og hist raader Gud.

Din Haand i min!

Saa gaar vi trøstig sammen

Opad, saa højt vi kan, mod Livets Tinder.

Og hvæser Ondskab om vor Hæl, og
vinder

Sig Hadets Drage mod os, rød i

Kammen, —

Stæng dine Øren for det fejge Skraal!

Knug fastere min Haand! Og le! Og taal!

Din Haand i min!

Engang vil Døden komme

Og løsne Grebet; Døden, — ingen anden.

Saa skilles vi. Men over Storhavsstranden

Gaar Solen op, naar Livets Nat er omme.

Og han, som førte os ad samme Vej,

Vil ikke længe skille dig og mig.

TILBAGEBLIK.

Vi standser, og tæller
De Aar, som gik hen.
Min elskede Hustru,
Min dyreste Ven!
Vi tør ikke klage
Paa Lykken, vi vandt,
Mens Timerne skifted
Og Dagene randt.

Da Sejlet vi hejste,
Var Børen ej blid.
Vort Forbund blev prøvet
I Storme og Strid.
De Haansord og Trusler,
Som brød mod vor Stavn,
De drev os kun tættere
Favn imod Favn.

Vort Dagværk blev saaet
 I en kummerlig Slægt,
 Hvor Uret og Løgne
 Huserede frækt,
 Og Kunsten, vi tjener,
 Maa taale jo, — ak! —
 At dømmes paa Prent
 Af det laveste Pak.

Men det tør vi sige
 Med Stolthed idag:
 Vi gik ej afvejen
 For Æslernes Slag,
 Vi sveg ej forræderisk
 Musernes Sag;
 Vort Rygte er rent,
 Og uplettet vort Flag.

Og ej maa vi glemme,
 At stundom vi fik
 Den rigeste Løn
 I et Haandtryk, et Blik;
 Og ægttere Værd
 Har ét hjertevarmt Ord

End købte Reklamers
Trompetende Kor.

Og kommer den Time,
Vi drømte saa tit,
Da Falskmøntnerbanden
Har spillet Fallit,
Og Svindel-Ballancen
Bli'r grundig gjort om,
Faar ogsaa *vor* Gjerning
En redelig Dom.

Da skal det vel kjendes,
Hvad sikkert jeg véd:
Det var ej forgæves,
Vi stræbte og stred.
Vi slæbte vor Sten dog
til Fremtidens Slot.
Og dèr, hvor den ligger,
Dèr ligger den godt.

Saa takker vi trøstig
For Tiden, som randt,
For Glæder og Sorger,

Der sammen os bandt.
Vil Gud, har en fredlyst .
Stump Vej vi igjen, —
Min elskede Hustru,
Min dyreste Ven!

MOD HØST.

26de Marts 1908.

Nu staar vi to paa Livets Tinde;
Højt over os er Himlen blaa;
I Frastandstaagen ser vi svinde
Den Sti, vi nylig vandred paa;
Og foran os det Ubekjendte,
Som ingen Kløgt kan grunde ud.
Gud véd, hvad end vi har i Vente!
— Ja, Elskede! det véd kun Gud.

Men naar vi sammen ser tilbage
Paa, hvad der kom og var og svandt,
Paa hver en Kamp og hver en Klage,
Der bort med vore Dage randt,
Hvert Brøl, som skulde os forskrække,
Hvert Nidhug af en lejet Pjalt,
Hver Uret, der blev gjort os begge, —
Gad *du* da se det usket alt?

Har det ej lært os just, hvad Tiden,
 Dens Daddel og dens Ros, er værd?
 Er den for dyrt betalt, den Viden,
 Med Svien fra en Ledingsfærd?
 Vi lader os ej mer bedrage
 Af Modens dumme Pøbelskraal.
 Vi véd, at hver Dag har sin Plage
 Med Os fra nye Offerbaal.

Den Tro fra vore Ungdomsdage,
 At ærligt Arbejd faar sin Løn,
 Den har paa Flugt vi maattet jage,
 Med Vemod, thi den var saa kjøn.
 Ak, selv den Dom, Historien fælder,
 Bær Præg af Tidens Snyderi.
 Vi saa det nys jo, hvad den gælder,
 I sjelden pragtfuld Parodi.

Men som det visne Løv fortæres
 Til Gavn for Somrens Blomsterkuld,
 Saadan kan Kjærligheden næres
 Af døde Illusioners Muld.
 En Soltid har vi sammen levet,
 Mens end med Sejershaab vi stred,

Men mere kjær er du mig blevet
For hvert et Nederlag, vi led.

Saa kan vi takke vel den Høje,
Som vore Skæbner sammen tvandt,
Og se, omend med dugget Øje,
Med Fred paa, hvad der kom og svandt,
Og knuge fast hinandens Hænder,
Mens uden Frygt mod Høst vi gaar.
Vi véd det jo: naar Vintren ender,
Begynder der en evig Vaar.

SNE?

Hvad er *det*? — Det blev jo Vinter!
Faldt der Snestænk i mit Haar?
Nylig sang jo alle Skove.
Nylig, — var det ej igaar?

Gik vi ej ad grønne Stier
I det køle Skovdyb ind?
Laa min Arm ej om din Skulder,
Og mod min din varme Kind?

Over Løvets Fletværk dirred
Luften, sommerblank og hed, —
Og *nu* daler hvide Snefnug
Fra de blaagraa Skyer ned.

Elskede! — Aa nej, jeg drømmer!
Nej, det er jo Sommer end.

Se, hvor muntert Solen spiller
I dit Øje, paa din Kind!

Har din Kind jeg ved min Skulder,
Aander Duften af dit Haar,
Synger, synger alle Skove
Som igaar, — ja, som igaar!

Og ad grønne Stier gaar vi
Ind i Somrens Verden, vid.
Syng, mit unge, glade Hjerte!
Nu er Sangens bedste Tid.

Det er ikke Sne, som drysser
Langsamt fra de blaagraa Sky'r.
Det er hvide Frugttræblostre
Fra en Vaar, der stille gry'r!

I MØRKE DAGE.

26de Marts 1910.

Mørket synker over Danmark,
Ogsaa om vort lille Hjem.
Kun en enkelt Stjerne glimter
Hist og her bag Skyen frem.
Fjernt og fjernere sig fjæler
Haabet om en Sommer blid.
Syg er Folkets Tro og Villie.
Nu er onde Vætters Tid.

O, men hører du: mens Daarskab
Væver om os Nattens Værk,
Kalder det igjennem Taagen
Med en Stemme mild og stærk:
„Frels din Sjæl! Dit Væsens Lykke
Blev ej Skæbnen underlagt.

Har du Lyset i dit Indre,
Ejer Mørket ingen Magt.“

Véd du, hvorfor Muslingdyret
Fik sit blanke Perlemor?
Véd du om de sære Kræfter,
Som i Kalk-lamellen bor?
I de lyse Dage aabner
Skallen sig for Solens Skin;
Da kan Perlemoret suge
Lysets rige Fylde ind.

Siden synker Dyret rolig
Gjennem Havets Bølgehvælv;
Thi det bærer i sit Indre,
Vel forvaret, Lyset selv.
Og i Mørket dybt paa Bunden
Under Klippens sorte Kant,
Kan det næres, trives, voxe
Af det Lys, det selv sig vandt.

Tror du ikke, Ven, at Sjælen
Fik den samme Kraft af Gud?

Selv i Mørket, Ondskab spreder,
Kan den skyde friske Skud.
Underfuld er Lysets Gaade;
Sejrrig over Angst og Savn
Bærer den paa Englevinger —
Kjærlighed er Gaadens Navn.

BØN.

Naar jeg skal dø, Elisabeth,
Da lov, at du vil hos mig være!
Saa skal mit sidste Aandedræt
Velsigne dig, du evig kjære!

Saa tager jeg din Haand i min
Og takker dig for Livets Glæde;
Den lever, trods det sorte Skrin,
Den dør ej i det hvide Klæde.

Sænk mig saa kun i Gravens Muld!
Strø Blomster over Kistens Fjæle!
Vor Kjærlighed vil underfuld
Mig bære til de frelste Sjæle.

Og som et venligt Trøstens Ord
Vil over Angstens mørke Bølge
Som Ekko af mit Liv paa Jord,
Elisabeth! dit Navn mig følge.

NØDDEBO.

Kraftigt svungne Bakkedrag,
Bræmmet tæt af Birkekrat, —
Saltfrisk staar i raske Jag
Luften ind fra Kattegat.

Esrom-Søens Bølgespejl
Kalder Blikket ud mod Øst;
Stundom møder det et Sejl,
Hvælvet som et Fuglebryst.

Under Skræntens Eg og El
Gaar den spæde Dønning ind,
Hvor de springske Kildevæld
Møder den i viltert Sind.

Flinke, stoute Bondemænd
 Pløje dybt en sandet Jord;
 Tvungent giver den igjen
 Karrig Sæd og spinkelt Fo'r.

Sagnet siger, gallisk Blod
 Blev i Racens Aarer sprængt;
 Ofte som en trodsig Flod
 Har det lovløst frem sig trængt.

Helst ved Solhverv og ved Jul
 Flyder end der Blod for Graad;
 Naaleskovens mørke Skjul
 Kjender mangelidsig Daad.

Denne trevne Agermuld
 Fostred Mænd med solfødt Kraft,
 Og et dejligt Pigekuld
 Har fra den sit Udspring haft.

Siden voxed i det fri
 Disse Kræfters Sammenspil;
 Gribskovs dystre Poesi
 Lagde vel sin Stemning til.

Som en Saga streng og stolt
Uden Fyld og Smykkeord
Breder sig det gamle Holt
Milelangt fra Syd til Nord.

Bli'r han ej af Møjen skræmt,
Finder den, der søger ret,
Dog blandt tause Graner gemt
Tit en yndig Alfeplet.

Stundom møder paa sin Gang
Vandreren en Eg, hvis Løv
Grønnedes, da Klokken klang
For den første Kristnes Støv.

Stenene paa Bakkens Kam
Er den sidste, sunkne Rest
Af en Borg, hvor Erik Lam
Fejred mangelen lystig Fest.

Stedet vidner ved sit Navn
Om hin Tid, da Snekken fór
Ind fra Sø til Borgens „Havn“,
Hvor nu Lyng og Bregner gror.

— Vamler dig den lumre Luft,
Byens ækle Klikepest,
Disse Egenes Højskovsduft
Hilser hver en mødig Gæst.

Gavned Ønsket nogen Mand,
Hændte det, som Villien bød,
Tog jeg af det hele Land
Denne Jord til Liv og Død.

STEMNING.

Der staar et rankt Kastanjetræ derude.
Naar Nattevinden fejer Havens Gange,
Da slaar en enkelt Kvist imod min Rude,
En Aandehilsen, skælvende og bange.

Det griber Sindet, saa jeg ej kan sove.
Det vækker Glæde, sær og vemod-
blandet, —

Som Lyd af Øxehug i stille Skove,
Som fjern Musik, der klinger over Vandet.

VED ESROMSØ.

Der glider blege Skygger over Vandet.
Men i Nordvest staar Aftenhimlen rød;
I Søen spejler den sin matte Glød,
Og Bugtens Flade lyser lillaandet.

En enkelt Svale strejfer med sin Vinge
Det blanke Vand, som endnu vugger
svagt,
Mens lydløst paa sin sidste Aftenjagt
Den søger Banen af i store Ringe.

Det hvisker gennem Skræntens Ellebuske;
Det stiger, svulmer som en Melodi.
De skjulte Kilders Rislen dør deri, —
Sivskoven nikker med de sorte Duske.

Du hører Søens sagte Skvulpen blande
Sig med hin Susen fra det mørke Krat.
Pan spiller i den lyse Sommernat —
Drøm ej for længe ved de blanke Vande!

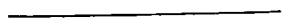
Der lurer Angst i Julinattens Taage.
Den Pan, hvis Syrinx klager yndigt nu,
Det er den samme Pan, som slaar
med Gru
Og jager Rædslen frem af Sjælens Kroge.

Lyt! — Hørte du de tætte Graner knage?
Derhenne var det. — Hører du det?

— Ja! —

Der kommer Nogen . . . *Noget* . . . ud
derfra . . .

Løb! Skynd dig, løb! Og se dig ej
tilbage!

PINSE.

Nu knoppes der Løv, nu skyder der
Grønt,
Nu vaagner det slumrende Jordliv af
Dvale.

Snart brister i kæmpende Fylde det frem
Og dækker hver Plet i de frodige Dale.
Nu soler sig Kvæget i Engene bløde,
Og Lærkerne stige med jublende Slag,
Og Længsler og Haab, som jeg tro'de
var døde,
De flagre paany mod den skinnende Dag.

Thi Pinse er kommet, den dejlige Tid,
Da Paradisdrømmen paa Jorden gjen-
fødes,
Da favnende ømt, som i Tidernes Gry,
Naturen og Aanden forsonede mødes.

Det suser og klinger som Sang under
 Løvet,
 Mens Vaarvinden vifter, og Dagen er
 mild;
 Guds Aand er paa Jorden, den taler til
 Støvet
 I Solvældets Glimten med Tunger af Ild.

O, tal til det Hjerte, som saaret og knust
 Har gjemt sig for Lyset i rugende Kvide!
 O, tal med Forjættelsens lægende Røst
 Til alle, som ængstes og tvivle og lide!
 Hver Kvist, som for Vinden i Solskinnet
 svajer,
 Hvert springende Løv og hvert drivende
 Skud
 Fortæller om Livets og Kærligheds Sejer,
 Alskabningens Løndom, det signede Bud.

Her er jeg, Natur, tag mig kjærligt i Favn!
 Saa tæt til dit Bryst vil mit Hoved jeg
 hælde,
 Vil slet ikke tænke paa Gjerning og Gavn,
 Kun lyttende hvile, og du skal fortælle.

LØVSKOV.

Her mellem lysegraa og sorte Stammer,
Hvor zirlig fra det blaagraa Bladeskjul
Skovstjernen nikker med sit hvide Hjul,
Og Snerrens tætte Sne langs Stien .
brammer;

Her er der Fred og Værn mod Solens
Flammer.

De tegner Bunden med en Lysning gul.
I Skyggen pippet fjernt en enkelt Fugl.
Her er der Fred. Her er et Bedekammer.

Skovkirkefred, som taler uden Røst,
Som føder Tanker, skælvende og milde,
Som hvisker Sjælen Haab og Tro og
Trøst!

Skovkirkefred! — Kom, hver som lider
ilde!

De dybe Aandedrag fra Jordens Bryst
Er Lægedom fra selve Livets Kilde.

STENSTRAND.

Jeg gaar langs Stranden mellem Sten
og Tang.
Skumfraaden stænker salt mig Kind og
Pande.
Fra Revlens Ryg, hvor Søer hvidt sig
rande,
Det dirrer som et Orgels dybe Sang.

Og inde her, i Bræmmen under Lande,
Dér drejer Bølgeslaget Gang paa Gang
Utalte Sten: en skær og spinkel Klang,
Hvormed de dybe Toner hist sig blande.

Og som et Hele Øret det fornemmer.
Thi Verdenshavets Kæmpemelodi
Er sammensat af Millioner Stemmer.

En Urkoral, en kosmisk Fantasi! --
Hver lille Sten, som paa dets Bund sig
gemmer,
Og røres af dets Magt, har Del deri.

JUNINAT.

Kastanjens Klaser lyser
I Juninattens Skin.

Natten er lun og stille.
Ingen Lyd! Ingen Vind!

Mellem Stammerne sorte
Søen, — hvid som Sne!
Over dens skinnende Flade
Ingen Krusning at se!

Som Svanen derude dukker
Tanken i Stilhedens Daab,
Dukker og stædes til Hvile —
Ingen Frygt! Intet Haab!

„FLYVENDE SOMMER“.

Aa, hvor dog Luften er lummer!
Der rører sig ikke en Vind.
Buskene døser i Heden.
Poplen staar stiv som en Pind.

Jeg sidder paa Stenten ved Gærdet
Og gisper efter lidt Vind.
Da sejler forbi mig i Solen
Et snehvidt, zitrende Spind.

Oho! — Den „flyvende Sommer“,
Den driver sit leflende Spil.
Den bæres af lønlige Strømme,
Som vi ikke mærker til.

Du tror, du kjender til Vinden
og véd, hvor den blæser hen.

Den snilde „flyvende Sommer“,
Den narrer os begge, min Ven!

Den finder sin Vej over Jorden,
Baade paa Land og i By,
Og spirer fra tusende Sprækker
Hvert evige Foraar paany. .

AUGUSTAFTEEN.

Det er Aften. Her paa Marken
Har de høstet hele Dagen.
Folk og Dyr har slidt i Tøjet,
Lige ned til étaars Plagen.

Dér paa Bakken staar den gamle
Kloge Bonde. Ved min Hilsen
Ta'r han Huen af. „Til Lykke
Med den gode Høst, Jens Nielsen!

Hvilken Glæde det maa være,
Naar den hele Skat er bjerget,
Den, som Regn og Storm og Tørke
Altfor tit har brændt og hærget!

Tænk, med hvilken Fest i Sindet
De, i Ly bag Gaardens Rude,
Nu kan staa og se paa Regnen,
Høre Blæstens Hvin derude!“ —

Lunt han stryger sig om Hagen.
„De har ganske Ret, min Herre.
Denne Gang var Himlen naadig.
Gid det aldrig gik mig værre!

Har jeg først mit Korn til Huse,
Lad saa Regn og Blæst kun tude!
Navnlig da, saafremt tilfældig
Naboens endnu staar ude.“

SEPTEMBERMORGEN.

Jeg styrer mit rappe Staalhjul
Op over Bakkens Kam,
Efter mig hører jeg Landsby-
Køternes arrige Glam.

„Vov vov! — Saa rolig han sidder!
Vov vov! — Saa han farer afsted!
Kan ikke faa Tid til at bide;
Kan lige til Nød følge med!“

— Heroppe fra slynger sig Vejen
Ned i det aabne Land.
Blaanende Højes Linjer
Tegner den fjerne Rand.

Mellem de krydsende Veje
Og Markernes tærnede Tavl
Titter bag Poplers Række
Mangen lysende Gavl.

Smaahaver med Georginer
Og gnistrende Solsikkers Guld, —
Langs Ladens hvidtede Længe
Staar Vænget af Stakke fuld.

To brune, kraftige Knægte
Følger i Plovenes Spor.
De skærer Stribe ved Stribe
Dybt i den fede Jord.

De nikker til mig i Farten
Et muntert: „Vel staaet op!“
Røgen fra Snadderne blandes
Med Dampen fra Hestenes Krop.

Morgenens hvide Staalglans
Dirrer om Hest og Mand. —
Det er den danske Bonde.
Det er det danske Land.

NOVEMBERSKOV.

Klar og kølig Dagen rinder,
Høj er Luften, Himlen ren.
Alt ved Solbjerg Rimen spinder
Sølvervæv om Straa og Sten.
Somrens Fugle længst er fløjne,
Borte hvert Insekt og Kryb.
Himlens tusend, lysblaa Øjne
Stirrer ned i Skovens Dyb.

Som en Skjoldvagt staar de slanke,
Kobberblanke Birketæ'r.
Bagved trænges tæt de ranke
Graners sortegrønne Hær.
Ingen solglad Fuglekvidder!
Søen skulper for min Fod,
Hvor ved Skræntens Rand jeg sidder
Paa en kroget Egerod.

Nynnende sin gamle Vise
Om det Skabtes Flygtighed
Kommer stødvis Høstens Brise,
Hvirvler gule Blade ned,
Suser gennem Egens Krone
Glider videre og bort — —
Og mit Liv er som en Tone
I en evig Grundakkord.

EFTERAAR.

Med Sang, med Sang jeg hilse vil
Dig, fejende Høst!
Mens Løvet synker,
Og Bølgen klynker
Med dæmpet Røst,
Din Pris jeg jubler
Af fulde Bryst.
Sommeren puger sin gyldne Skat;
Du ødsler den bort i en stormfuld Nat.

Med Sang, med Sang jeg hilser dig,
Fuldkommelsens Stund!
Det Liv, du dræber,
Mod dig det stræber
I Dybet kun,
Saavist som Døden
Er Livets Grund.
Sommeren famler i rastløs Il;
Du løser dens Gaade med sejrrigt Smil.

Med Sang, med Sang jeg hilser dig,
Forjættelsens Tid!
Hvert Blad, som daler,
Til Hjertet taler
Om Freden blid,
Om Hvilen efter
Den hede Strid.
Sommeren daarer med løjet Trøst;
Du varsler den sande, fejende Høst!

VINTERDAG.

Vinterdag! Paa Sneens Skjold
Hviler du i stille Grunden
Som en Skønhed runebunden,
Tankefuld, men taus og kold.

Blank i Kronen om dit Haar
Solens staaiblaa Straale falder.
Brynjens Væv af Iskrystaller
Hvælvét over Brystet staar.

Er din Skønhed Dødens Pragt?
Er din Stumhed Gravens Stille?
Vil du daare og forvilde
Den, som drages af din Magt?

Eller grubler i din Ro
Selv Naturen paa en Maade
Over Livets store Gaade,
indadvendt og taus og tro?

-- Alt; hvad nys jeg higer mod,
Glider bort med Luftens Strømme,
Mens jeg synker hen i Drømme,
Tabt i Andagt ved din Fod.

III

5*

DE FØRSTE GRØNNE BJERGE!

Thüringen. Juni.

De første grønne Bjerger,
Diset mod Luftens blege Blaa!
Endnu kan Sjælen juble,
Som da jeg første Gang Jer saa.
Endnu kan Brystet vides ud,
Og Tanken skyde nye Skud,
Og alle Hjertets Kilder
Med Foraarsbølger gaa!

De første grønne Bjerger!
Der skyller som en Sundheds-elv
Igennem mig ved Synet.
Hvorfor? Jeg véd det ikke selv.
Jeg fødtes i et Sletteland
Og voxed op og blev til Mand
Og saa Jer ej, før Rynker
Alt fured Pandens Hvælv.

Og dog, I grønne Bjerger!
Hvergang paany jeg stævner frem
Mod Eders stille Rige,
Da er det, som jeg vendte hjem,
Som talte fra hver Kløft og Tind
En Røst fortrolig til mit Sind,
Som leged Barndoms Syner
I Aftnens hvide Em.

De første grønne Bjerger!
Og flere bagom, Rad paa Rad!
Ind i min Trylleverden
Jeg kører fri og sjæleglad.
Jeg aander Luften, krydderfuld
Af Fyrrens Duft og fugtigt Muld,
Og strækker mig fornøjet
I Solens lune Bad.

KRUCIFIXET i CADORE.

Perarolo. Juni.

Der staar et Krucifix ved Vejen,
Ormædt og skævt og sort som Jord.
Hver Morgen er det zirligt pyntet
Med friske Foraarsblomsters Flor.

Om Frelsergudens magre Lemmer,
Der vaander sig i Smertens Strid,
Er viklet vilde Akkelejer,
Blaa Enzian og Primel hvid.

Hvem bringer dette Blomsteroffer?
En lille Cadorina vist,
Som beder for sin Elskovs Lykke
Til Himlen og den milde Krist.

Et Bjergbarn kækt med brune Øjne
Og Lød som Tizians hede Guld,

Let som et Kid, men fast og fyldig,
Koket og from og lunefuld.

— Saa kom jeg just forbi imorges.
Der knæled En ved Korsets Fod.
Ved hendes Side, fyldt til Randen,
En mægtig Kurv med Blomster stod.

Hun hørte mine Skridt paa Vejen
Og løfted Blikket et Sekund:
Et gammelt, hærget, rynket Ansigt
Med Spor af Sult og andet ondt!

Men fra de store; sorte Øjne,
Dybt under Brynets skarpe Kant,
Der lyste som en Sejersflamme,
Et Sjælelyn, der kom og svandt.

Jeg gik forbi med bøjet Hoved,
Beskæmmet halvt og tankefuld. —
Over de friske Foraarsblomster
Laa Morgensolens lyse Guld.

AFTEN VED SØEN.

Riva. Juni.

Den lune Sydens Nat,
Der kommer sort og brat,
Har slukket Gardåsøens dybe Blaanen.
Og over Monte Baldos lave Krat
Fremsejler klar og fuld og gylden Maanen.

Fra Sarcas tause Dal
Gaar Brisen let og sval
Hen over Søens næppe kruste Flade.
Bagved mig fløjter der en Nattergal,
Skjult af Platanens brede, mørke Blade.

Fra Bjergets blygraa Hang
Der bæres hid som Klang:
Nu høres tydelig Guitarens Skratten!
Saa blandes alt med Aftenvindens Sang —
Det er, som toned selve Sommernatten.

Lig Sølv i Maanens Skær
Lyser de høje Træ'r;
Ildorme glimte lavt, hvor Skyggen ruger.
Jeg mærker Balsampoplens Duft især,
Og Rusen ind i dybe Drag jeg suger.

Ak, om i Versets Fald
Som i et klart Krystal
Jeg kunde denne Aftens Stemning sænke!
— Lyksalig han, som fik det skønne Kald
Et evigt Liv det korte Nu at skænke!

SERENADE.

Verona.

Madonna! Nattens Vinger
Sænker sig over Jord.
Fra Blomst og fra Blade klinger
Mystisk et Aandekor.
En Hymne er det, som stiger,
En Gud, der aabner sin Favn,
En Gaade, der skælver og higer, —
Elskov er Gaadens Navn!

Madonna, al min Tanke
Sænker sig ømt i din.
Jeg gætter din Væxt, den ranke,
Under det bløde Lin.
En Ildflod mellem os strømmer,
Et Væld af Jubel og Savn,
En Drøm, som vi sammen drømmer, —
Elskov er Drømmens Navn!

Madonna, lad dens Længsel
Sænke sig i dit Sind!
Da sprænges Baand og Fængsel
Let som et Silkespind!
Et Solvæld over os flyder,
Et Tempel tænder sin Baun,
Et Rige, hvor Frihed byder, —
Elskov er Rigets Navn!

BLOMSTER.

Haarlem. April.

I Blomster, som rundt mellem grønne Straa
Luer mit Øje i Møde!
Hvor fik I de Farver, hvide og blaa,
Guldgule og flammende røde?

„Vi suger dem op af den lune Jord
I Nætter og vaarlyse Dage.
Den gav os vor Næring; vort brogede
Flor

Er Takken, vi giver tilbage.“

Men Jorden er dyndet og mørk og graa,
Dens Safter dorske og døde.
Hvordan kan af *den* I de Farver faa,
Som straale og funkler og gløde?

„Vi bruger dens Safter, saa godt vi kan,
Naar Himlen for Sol vil sørge.

— Og er du en Digter, saa ved du
hvordan

Og har ikke nødig at spørge.“

KUNSTEN.

Alhambra. Maj.

„Regnbuen er jeg; Solen er min Fader“.*)
Mit brogede Spil er kun den brudte Glans
Fra spredte Guldax af hans Straalekrans,
Skumstænk og Perler fra hans
Lys-kaskader.

Thi Verdenslysets Fylde er kun hans.
Han er den evige, som ej aflader.
Jeg skifter stadig; mine Farverader
Fødes og dør i flygtig Ætherdans.

Min Moder er den milde, lune Regn;
Den hører Jorden til og smykker Landet
Med Blomster og med Grønt fra Egn
til Egn.

Af Sol og Taarer er mit Væsen dannet,
Og jeg blev sat i Skyen som et Tegn,
At Jorden mer ej er af Gud forbandet.

*) Arabisk Indskrift i Alhambra.

VENUS FRA MILO.

Paris. Maj.

I.

Skønheden selv, Anadyomené,
Som sejsikkert over Verden sender
Det lyse Stjerneblik, hvis Magt hun
kjender,
Funden i — o, hvor sært, at sligt kan ske!

Med skidden Haand en melisk Bonde
vender
Den rygende Gødning paa sin Jordlod. Se!
Da skinner der en Skulder, hvid som
Sne . . .
Gudinden i en Mødding! Ja, — det
hænder!

Men sjeldent! Vor Tid har en artig Skok
 Af Møddinger. Man graver. Og man
 finder . . .

Hør Raabet fra den blege Kjenderflok:

„Fin, fornem Kunst! Det dufter! Og det
 skinner!“

— Ak, Møddingen, Godtfolk! er ikke nok.
 I *hver* en Mødding findes ej Gudinder.

II.

Man hentede Gudinden til Paris
 Paa et Fregatskib af den franske Flaade.
 Saa restaurered man den fagre Gaade,
 men let og læmpeligt, naturligvis.

Og gav den Plads, den bedste, man
 formaa'de;

Dèr straaler hun, trods Armenes Forlis,
 Et Maal for hver en Skønhedselskers Pris,
 Der takker Kunstens Gud for denne
 Naade.

Restauration er ikke Hvermands Sag.
Men mærk dig ét, min Ven, en
Smaating kun!
De Franske, véd du nok, har megen
Smag.

Gudinden tog de med, Møddingen ikke.
Fandt du Gudinden, frem da med dit
Fund!
Møddingen maa du gjerne lade ligge.

ESCORIAL.

Madrid. Maj.

Alt her omkring er øde, stort, bedrøvet,
Synskredsen, Minderne om Død og Krig.
Naturen selv er som et Jættelig,
En træløs Ørk, i tørre Sprækker kløvet.

Der synger ingen Fugle under Løvet.
Fjernt høres kun en enkelt Rovfugls Skrig.
Lavt trækker Vestens Sky en sortbrun
Flig.

Spredt mellem Sten staar Græsset stivt
og støvet.

Her rejste Filip, flittig og ihærdig,
En Kæmpefæstning om en Marterpæl
Og sled i tyve Aar, til den blev færdig.

Her risted han sit Valgsprog: „Skælv og
knæl!“

Og valgte denne Borg, en Kæmpe værdig,
Til Gravsted for sin snævre Dværgesjæl.

GIBRALTAR.

Gibraltar. Juni.

De grønne Bølger syder ind om Klippen,
Mens længer ude Middelhavets Flade
For Øjet taber sig i lilla Dis.
Bjerglinjen dør i Nord er Spaniens Kyst,
Og, som et Drømmesyn, af Feber avlet,
Anes i Em af Middagslys og Hede
Afrikas stejle Højderyg i Syd.

Europas Sydspids! hvasse, rødgraa Skær,
Som peger frem mod Ørkenlandets
Strande,
Øde og goldt som de, Gibraltar, ve!
Mer Blod har flydt for dine Stenrevs
Skyld
End for den frodigste af Jordens Dale.

I Klippens Revner gror den stride Kaktus
 Med broddede Blade, formede som Sværd;
 Blodrøde Valmuer gløder hist og her
 Lig aabne Vunder nedad Bjergets Side.
 Hvad gav dem denne dybe, dystre Lød?

Taarer og Blod! Du har ej anden Saga.

Gang efter Gang, fra Tarik steg i Land
 Og gav dig Navn, blev dine Skrænter
 vandet
 Med disse Safters kostelige Dug.

Hvorfor? Hvorfor? Hvad er dit Værd?
 Fortæl!

Din stormforvitrede, solbrændte Kalksten,
 Der langsomt smuldrer og med smalle
 Striber
 Bedækker sig, som med en dunkel Skrift,
 Bærer jo ingen Frugt, undtagen den,
 Der stundom modnes paa den grimme
 Kaktus
 Og giver en Flok vilde Aber Føde.

Dit Indre gemmer ingen sjeldne Skatte,
 Ej Erts og gyldent Malm, ej ædle Stene.
 Og ingen mindeviet Helligdom
 — Som i Jerusalem hin dyre Muld,
 Hvor Kristus hviler — gjør dit øde Rev
 Til Maal for Ridderhæres Kappelstrid.
 Og dog blev næppe Graven hist i Østen
 Med større Iver stormet og forsvaret
 End denne Plet, der ej har andre Minder
 End Remsen paa de Mænd, hvis Blod
 den drak.

Du gjør ej nogen Sjæl paa Jorden Gavn.
Men du kan gjøre Millioner Skade!
Det gi'r din Stenvæg Diamantens Værd.
 Du er en pansret Klo, der knuger gramt
 Nøglen til Middelhavets rige Kyster,
 En Daggert-Od, som Frygt og Had har
 hamret!

Europas Kristne jog den brune Maurer
 Tilbage over Strædet. Mahoms Lære,
 Der byder sin Discipel Vold og Drab
 Mod Folk af anden Sæd, har maattet vige

For Korsets og for Kjærlighedens Tro.
Naar Maureren nu fra Marokkos Kyst
Ser mod sit fordums Hjem, mod

Andalusien,

Møder hans Blik, i Taagesløret hyllet
Gibraltars Tvillingtop med Fæstnings-

kronen;

Og styrer han Felukken under Klippen,
Peger Kanonens Rør imod hans Stavn.

Da, tænker jeg, han stryger sig om

Skægget

Og haanler, mens de sorte Øjne gnistrer
Omkap med Solens Spil i Vandets Spejl:

„Korsets og Kjærlighedens Tro har

sejret!“

— Hvad skriger Maagen paa de lave

Skær

Forude dèr, hvor Klippens Bryst sig

sænker?

Hvad mumler Bølgen, mens i rastløs

Skummen

Den huler Fjeldets Fod og risler hvid

Over de flade Sten, som er dets Skamler?

„Haab ej! Haab ej!“ er Maagens Skrig
i Blæsten.

Og i mit Indre toner som et Ekko:
„Hvad Jorden var, vil den bestandig
vorde.

Uret og Ondskab, broderlig forenet
Med Graadighed og Dumhed, skal nok
kalde

Dæmonerne til Arbejd, hvis de sover.
Haab ej! Haab ej! Forgæves Kamp og
Møje!“

Dog stadig høres gjennem Blæstens Stød,
Dyb, som en Undertone, Søens Brusen.
Den salte Bølge bliver aldrig træt;
Den slider Klippen sønder, Fnug for Fnug,
Og naar sit Maal igjennem Seklers
Skriden.

Maaske den Dag er nær, da Klippen
styrter,
Fordommenes og Daarskabs Sten-
befæstning;
Da Jordens Sønner med Forundring ser,

Tunnel,

Hugged sig Vej i Bjærgtet Fod for Fod,

Og Hænder mødtes, Øjne fandt hinanden,
Og Sejersglæde fyldte alle Hjærter,

Da skal maaske Gibraltars Klippe vises
Med smuldrende Rester af sin

Fæstningskrone

Som Minde om en raa, barbarisk Tid

Og vække Undren, parret vel med Smil,

Naar fra Pakettens Dæk Turisten spejder

Mod Andalusiens Strande. Og som Sagn

Det klinger da for bedre Slægters Øre,

At dette øde, golde Stenrev hist

Har kostet Mandeblood og Kvindetaarer.

IV

VOX POPULI.

Da Jøderne om Guldkalvsaltret dansed,
Og Moses ene stod som Herrens Tolk,
Da hylded Mængdens Røst den døde
Afgud;
Men hvor var *Folket*, Guds udvalgte Folk?

Ej var det dem, der dansede om Kalven,
Skøndt Flertalsmagten var de, det er
sandt.

Nej, *Folket*, det var ham, der stod alene,
Men i hvem *Folkets Aand* sin Talsmand
fandt.

BØGER.

Bøger! Bøger! nye Bøger!
Døde Tanker, sat paa Naale!
O, hvor sjeldent, — mer end sjeldent,
Hjerteblodets Springvandsstraale!

Gamle vise Sagn beretter:
Hvor en Kirkeborg skal laves,
Dér maa først i Kirkegrunden
Noget *levende* begraves.

Hvem af disse Arkitekter
Bragte Ofret, som han maatte?
Hvis du graver efter, finder
Højest du en selvdød Rotte.

TIL DE DØDE!

Tak ske Jer, I store Døde!
Som gav vor plebejiske Jord
Dens Adelsmærke og Hædersplads
I Klodernes evige Kor!
I Flammerne fra Eders Esser
Smeltes end Livet om;
I Farver, Former og Toner
Skriver I Slægternes Dom.

Thi hine talløse Daarer
— Tolv Stykker paa hvert Dusin —
Vel er det dem, der regjerer
I hver en given Termin;
Men gjennem de evige Haller,
Hvor Tidernes Genius bor,
Høres kun Vingesuset
Af *Eders* mægtige Ord.

O, lær mit Øre at sløves
For Nuets gøglende Raab!
Og lær min Tanke at løves
Med et uvisneligt Haab!
Lær mig at vandre trøstig,
Muntret af Æslernes Skraal
Og næret af Eders Rigdom,
Min Gang mod det evige Maal!

DIPLOM.

Jeg har ikke attraa't Ordner eller ydre
Distinktioner,
De har aldrig været med i de Drømme,
jeg har drømt;
Naar som Dreng jeg sang om Hæder,
var det aldrig den, der toner
Fra det skraldende Orkester, der gjør
Dagens Helt berømt.

Og dog fik jeg mig en Orden, som
jeg ikke har begæret,
Og jeg fik den for det Bedste, jeg i
mit Liv har gjort;
Og jeg tilstaar ganske ærligt, at jeg føler
mig beæret
Langt mer, end jeg fortjener, -- hvad
nu ikke siger stort.

Jeg er nemlig blevet haanet, rakket til,
forfulgt og hadet
Af den Bande, for hvis Angreb kun
den Lumpne helt gaar fri;

i

Byron, Shelley og Balzac.

RESIGNATION.

Da jeg var meget ung, da tro'de
Jeg, Gud var en human Monark,
Der styred Livet paa vor Klode
Som Noah Livet i sin Ark.

Han bo'de lunt i Paradiset,
Lig Kongen paa det høje Slot,
Og slog de stygge Folk med Riset
Og gav de rare Sukkergodt.

Jeg voxed til og saa med Smerte
Min Barnevisdoms Nederlag.
Da kogte Harmen i mit Hjerte,
Og Haanden knytted sig til Slag.

Den Løgn og Uret, som husered,
Den skulde hugges ned, min Tro!
Jeg vilde forme Verdensleret
Begejstret med min spinkle Kno.

Jeg vilde være selv Vorherre
Og skabe Lys for Sandheds Sag.

Men — det blev værre kun og værre,
Trods al Begejstring, Dag for Dag.

Hvor tit end Sandheds Vams blev lappet,
Den var dog stadig lige slem.
Fik Løgnens Orm et Hoved kappet,
Strax voxed to og flere frem.

Nu har jeg valgt et andet Stade;
Dér bli'r jeg sagtens til min Grav;
Og skøndt jeg bliver ved at hade,
Jeg venter mig ej stort deraf.

Jeg tages ikke mer. ved Næsen;
Hvad „Tidens Røst“ er værd, jeg véd.
Nu ser jeg i det hele Væsen
Et Kursus i Taalmodighed,

Og tænker mig: Forbryderklanen,
Som snyder frækt og holder Hus,
Den hører vel til Verdensplanen
Som Slinger, Krybdyr, Skab og Lus.

DE GAMLE DAGE.

Ser du hine Sten paa Bakken,
Dækket halvt af Brombærranker?
Hvergang jeg faar Øje paa dem,
Fyldes jeg af glade Tanker.

En Historiker har sagt mig,
De er fra Kong Abels Dage.
Dør paa Bakken stod hans Kongsgaard;
Kun de Sten er nu tilbage.

Samme lærde Mand forsikrer,
Han har læst i gamle Skrifter,
At Kong Abels Tid var mere
Stor i Løgn end i Bedrifter.

Det at du' til et og andet
Hjalp i hine Tider ikke.
Alt kom an paa, at man hørte
Til en ækel, fedtet Klike.

Dens Kumpaner snød og plyndred
Frækt til Fordel for hinanden.

Landets Ære, Landets Velfærd
Var en Stud, man slog for Panden.

Alle kjendte deres Streger,
Ingen turde mod dem fægte;
Prøved nogen, blev han bagfra
Stukket ned af deres Knægte.

Saadan stønned hele Danmark
Under en Camorras Svøber.
Mynt og Maal og Vægt forfalsket!
Spot for Sælger, som for Køber!

Rigets Blodumløb forgiftet
Med en Sot, der hæsligt yngler,
Af en lille Flok, hvis Styrke
Kun var den, at de var Slyngler!

— O, hvor herligt at betænke:
Saadan leved vore Fædre.
Gud ske Lov, at *vi* nu har det
Saa utrolig meget bedre!!

HOLGER DANSKE.

Vor Folkebands Symbol, hvis Drapa
klinger

End over Danmarks Land paa hver en
Kant

I Rytmer, Sorøs Digtergubbe bandt,
Mens han Guldharpen slog med øvet
Finger!

Med aaben Pande, uden Pral og Tant,
Ildhugens Ørn paa Hjelm med spilte
Vinger,

Med Kors paa Bryst, med Skjold, hvor
Løver springer, —

Ja, Landsmand! Billedet er smukt og sandt!

Men ogsaa *det* er jo symbolsk, min Kjære:
Han *sover* hist, med Skægget langt og
tykt,
Og vaagner først, naar der er Nød paa
Færde.

Mens Løgn og Frækhed stinker mod os
stygt,
Tænker jeg tit, hvor godt det vilde være,
Om Holger sov *til daglig* mindre trygt.

ROLLEFORDELING.

Ondskab og Dumhed mødtes paa en Vej.
„Vær hilset,“ sagde Ondskab, „Søster
kjære!

Jeg ser, vi gjør vort fælles Ophav Ære
Og bliver federe daglig, du og jeg!

Hvad, om vi fulgtes ad? Vi kunde være
Hinanden vist til Nytte. Tror du ej?
Jeg tænker; hvis du ikke siger Nej,
At jeg af dig, som du af mig, kan lære.“

Saa fulgtes de. Men Ondskabs bedste Slag
Opnaa'de Dumhed stadig at spolere.
Da raabte Kammeraten vred en Dag:

„For Fanden, lad mig ene manøvrere!“
„Men hvad skal jeg saa?“ spurgte
Dumhed spag.
„Du,“ svared Ondskab, „skal kun
applaudere.“

DEKORATIV!

„Dekorativ!“ — Ja, det er Kammertonen,
Hvorpaa der synges skal i disse Dage.
Gaar det med Aandens Kræfter først
tilbage,
Saa vaagner Sansen for — Dekorationen.

„Dekorativt!“ — Deri kan *Alle* snage.
Selv Knaldreporteren og Middagsjonen
Ser i en Ruf — aa, hvor det klæ'r
Personen! —
Hvad man i sligt skal vælge eller vrage.

Se, *derfor* blev vor Nutidsdigtning ikke
Et Størværk, men en Kasse, storeslem,
Behængt med Nips, der kan i Øjne stikke.

Og „Publikum“ begejstret møder frem,
Trukket ved Næsen af den samme Klike,
Der gennemlyver Alting i vort Hjem.

AA, HVOR VERDEN
DOG ER SKØN!

„Aa, hvor Verden dog er skøn!“ —
Ingen Sag i Stigningstiden,
Varm og blussende mod Striden,
Næsten vis paa Sejrens Løn,
Uden Tvang og uden Tynge
Jublende i Sky at synge:
„Aa, hvor Verden dog er skøn!“

Men naar efter Nederlaget
Sjælesyg du staar paa Vraget
Af din Undoms Drømmebaad;
Naar du, skuffet og bedraget,
Hjertet tungt og Kinden vaad,
Ser den Flok, der svor til Flaget,
Flygte taus og bleg fra Slaget
Uden Mod og uden Daad;

Naar den bitre Vanmagtssmerte
Fylder isnende dit Hjerte, —
Bed da, Mand, en modig Bøn:

At du, trods de onde Dage,
Uden Bitterhed og Klage,
Uden Krav om Bod og Løn,
Mens du ser dig stolt tilbage,
Moden, mandig kan gjentage:
„Aa, hvor Verden *dog* er skøn!“

MAXIME.

Uretfærdighed og Løgn
Varer kun et stakket Døgn;
Men da Tid bestaar af Døgne,
Og der gives tusend Løgne
Med utallig mange Sider,
Hersker Løgneren — alletider!

LEGENDE.

Dengang Vorherre havde skabt
Den rare Jord med Stort og Smaat,
Da saa han paa sit unge Værk
Og fandt det Hele saare godt.
Men som ved Aftentid han gik
En Tur i Eden efter Skik,
Kom Djævlens selvbestalter
Og præsentered „en Kritik“
Paa fire lange Spalter.

Først fandt han i en Oversigt
Ideen lovlig pretentiøs,
Begrundelsen ret mangelfuld,
Kompositionen endeløs.
Expositionen virked galt
Og delvis uoriginalt,
Ensemblet var kaotisk,
Og Løvens Udtryk var brutalt,
Og Faarets idiotisk.

Der sporedes i Værkets Gang
 En trættende Monotoni.
 Forfatteren gjentog sig selv
 Og var for Plathed ikke fri.
 I Solnedgangens Lys man saa
 En Knaldeffekt, banal og raa,
 Massiv som bare Fanden;
 Og Skovens Grønt og Himlens Blaa
 Stod rædsomt til hinanden.

Vorherre smiled. „Din Idé
 Har vist en Fremtid, kloge Ven.
 Den smager af sin Mesters Aand,
 Er klog og kold og gold som den;
 Den hinker skæv og lam og krum.
 Men -- bliv ej vred! — en Smule dum
 Mig synes dog din Iver;
 Du har jo intet *Publikum*,
 Som *tror* paa, hvad du skriver.“

„Vel!“ tænkte Djævlén. I en Fart
 Han søgte Adam, Eva op.
 Ved Kundskabstræet stod de just
 Og kigged mod dets grønne Top.

De to naive Sjæle fandt
Hans Vid og Skarpsyn højest pikant:
O Vink om, hvad der venter! —
Den første Recensent iblandt
De første Abonnenter!

— Vorherres Smil! Du glade Smil,
Som skinned paa hans Skaberværk!
Skin til Enhver, som skaber end,
Og gør hans Tanke glad og stærk.
Fortæl ham, naar hans Mod bli'r slapt,
Naar Pressen raaber, han har tabt
Humøret og Forstanden:
At Jorden har Vorherre skabt,
„Kritiken“ — skabte Fanden!

VARIATIONER
OVER ET KJENDT THEMA.

Kammerater, om vi kunde, om vilde
 slaa os sammen,
 Hvilken Fryd det vilde blive, hvilken
 Herlighed og Gammen!
 Og vort Feltraab skulde lyde til vort
 gamle Danmarks Held:
 „Gaa paa Landevejen ud, slaa ihjel!“

Disse fede, fede Fraser, som har travlt
paa alle Veje
Med at stjæle os vort Selvsyn, vore
Hjerner bedste Eje,
Uh, de yngler som Kaniner, — men tag
fat alligevel:
Gaa paa Landevejen ud, slaa ihjel!

Snobberiets dumme Frøkor, som
 bestandig la'r sig høre,
 Det som kvækker i et Køre, til det
 svimler for Ens Øre,
 Det forvrøvler os vort Liv; derfor,
 Venner, med Appel:
 Gaa paa Landevejen ud, slaa ihjel!

Og den Raaheds Køterbande, som med
 Tungen ud af Halsen
 Vræler op og tror sig kaldet til at føre
 an i Valsen,
 Hvorfor finder vi os længer i dens frække
 Smæld og Spræld?
 Gaa paa Landevejen ud, slaa ihjel!

Og Misundelsens væmmelige Eddersnog,
 den klamme,
 Den, som sniger sig i Skyggen, hvor
 den er saa svær at ramme,
 Giv den Døden, før dens Giftbrod har
 gjort hver en Sjæl til Træl!
 Gaa paa Landevejen ud, slaa ihjel!

Og saa Dømmesygens kritiske Ulve, som
har Huler
Rundt omkring i Landets Kroge, hvor de
ligger lumsk og skuler,
Lad dem dømmes, som de dømmer!
Gjør dem ærlig Ret og Skjel!
Gaa paa Landevejen ud, slaa ihjel!

Kammerater! Disse Udyr kan I møde
allevegne
 Paa de brede Alfarveje, rundt i alle
danske Egne.
 Derfor rask! Vi holder sammen. Op til
gamle Danmarks Held!
 Gaa paa Landevejen ud, slaa ihjel!

PROFILER.

I.

Den Frigjorte.

Et Barneansigt, net, men uden Træk;
Skyklapper over Øret, lig Merode;
En Babydragt, der hænger som en Sæk —
— At trodse Moden er den sidste Mode.

I Skuffen hjemme har hun sin Roman,
Der nys for tolvte Gang har skiftet Titel,
Med Motto, men for Tiden uden Plan,
Da hun vil „leve sig“ til hvert Kapitel.

Saa spejder hun da spændt i Livet ind
Med Næsen overlegen-overrasket.

Et Spørgsmaal gløder dybt i hendes Sind:
„Hvor hurtigt kan man faa sin Sjæl
forjasket?“

II.

Den Lyriske.

I Danmark, Smørrets gule, gyldne Land,
 Dèr trives denne Type af Geniet,
 Hvis Fantasi, hvis Villie og Forstand
 Har laant sit Præg hos Andelsmejeriet.

Et Stemnings-skvulp, en Aforisme-tot
 Af sytten Livsanskuelser om Ugen,
 Oplevelser og Indfald, stort og smaat,
 Alt hældes uafsiet i Centrifugen.

Saa gaar Maskineriet Døgn paa Døgn
 Og gi'r, naar Konjunkturerne ej svigte,
 I Aars-udbytte tyve Lispund Løgn
 Og saa, som Biprodukt, et Kvartpund
 Digte.

III.

Den kritiske.

En lille, arrig Fyr med vissen Sjæl
 Og Bukkeøjne, graa, med røde Rande,
 Samt Rottetænder, Teinten grøn og fæl,
 Og Huden rynket som en Nyfødts Pande.

En indeklemmt Ærgjerrighed, hvis Brand
Har ædt ham hul og kræftbetændt hans
Indre
Og gjort ham galdesyg mod hver en
Mand,
For hvem han selv maa føle sig den
mindre.

Et ormædt, halvt udgaaet Upastræ,
En Nældebusk, som stinker og kan
brænde! —
Han gjør en Del Fortræd i Ny og Næ
Og kaldes: „en af vore første Penne.“

IV.

Den upartiske.

I denne blindt-fanatisk vilde Tid
 har *han* sig valgt det sindig-upartiske.
 Hans Mægling er parat i hver en Strid,
 Og hans *officia bona* altid friske.

Der gives ingen Sag, saa nedrig slet,
At han ej finder *noget*, man bør prise,

Og ingen soleklar, gedigen Ret,
Hvis Pletter ikke han kan forevise.

En Gjenstand véd han kun, helt uden
Brøst;
En Glorie ser han om dens Hoved spille.
Den er i denne Jammerdal hans Trøst.
Dog dermed tier han, beskedent, stille.

V.

Den fortjente.

Han er en stor, en højt benaadet Mand.
Omkring ham tæt Beundrerne sig trænge.
Han nævnes som en Hæder for sin
Stand.

Og paa hans Bryst diverse Ordner hænge.

Med Sympathi man nævner denne Mand
Trindt om i Danmarks dejligst Vang og
Vænge,

Og gæster han en By langs salten Strand,
Slaar Byens Skjalde strax de gyldne
Streng.

Körtsagt: han elskes af det hele Land,
 Som ønsker, han maa leve godt og længe.
 Hvad har han virket, denne sjeldne Mand?
 — Jo, han har tjent en Masse, Masse
 Penge.

VI.

Den humane.

O ædle Mand, du kan umuligt nænne
 At tro, der gives Slyngler her paa Jord.
 Naar daglig Ret og Sandhed de forvende,
 Saa „tror de sikkert selv paa deres Ord.“

Af „Meninger“ der gi's jo hele Masser.
 En fejl Formening er jo ingen Skam.
 — Og det er vel tilfældigt, naar den
 passer

Saa godt i Bandens helt private Kram?

O ædle Mand! Gid snarlig En af Troppen
 Maa bravt dig muntre i dit Ansigts Sved
 Og ikke levne dig mer Sul paa Kroppen,
 End der behøves til en ærlig Ed!

VII.

Den fornærmede.

En Bulldog-type med en gnaven Mund
 Og vandblaa Øjne, der *vil* være strenge.
 Han tror sig stadig krænket, uden Grund,
 Men gjemmer sjelden paa sin Harme
 længe.

Han vejrer Spottere i Øst og Vest,
 Der vil ham ondt og støder ham paa
 Ærmet,
 Og selv naar hans Humør er allerbedst,
 Er dog hans Mine permanent fornærmet.

Han finder ej Fæhovedernes Stand
 Paaskønnet nok og vel nok situeret. —
 Den Sorg er hertillands, min gode Mand,
 Dog mildest talt en Smule malplaceret.

VIII.

Den „Radikale“.

Maskinen hamred løs i hidsigt Trit.
 Paa Sædet overfor mig i Kupéen

Sad der en flæsket Fyr i graa Habit,
Som smasked, røg og glo'de ud paa Sneen.

Hvert Øje var en Prik i Fedtets Skjul;
Derunder svulmed frodigt, glat barberet,
De ørkenflade Kæbers Hængesul,
Af hektisk røde Klatter marmoreret.

Et vældigt Merskumsrør med Handsketut
Sad i hans venstre Flab; de fede Fingre
Drejed' det kærligt ved hvert femte Sut
Og lod paa Maven Guldurkæden klingre.

Og denne skjoldede, forædte Knægt,
Som sidder fedt og flot og godt ved
Fadet, —
— Min Nabo nævned ham med dyb
Respekt
Som Redaktør *en chef* af „Forstadsbladet“

Ham skal — pas paa, nu kniber det,
min Bedste! —
Ham skal du *elske!* — Svinet er din Næste!

REDNINGSLØS.

Du sukker, unge Mand, saa det kan
høres,
 Gjemt i Kupeens Hjørne inderst inde.
 Hvad fejler dig? Er det et bittert Minde?
 Bryg Lægedom af Giften! Det kan gøres.

Sværmer du haabløst for en dejlig Kvinde?
Hold ud, min Ven, saa vil tilsidst hun
røres!

Er du ærgjerrig? Før, imens du føres!
Ad den Vej naar du sikkert Magtens
Tinde.

Tørster du efter Glæde? Drik! Du kan'et!
Dens Vin kan faa's, selv om man er
forgjældet,
Og smager bedst, naar den med Savn er
blandet.

Kræver du Rigdom? Let du tvinger Heldet,
Naar ene *det* du vil, og intet andet.
— *Du kjeder dig?* — *Saa* er din
Dødsdom fældet!

SKJOLDMÆRKE.

Jeg bliver ved, jeg holder ud,
Om alt end gaar imod.
Jeg har mig selv, min Tro, min Gud,
Mit varme Hjerteblod.
Det brænder i min Daad, mit Ord;
Og skal det isne og forgaa
Og suges op som Regn i Jord, —
Jeg handler, som jeg maa.

Jeg fik et Kald, et Hverv, et Vink;
Det fødtes med mig selv.
Jeg saa det pludselig som Blink
Paa Stjernenattens Hvælv.
Om stort det bringer eller lidt,
Forsvinder eller spørges vidt,
Det ved jeg ej. Jeg ved kun ét:
Jeg ved, at det er mit.

Jeg har et Had — det slukkes ej,
Mens dette Hjerte slaar —
Mod alt det Ukrud, der fandt Vej
Til Danmarks gamle Gaard;

Mod al den Uret, Løgn og Svig,
 Der hærger os som Pest og Brand, —
 Ved Gud, jeg slutter ej Forlig,
 Mens sundt jeg sanse kan!

Jeg har et Haab, at hvad jeg saa
 Med Sandheds stærke Præg,
 Det *kan* ej raadne og forgaa
 I Usseldommens Klæg.
 Jeg tror, det stunder mod den Dag,
 Da Danmarks Luft bli'r ren paany,
 Da ærefuldt vort gamle Flag
 Kan smælde under Sky.

Men selv om Haabet stod for Fald,
 Om uden Løn jeg stred,
 Om endnu dybere vi skal
 I Skændselspølen ned:
 Med graanet Haar og rynket Hud
 Jeg gi'r min sidste Draabe Blød;
 Jeg bliver ved, jeg holder ud,
 Om alt end gaar imod.

(Skrevet paa Hundredaarsdagen
 for Rasmus Nielsens Fødsel.)

V

KILDEN.

Hvor Kilden sprudler frisk og klar af
Fjeldet,
Omkring et Trug tre fede Oxer stode
Og dryppede med Mulerne og glo'de.
En Vandrers kom forbi, mens Dagen
hælded.

„Trefold velsignet“, raabte han, „den
gode,
Den evige Natur, som, aldrig ældet,
Sin Gudedrik mig skænker her af Vældet!
Rig som en Gud jeg føler mig tilmode.“

„Saa er vi Guder,“ brummed til hinanden
De tre Oxer; „vi har li'saagodt
Jo drukket af det rare Væld som Manden.“

„Ja,“ smilte Vandreren, imens han suged
Den sidste Haandfuld, „med den Forskjel
blot:

Jeg drak af Kildens Væld, og I af Truget!“

KUNSTNEREN.

Jeg har læst: den, der om Lyset
Drømmer, blændes altid mindre
End de andre, naar ved Gry han
Ser fra Himlen Dagen tindre.

Held da den, som her i Livets
Korte Drøm saa *Lyset* tindre!
Naar han vaagner hist i Dagen,
Vil hans Øje blændes mindre.

ET HURTIGT ORD . . .

Et enkelt Ord, et hurtigt Ord,
Hvis Følger knap du aner,
Kan skære ind og sætte Spor,
Kan rive op og slaa til Jord
Som Tropernes Orkaner.

Den Høst, som bølged stærk og stor
Med Løfters tause Sange,
Kan segne for en Storm, der fo'r
Dødssvanger fra et hurtigt Ord —
Det hændtes tusend Gange.

O, vogt paa hvert et hurtigt Ord!
Du faar det ej tilbage.
Forsent, naar Vinterstormens Kor
Over din Lykkes frosne Jord
Henfarer med din Klage!

PAA DÆKKET.

(Aarestrupsk Studie.)

Afsted med travle Skovle
Den sorte Damper bruste.
Det var en Foraarsmorgen.
En Brise Vandet kruste.

Og paa den blanke Flade,
Hvor ej man øjned Skibe,
Laa efter os, skumkniplet,
Vort Kølvands grønne Stribe.

Det fraaded under Hjulet,
Det bobled og det hvæste,
Og hvide Flager stundom
Ind over Dækket blæste.

Med Barnet holdt paa Armen,
Saa tankefuld som Dyden,
En yndig Kvinde stirred
I Vandets hvide Syden.

Jeg stirred kun paa hende,
Den unge blonde Frue.
Jeg fulgte Kindens Linie
Og Brynets kække Bue;

Og Armen, fast og smidig,
Som hun om Drengen slynged,
Og Ryggens bløde Svajning,
Fordi han sad og tynged;

Og Vindens Satyr-legen
Med Haarets gyldne Ringe,
Og Foraarssolens Gnistren
I Hattens hvide Vinge.

Hun bøjed sig til Siden.
Jeg tror, mit Blik genered.
„Aa, Edvard, kom og se dog!“
Raabte hun, lidt forçeret.

Aa, Edvard? — Det var Manden.
Dér sad han i Salonen.
Forretningsmand, Grosserer;
Man saa det paa Façonen.

Han strøg Cigarens Aske
Forsigtig af med Fingren.
I Kaffekoppen klirred
Hans Ske ved Skibets Slingren.

„Du ser, jeg læser Bladet;
Jeg be'r dig, lad mig være!“
Hun svared skarpt: „Bevares;
Har du *saa* travlt, min Kjære?“

Hun traf mit Blik og smiled.
Lidt rødere blev Kinden — —
Jeg følte ubetinget
Nødvendig min Forsvinden

Og vandred ensom agter
Og tænkte resigneret:
„Hvor denne Verdens Goder
Er løjerligt meleret!“

DE GAMLE SANGE.

Nu mulmer det derude;
Men her er lunt og rart.
Ved Ovnens røde Flamme
Jeg ser dig ganske klart.
Kom, sæt dig ved min Side
I Lænestolen ned!
Og syng mig saa, min Brud, min Skat,
Den gamle Sang, du véd!

Aa, disse gamle Sange,
Dem har min Sjæl saa kjær
Som Havets stille Aande
I Sommernattens Skær.
De nynner sig i Hjertet
Med dæmpet Vemod ind,
Og som med gjemte Rosers Duft,
Saa fylder de mit Sind.

Som Aandebud de klinge
Fra en forgangen Tid,
Da Verden vist var bedre
Og mindre fuld af Strid.
Henover Tidens Brænding,
Der fraader vredt og vildt,
Jeg hører deres Toner gaa
Forsonende og mildt.

Jeg hører som et Varsel
Om liflig Fred deri,
En Fred som den, der aander
I hver en Harmoni.
Og helst, naar *du* dem synger
Troskyldig, mild og fro,
Og allerhelst ved Kvæld som nu,
Naar Dagen gaar til Ro.

TANKE PAA DØDEN.

Tanke paa Døden,
Favn mig bestandig med kærlige Arme!
Lul ved dit Bryst mig, det nærende,
varme,

Tanke paa Døden!
Mal dig i Kvældrødens glødende Bristen!
Ton fra Naturlivets rhythmiske Væld!
Syng mig om Maalet og hvisk mig
om Fristen,
Hvergang jeg slukker min Lampe i Kvæld!

Tanke paa Døden,
Tugt mig, naar Hovmod forblinder mit
Øje!

Tving mig til ydmygt mit Knæled at bøje,
Tanke paa Døden!

Ak, naar engang fra mit Dødslejes Pude
Sidste Gang Øjet har søgt efter Svar,
Strømmer jo Livet ustandset derude,
Hvad jeg end virked, og hvem jeg end var.

Tanke paa Døden!

Mind mig, naar Blodet i Aarerne syder!
Klar du min Jubel, naar højest den lyder,

Tanke paa Døden!

Lær under Livsglædens Flod mig at finde
Grunden, den faste, som ikkun er én!

Lær den, som Bækken, sagtmødigt at rinde,
Frugtbarhed bringende, rolig og ren!

Tanke paa Døden,

Trøst mig, naar Hjertet er sygt og
bedrøvet!

Rejs mig, naar Sorgen mig kaster i Støvet,

Tanke paa Døden!

Husk mig da paa: just af Længslen og
Savnet

Ved vi, at hist, ikke her, er vort Hjem.

Hjælp mig at løfte, af Lidelsen favnet,

Tanken paa Livet, det evige, frem!

DØDENS VUGGESANG.

Solen er nede, det lufter mod Nat. —
Nu er det paa Tide! —
Menneskebarn, du er trættet og mat,
Træt af at lege og lide.
Spring i min Favn, jeg skal kryste dig tæt;
— Frygt kun ikke! —
Saa skal jeg bære dig sagte og let
Fjernt over Glemselens Vande
Over i Drømmenes Lande.

Hvil i min Arm! Jeg elsker dig ømt.
Saa trygt kan du blunde.
Jeg skal dig give, hvad bedst du har
drømt,

Læge hver svidende Vunde.
Mange som dig har jeg løftet i Favn,
— Frygt kun ikke! —
Tusender bar jeg fra Smerte og Savn
Fjernt over Tavshedens Vande,
Fjernt til de lysende Lande.

Stille og sval er min rolige Borg.
Dér tier hver Klage.
Alt hvad paa Jord du forliste med Sorg,
Dér skal det gives tilbage.
Sagte jeg kysser din blaanende Mund,
— Frygt kun ikke!
Sagte jeg bærer dig bort i dit Blund
Fjernt over Glemselens Vande,
Fjernt til de evige Lande.

FYRSTERINGEN.

(Til et Maleri af Fritz Berger.)

Trommerne brummer. Der skrider et Tog
Gjennem snævre, sodede Gyder.

Er der Fest idag i den gamle Stad?

Eller hvad mon den Larm betyder?

Forrest i Skaren en Yngling gaar;

Over Skuldrene bruser det brune Haar.

Fra Smøger og Stræder Pøbelen følger,

En snadrende Flod af dyndede Bølger!

Blandt Rækkerne kæmper en Kvinde sig
frem.

Hun vrider de foldede Hænder:

„For Kristi velsignede Vunders Skyld,
Gjør Plads, barmhjertige Venner!“

Krigsøversten studser ved dette Syn,

Han rynker forbitret de buskede Bryn

Og klemmer i Næven den glatslidte Lanse.

„Vover du, Pige, vort Tog at standse?“

Hun raaber: „Jeg bringer Jer Fyrstens
Ring!

Se selv, om med Løgn jeg jer daarer!
Du kjender hans Ring. Den er Naadens
Tegn.

Jeg har købt den med glødende Taarer.“
„Hvad prater du, Pige? Paa Fyrstens Bud
Vi fører den Synder til Galgen ud.
Med ublu Spot, med formastelig Tale
Har han haanet vor Drot i hans egne
Sale.“

„Men Fyrsten er naadig, I kjender hans
Ring.

Han rørtes tilsidst ved min Klage.
Han siger den Ungersvend fri for Straf,
Hvis han kalder sin Spot tilbage.“
Da smilte Svenden med kold Foragt:
„Kun *Sandhed* har jeg Tyrannen sagt;
Og før jeg lader til Løgn mig friste,
Før maa i Døden mit Øje briste.“

„Ak, Vilhelm,“ jamrer det blege Barn,
„Saa bliver jeg ene tilbage.

Din Moder græder i Hytten lav.
 Forkort ikke saa hendes Dage!
 Det koster et eneste Ord, min Ven,
 Saa samles vi alle til Livet igjen.
 Tre Liv, tre Liv kan din Stolthed øde!
 Hvem bringer det Gavn, om i Galgen
 du døde?“

Da stirred Svenden med tankefuldt Blik
 Ud i den disede Morgen.
 „Hvad *gavner* Sandhedens Vidner en Jord,
 Hvor der lyves fra Hytten til Borgen?
 Og *dog* — saa lagdes de Ædles Kaar, —
Dog maa den vidnes, mens Verden staar;
 Og han, paa hvis Læber dens Ildord
 klinge,
 Ham kan kun Døden til Taushed bringe.

Min Elskede, kort blev mit Liv paa Jord.
 Helt ung forlod jeg dets Skole.
 Maaske dog modnes dets Frø til Frugt
 Af *andre* Verdeners Sole.
 Det bæres mig for, at den Sandhedens
 Magt,

Jeg har vor Lykke til Offer bragt,
Den rækker længer, end nogen kjender;
Den samler en Gang os, naar Striden
ender.

Bring Mor min Hilsen, mit Livs Farvel,
Og sig, at jeg frejdig døde.
Fremad, Soldater! I Morgenens Sky'r
Lyser mig Maalet i Møde!“
Og Trommerne hvirvled, og fremad
det gik;
Men stum var Mængden, og mørkt hvert
Blik.

Ved Pigens Side, som Dug i Løvet,
Laa Fyrsteringen henslængt i Støvet.

MARTINEK HAUSTA.

Fra Hussiterkrigenes Tid. Til et Maleri af
Georg Knorr.

Jeg fører Eder til en sælsom Tid,
Et Land, hvorhen I sjelden Tanken sendte,
Skøndt det var dèr, at midt i Blod og
Strid

De nye Tiders Morgengry sig tændte,
Da Middelaldrens lange Mørke endte;
Thi steg fra Bøhmen ej hin ædle Svane,
Der slutted stolt i Flammers Favn sin
Bane?

I Bøhmen er vi. Stort og rædselsfuldt
Er Synet, som min Musa Eder viser!
Et Folk, der pint af Nød, af Sot og Sult,
Ej noget Øjeblik sit Mod forliser,
Et Folk, som i et Blodhav Herren priser
Og for sin Ret med Ulvekræfter strider, —
Den Strid vil mindes end i sene Tider.

Det var ej blot for Troens gode Sag,
 Ej blot for Kristendommens rene Lære,
 At Mængden flokkedes om Zsizskas Flag.
 Det var for Retten til et Folk at være,
 For Fædrelandets Tarv, Nationens Ære,
 De store Tanker, som i Tiden efter
 Gav en fortørret Verden friske Kræfter.

En enkelt Mand, en Yngling, lidet
kjendt,
 Har frem af denne Helteflok jeg draget.
 Jeg fandt det i et gammelt Dokument,
 Af Forskeren uænset eller vraget,
 Det Stof, som til min Digtning jeg har
taget.

Hvor Sagas Dyrker ser kun Røg og
Dampe,
 Tit brænder klare Poesiens Lampe.

Martinek Hausta hed han. Tyve Aar
 Han var, da Zsizska først greb Rigets
Tømme;
 Hin Alder, da med Hjertet man forstaar,
 Da Sjælen end i dunkle Vemodsdømme

Ustadig vugges paa sin Stemnings
Strømme
 Og stirrer did, hvor Fremtids Løfter lyner
 Og glemmer Nuet i de gyldne Syner.

Vel saa han med Beundring Folkets Mod,
Og Kristendommens Aand hans Hjerte
rørte,
Skøndt ej han helt dens dybe Sprog
forstod.

Men naar den sære Dogmestrid han hørte,
Som disse Sekter med hinanden førte,
Da lød det for ham som en taaget Tale —
Hvad var det rette her og hvad det gale?

Og dertil kom den vilde Grusomhed,
De tvende Parter mod hinanden øved,
Som da Grev Austi hugged Syge ned
Og Børn i deres Mødres Paasyn kløved,
Mens deres Skrig med Trommeslag han
døved.

Martinek saa ham for sin Grumhed
bøde,
Da han med Plejle prygledes tildøde.

Fra disse Rædsler vendte han sig sky
Til Tankens Verden. I de gamle Skrifter
Mod Livets Bitterhed han søgte Ly.
Og naar som Solblink gennem Skyens
Rifter

Han saa med Fryd en svunden Olds
Bedrifter

Fra Fortids Mørke straale for sin Tanke,
Da følte han sit unge Hjerte banke.

Ak, dadl ham ej, men husk, at han var ung!
Den unge Sjæl maa vælge Skinnets Rige,
Thi Livets egen Vægt er den for tung.
Den øver sig, at den engang kan stige
Paa voxne Vinger mod det Virkelige.
Held den, der blev en Mand i Livets
Færden!

Vi *fødes* ej til Helte her i Verden.

Tæt ved Preloucz, den By, som var hans
Hjem,

Laa der paa denne Tid et Herresæde.
Nær Aaen kigged det fra Skoven frem.
Der søgte tit han hen fra Stadens Stræde

Og fulgte Strømmens Brød med stille
Glæde,
 Hvor Sivet nejed sig mod Vandets Flade
 Og Nøkkerosen bredte sine Blade.

Og her det gik, som det saa ofte gaar:
Blandt det, der holdt hans Hu til Stedet
bunden,
Var der en Mø, et Barn paa sexten Aar.
Han mødte hende stundom her i Lunden
Nær Slottets Have, helst i Morgenstunden.
Hvor blev han hjertevarm og sødt forvirret,
Naar disse brune Øjne paa ham stirred.

Martinek vidste, Slottets Ejerman
 Var mellem dem, der førte Zsizskas Hære
 Og stred for Folket mod sin egen Stand.
 Han gætted selv, at Pigen maatte være
 Hin Høvdings Barn; mer Kundskab at
begære
 Faldt ej ham ind, thi — som min Læser
aner —
 Han drømte kun, han lagde ingen Planer.

Det var en Aften. Langs ad Stien trang
 Tilbage Martinek fra Skoven vendte,
 Da med et Ryk han standsede sin Gang.
 Han bøjede sig frem med Miner spændte:
 Kom det fra Sletten dèr, hvor Krattet
 endte?

Det lød som Skud. Og mellem hine
 Stammer
 Saa han et Glimt, et Skær af fjerne
 Flammer.

Han drog sin Dolk og saa sig agtsom om.
 Da blev han va'r, mens Blikket fremad
 stiled,

En Pige, som i Løb fra Krattet kom.
 Knap saa hun Martinek, før did hun iled.
 Med Øjnene i Rædsel vidt opspiled'
 Hun vred fortvivlet mod ham sine Hænder
 Og raabte: „Frels min Frøken! Slottet
 brænder!“

„Hvem er din Frøken?“ „Grevens Datter
 hist.

Hun gik fra Slottet for en Time siden.

Et Steds ved Aaen maa hun findes vist.
 Kom Herre, lad os søge! Kort er Tiden.
 Omkring i Byens Gader raser Striden.
 Af Mørket skjult har Fjenden hid sig
 listet.

Snart er det sidste Haab om Redning
 bristet.“

Hun greb hans Haand. I Taushed frem
 de skred,
 Mens Kampens Bulder fjernt i Vest de
 hørte,
 Og snart til Aaens Bred de naaede ned.
 De fulgte Stien, som langs Vandet førte,
 Og standsed ofte, naar et Blad sig rørte
 I Vindens Pust paa Egen eller Bøgen;
 Men længe var forgæves deres Søgen.

Da kom de til en Skrænt, som Aftnens
 Skær
 Med Rødt forgyldte. Ternen standsed
 Gangen
 Og hvisked, mens hun peged frem: „Se
 dèr!“

— Han stod som af en lønlig Trolddom
 fangen,
 Som lytted han med henrykt Sans til
 Klangen
 Af Englestemmer fra den lyse Zone,
 Hvor Verdensharpens Grundakkorder tone.

Som Barnet hviler paa sin Moders Arm,
 Ved hendes Hjerte sødt i Slummer vugget,
 Saa laa hun dèr med Haanden paa sin
 Barm.

Om hendes Lænder Græsset blødt sig
 lukked.

De Blomster, som hun nylig havde
 plukket,
 Var gledet ud af hendes Haand, den hvide,
 Og laa i Græsset spredt ved hendes Side.

„Hun sover!“ hvisked Ternen. „Gud ske
 Pris,

At han saa naadigt har vort Ønske føjet!
 Og Tak ske Eder, Herre, ligervis!
 Kom nu! Hist ligger der en Baad fortøjet.
 Bær hende varligt, før hun aabner Øjet,

Til Baaden ned! Der er ej Tid at spille;
Om føje Tid er det maaske for silde.“

Han løfted hende lindt fra Jorden op,
Og end i Drømme bøjed hun sin Pande
Ind mod hans Kind. Let skjalv den fine
Krop.

Men først, da Baaden kløved Bølgens
Rande,
Mens hen den gled ad Aaens mørke
Vande,

Da rejste hun forvirret op sit Hoved
Og sukked mat: „Hvor er jeg? Har jeg
sovet?“

I Hast beretted Ternen hende alt,
Om hvordan Fjenden havde Mørket
nyttet,
Om hvordan Slottet brændte, Byen faldt.
Med begge Hænder imod Toften støttet
Forover bøjet sad hun taus og lytted.
Men dengang Ternen tav, hun Blikket
hæved.
En Taare, rund og blank, i Øjet bæved:

„Og I, som Himlen sendte paa vor Vej,
 I vil mod Fjendens Ondskab os bevare?
 Og I vil blive hos os? — Vil I ej?“ —
 Han mærked Blodet op i Kinden fare
 Og skyndte sig et kejtet „Jo“ at svare.
 Hun smiled som et Barn saa lyst, for-
 trolig:

„Naar kun vi er hos Eder, er jeg rolig.“

Men Martinek sad taus med sænket Blik.
 En Hær af Tanker ny i festligt Stævne
 Med Sejersjubel gennem Sjælen gik.
Hun fulgte ham og stoled paa hans Evne!
 Som hendes Ridder turde han sig nævne!
 Det tindred for hans Syn i magisk

Brydning.

Det var, som fik hans Liv en ny Betyd-
 ning.

„Her,“ sagde Ternen, „bagved dette Krat
 Véd jeg en Hytte, byggt af Vidjepile,
 Dèr kan vi søge Tilflugt for inat.
 Hvis Herren saa til næste By vil ile
 Og hente Hjælp, mens vi i Hytten hvile,

Kan end maaske, før dette Døgn er omme,
Blandt gode Folk i Sikkerhed vi komme.“

De gik i Land og skiltes med Farvel,
Og til sin Vandring Martinek sig skyndte.
Blankt over ham stod Himlens Stjerne-
tjæld.

Men dybt i Øst et blegrødt Skær forkyndte,
At snart det lyse Sommergry begyndte,
Og først da Solen over Skoven straaled,
Stod han med Kinden hed af Gang ved
Maalet.

Dér fandt han Byens Mænd i Vaaben alt.
Til Nabostaden agted de at drage;
Det var den fælles Fjende, Toget gjaldt.
En Deling gik med Martinek tilbage.
For Kvinderne i Varetægt at tage.
Med Fjendens Vagter spredt de maatte stride
Og naa'de Hytten sent ved Aftentide.

Martinek aabned Døren angst i Hu.
Paa Tærsklens Trin han standsede for-
færdet —

Det var et Syn, saa fuldt af Ynk og Gru!
 Selv disse Mænd, i Blod og Rædsel
 hærded',

Stod sky og tause. Men *han* knugede
Sværdet

Og stønned hæst med feberhvide Kinder:
„De Niddinger, som myrder Børn og
Kvinder!“

Og mørkt som Torden sank det for hans
Blik.

Kun ét forstod han: det var Livets Lykke,
Hans Lykke, som i dette Nu forgik.
Hver Blomst, som skulde Fremtidsvejen
smykke,

Fik visne i et Rædselsmindes Skygge,
Men af de hede Harmens Taarer vædet
Skød Hadets Tidsel sine Skud istedet.

Og som en Bjergstrøm, der ved Foraarstid,
Naar Snen smelter, gaar med Bølger hvide
Igjennem stille Dale vild og strid, —
Saa fyldte Hævnens Flod i Strømme stride
Hans unge Sjæl, og vild af Harm og Kvide

Han strakte Næven med et Skrig mod
Og styrted ud af Huset, ind i Skoven.

Den Kamp, der fulgte, mindedes med Gru
Af Bøhmens kække Folk i Tider lange;
I gamle Skrifter nævnes den endnu.
De Fjender, som slap bort, var ikke
mange.

Syv Hundred Lig laa spredt paa Byens
Vange,
Og alle de, der ikke faldt for Staalet,
Blev sammenbundne kastede paa Baalet.

Og blandt de første, i ubændigt Mod,
Som drevet af en Magt, han ikke kjendte,
Svang Martinek sin Klinge, rød af Blod;
Skøndt Tanken svirred ør og Panden
brændte,
Søvngængersikkert sig hans Muskler
spændte,
Og mangel En sank for hans vilde
Harme
Med kløvet Pandebrask i Dødens Arme.

— Med stive Lemmer, skælvende af Sved
 Han laa paa Lejet nu, og for hans Øje
 I vildsomt Jag en Rad af Syner skred.
 Han saa dem blege sig mod Jorden bøje
 Og stadig ny sig til de første føje . . .
 Af Rædsel kold, med sammenbidte Tænder,
 Mod Brystet tæt han knugede sine Hænder.

Og Skriftens Ord om Syndens tunge Bod,
 Der Adams faldne Slægt, som *Arv*

bestemtes,

Det var, som han med ét det Ord forstod.

Han saa det jo med Gru, der aldrig

glemtes,

Hint Vredens Dyb, som i hans Væsen

gemtes;

Og som en Rettergang hans Tanke stifted,

Hvor Dom og Forsvar rastløs Roller

skifted.

For første Gang, i Angstens bitre Stund,

De store Spørgsmaal fødtes i hans Indre,

Som tvinger Sindets Løndom af dets

Grund.

Og gennem Smertes-mulmet saa han
 tindre
 Den Sol, der ene al vor Sorg kan lindre.
 Og grant forstod han: Livets store Gaade
 Den løses ej ved Kløgt, men kun ved
 Naade.

Det var en Kamp som Jakobs Kamp
 med Gud;
 Som den af Alle kæmpes skal i Livet,
 Skøndt Faa maaske med Sejer staar den ud.
 Men han, hvem her dens gode Løn blev
 givet,
 Hans Hjerte bøjed ydmygt sig som Sivet,
 Og af hans unge Lykkes Grav, den mørke,
 Skød en Beslutning frem med *Manddoms*
 Styrke.

Fra denne Stund han tog med roligt Mod
 Sin Plads, hvor Krigens Farer hedest trued,
 Og som en Mand han med i Rækken stod.
 Men naar af planløs Grumhed Folket
 lued,

Naar selv ej Zsizskas Bud dets Rasen kued,
 Da stod *han* frem, og for de vilde Hære
 Han præked modig Kjærlighedens Lære.

Det Præg af indre Fred, hans Væsen bar,
 En sælsom Magt det over Mængden øved,
 Og mer end En hans Ord til Frelse var.
 Men Rovdyrdriften, bliver end den døvet,
 Dog bliver aldrig helt sin Magt berøvet;
 Den sover let, og naar du mindst det
 tænker,

Kan med et Sæt den sprænge sine Lænker.

Og Magten ogsaa her tilsidst den vandt.
 Der brød et Oprør ud blandt Hærens
 Bærme,

Hvori hver Rest af Tugt og Orden svandt.
 Forgæves prøved Martinek at skærme
 En fangen Kvinde mod de griske Sværme.
 Han grebet blev og lagt i tunge Kjæder
 Og dømt til Flammedøden som Forræder.

Og Mængden stimled om det tændte Baal.
 Dér stod han rank og rolig, som forklaret.

„Bed for dig, Præst!“ saa lød det vilde
Skraal.

Og Krøniken, der har saa lidt os sparet
Om Martinek, har her hans Svar bevaret:

*„I Venner! bed for Eders egne Sjæle!“
Jeg gaar til Gud, og dèr er godt at
dvæle.“*

UNDERVEJS.

Hun rakte ham Guldpokalen
Med funklende Vin over Bord.
Han rejste sig rank og mandig
Og takked med høviske Ord.
„Hr. Ridder, mig lyster at spørge
I vredes ej over mit Mod! —
Hvi bærer I ved Eders Hjelmbusk hvid
En Handske, rød som Blod?“

Han læned sig taus tilbage.
Hun lytted med bankende Bryst.
Hun saa, hvor hans Sjæl blev vugget
Af Mindets dæmpede Lyst. —
— „Jeg kom til en Borg alene
En skinnende Kvæld i Høst.
Og stændsed mit Ridt under Borgens Mur
Ved Sang af en Jomfrurøst.

Den klang som Bølgen om Klippen,
Som Aftenvindenes Sus;
Den hvirvled min Hu og Tanke
Ind i en drømmende Rus.
Himlen blev dobbelt fager,
Og Aftenen dobbelt klar -- —
Jeg satte Harpen mod Knæ og sang
Et klingende Kvad til Svar.

Da aabnedes Gluggen varsomt,
Og ned for min Gangers Fod
Daled paa Luftens Vinge
En Handske, rød som Blod. —
Men dengang Mørket indhylled
Bagved mig det Jomfrubur,
Da vidste jeg, at min Lykkes Skat
Var gemt bag den fremmede Mur.

Alt efter mit Ridderløfte
Jeg søgte det hellige Land.
Jeg kæmped i Uger og Dage
Med Vantro i Ørkenens Sand.
To Aar var rundne, før atter
Jeg red til Borgen fuldtrøst. —

Huset var brændt og Slægten ødt;
Stum var den fagre Røst.

Nu have I Tak for de Dage,
Jeg gæsted Jert Hus og Bord!
Min Vej gaar atter mod Øster
Alt efter mit Ridderord.“

— Hun bøjed sit Hoved og hilste;
Der var ikke Taarer at se;
Men Panden var fugtig og kold som Is,
Og Kinderne hvide som Sne.

Hun saa ham stige paa Hesten
Og hilse med ridderlig Skik.
Hun fulgte hans Ridt gennem Dalen
Med vaade, stirrende Blik.
Og som i en lysende Taage
Drømte hun, dèr hun stod,
At skimte endnu i hans Hjelmbusk hvid
En Handske, rød som Blod.

ATTILA.

(En Korfantasi. Musik af Vilhelm Rosenberg.)

Kor:

Gud! Af Kaos' mørke Vande
Løfted du den dunkle Jord.
Gud! Paa Stjernehimlens Pande
Skrev du dine lyse Spor.
Slægtens underfulde Love
Følge tro din Visions Plan.
Verdensløbet er en Vove
I dit Væsens Ocean.

TIDEN.

Kor:

Tryg, med de giftige Arme
Strakte fra Vest til Øst,
Spændte som Jernbaand over
Verdens stønnende Bryst,

Sad i sin ranede Hule
 Romerkrybet, det snilde;
 Folkene skjælv for dets Vælde,
 Og Jorden var bleven for lille.

Hører du Raabene stige
 Frem mod en gryende Dag?
 Mærker du Jorden gyngende?
 Sejren var et Bedrag
 Tusenders brudte Klager
 Op mod Guds Trone skylle.
 Smerte, Rædsel og Jammer —
 Se! Det er Tidens Fylde!

ATTILA.

Solo:

Det blinker i Øst!
 Rygtet fortæller med skælvende Røst.
 Der drømmes om Død, der hviskes om
 Fare.

Men Ingen kan svare.

Kor:

Se!
 Som Lynild i Høst

Over Kvældhimlens Bryst,
 Som Jordskælvets Bølge, der vælter mod
 Kyst,

Kommer paa Hestene snare
 Hunnernes Skare!

Hør!

Der vælter et Skrig
 over rygende Hytter og dryppende Lig.
 Attila er den Frygtedes Navn,
 Guds Svøbe til Sjælenes Tugt,
 Straffens blodige Dæmon
 Med Syndens dødbringende Frugt.

Solo:

Saa taler Attila, Guds Sendebud:
 Under min Jernhov er Støvet blodig vaadt.
 Der gror ikke Græs, hvor min Ganger
 har traadt.
 Hævnerens Jernspir er lagt i min Haand.
 Den Tanke, jeg tænker, den Villie, jeg vil,
 Sprang til Liv i *hans* Aand.
 Hører dens Ildord, I synkende Slægter,
 Som Intet mægter!
 Den besudlede Jord vil jeg øde;

Alt, hvad der aander, skal segne og bløde;
 Livet skal slutte sit Spil.

Jeg, jeg vil søndre dets daarende Pynt,
 Jeg vil højne min Grav over Døde,
 Jeg vil ende, hvad Rom har begyndt!“

Dobbelt-Kor:

„Til Rom!

Dér skal den fældes, den yderste Dom.
 Segne som Straa skal de romerske Lanser.

„Død“! er vort Hærskrig,
 Dø hver, som os standser!
 Til Rom!“

„Ve os! Hvem skal Slaget bøde?
 Hvem skal stemme Straffens Flod?
 Vore Guder ere døde,
 Visnet, smuldret Tro og Mod!“

Kor:

Rapt rider Storm over Steppen;
 Lyn er Hestens Mankehaar,
 Tordensky'r dens Aande.
 I hans Haand blinker Spær,

Blinker hvidblanke Spær.
 Hvor hans Skrig skingrer frem,
 Kryber Bjørnen i Hi,
 Søger Ulven og Ræven sit Gjem.
For ham breder Jorden sin blomstertunge
 Grøde,
Bag ham er den øde!

Rappere end Storm over Steppen
 Rider over Jorden den store Konges Mænd.
 Jorden er hans Valplads,
 Dens Høst staar rig og rede.
 Vreden er hans Dagværk;
 Som Stormen er hans Vrede.
 Følger Ravn og Glente hans Spor som
 Ve og Vaande.
 „Folkenes Rædsel“ er Ravns og Glentes
 Ven.

I LEJREN FORAN ROM.

Solo:

„Hvem vover at møde mit flammende
 Sværd?
 Hvem trodser den Sejerbaarne?

Hvem træder i Vejen for Hævnerens
Hær?

Hvem standser den Himmelkaarne?
Hvad vil den Skare i Kofter graa,
Som skrider saa trygt over Vange?
Tænker de Svøben af Haand mig at slaa
Med blinkende Kors og med Sange?"

Kor:

Alverden laa formørket
I *Syndens* dybe Nat,
Til Helveds Rædsel moden,
Af Naadens Sol forladt.

Saa' *elskede* Gud Verden,
At han sin Søn den gav
Til Frelse og Forsoning,
Til Kors og Død og Grav.

Og Hver, som gaar imellem
Guds Købte og hans Pagt,
Forbandet skal han være,
Og knuses skal hans Magt.

Kor:

Attila sprænger mod Skaren frem.

Solo:

„I Støv for mit Aasyn og skælv!“

Kor:

Da lyner det over hans Hoved,
 Da aabner sig Himlens Hvælv.
 Der vælder et brusende Lyshav
 Over den mørke Jord;
 Det skyller over de blinkende Kors
 Og over det knælende Kor.
 Og frem af de lysende Strømme
 Skyder et rammende *Ord!*
 Attila slynges af Hesten
 Og styrter med Gny til Jord!

TILBAGE.

Kor:

Tilbage gaar Hunnernes Tog,
 Tilbage ved Nat og ved Dag,
 Tilbage for slagne Fjender,
 Tilbage fra vundne Slag.

Solo:

Den Vældiges Styrke er brudt,
Slukt den fortærende Glød,
Taus er Forjættelsens Stemme,
Som før i hans Indre lød.

Forbi er hans korte Saga.
En Slægt har han stævnnet til Dom.
I Historiens Frastandstaage
Forsvinder hans Folk, som det kom.

Den, som ene det evned,
Har stemmet for Straffens Elv
Og bøjet dens skummende Stormgang
Tilbage i sig selv.

EPILOG.

Kor:

Gud! Fra Tiderne, som svunde
Taler du med Varselrøst.
Gud! For Nutidsslægtens Vunde
Kjender *du* kun Bod og Trøst.

Svagest Tande ej du slukker,
Knuser ej det brudte Rør,
Og det Folk, som mod dig sukker,
Kan du frelse, nu som før.

EN GAMMEL HISTORIE.

LYRISK DIGTKRANS.

(Musik af Erik Siboni.)

I.

Der funkled Sol i dit gyldne Haar,
Mens du dansed ad Vejen hen.
Det var en Dag i den første Vaar
Af dem, der ej glemmes igjen.
Guds Jord laa frisk i den unge Dag
Og suged Solskin i rige Drag,
Og Luften dirred af Velbehag,
Mens du dansed ad Vejen hen.

Din Skønhed straaled saa ung og pur,
Mens du dansed ad Vejen hen.
Det var, som den vaagnende Vaarnatur
Kun spejled den gyldent igjen.
Det var, som Livet din Pris kun sang,
Det var, som fulgte dets Alf din Gang,

Som Blomst og Knop for din Fod

udsprang,

Mens du dansed ad Vejen hen.

II.

Du lyser i hver min Tanke,

Du toner i hver min Sang,

Dit blonde Haar, dine skælmske Blik,

Din Stemmes rørende Klang.

Jeg ser dig i mine Drømme,

Som jeg saa dig den første Gang.

Jeg ser dig svæve forbi mig,

Gemt bort i en gylden Sky.

Du vinker, — ak, en usynlig Magt

Nedtynger min Fod som Bly.

Da vaagner jeg brat; og vaagen

Jeg drømmer om dig paany.

III.

Jeg længes, jeg længes!

Naar kommer den Stund,

Da frit jeg tør kysse

Din dejlige Mund,

Da fro jeg tør favne
 Din Midje saa fin
 Og le ad Alverden
 Og kalde dig min!

Jeg længes, jeg lider.
 Hver Time, der gaar,
 Bortstjæler en Dag
 Af vor Kjærligheds Vaar.
 Og Dagene flokkes
 Til Uger og Aar.
 Jeg længes, jeg længes —
 Hvornaar, ak hvornaar!

IV.

Jublende, syngende
 Stiger Naturen af Søvnens foryngende
 Dugfriske Bad.
 Dag! hvis du vidste, hvad Lykke du
 bringer,
 Steg du i Hast paa de glødende Vinger,
 Manet og kaldt af mit længselaandende
 Kvad.

Ret som det stigende
 Solgry nu jager de natkolde, snigende
 Skygger paa Flugt,
 Har fra min Sjæl hendes Budskab forjaget
 Mismodets Aander, som længe mig
 plaged —
 Dag! Af din Haand skal mit Haab snart
 hente sin Frugt!

V.

Her stryger Vinden i raske Tag
 Fra Havet ind gennem Skoven,
 Her faar man Kraft af hvert Aandedrag,
 Her banker Hjertet med friske Slag,
 Og Tanken bli'r saa forvoven.

Se, her paa Skrænten er Græsset blødt,
 Og her er Plads for os begge.
 Dernede skvulper det salt og støt,
 Og Luften dirrer af Solskinsrødt,
 Saa langt som Øjet vil række.

Hist stiger Hveen med Klinten stejl
 I Morgenlysningen fager;

Og ser du hist over Søens Spejl
 I Kimmingranden de hvide Sejl,
 Som Vinden fylder og jager?

Et Nu som dette, et kraftigt Drag
 Af Lykkens funklende Bæger —
 Hvad naar vi mer gennem Livets Jag,
 Fra ud vi staar under Haabets Flag
 Til Døden Længslerne læger!

VI.

Du søde! Jeg er saa tung, saa mat;
 Jeg har drømt de særeste Drømme.
 Jeg drømte, et Bæger blev for mig sat,
 Tilbunds jeg maatte det tømme.
 Da isned mit Blod,
 Og jeg følte, min Fod
 Ej oprejst vilde mig bære.
 Jeg segned. Men se: for mit bristende
Blik
 Stod den, som mig rakte den giftige Drik.
 — Det var dig, du elskede Kjære!

Jeg drømte, jeg svømmed i Angst og Nød
 Gjennem Bølger, skummende, stride.
 Da løfted med ét sig af Havets Skød
 To Arme, svulmende hvide.
 De fletted sig fast
 Om min Nakke i Hast.
 Jeg sank i de hvirvlende Strømme.
 Men gjennem de susende Vande jeg saa
 To Øjne, jeg kjendte, to tindrende blaa —
 — Du søde! Det var jo kun Drømme.

VII.

Lad uden Harm os skilles ad!
 Gud lede dine Skridt!
 Og ræk mig til Farvel den Haand,
 Jeg kysset har saa tit!

Gid Lykkens Solskin følge dig
 Og lyse paa din Vej!
 Og gid du snart maa glemme mig!
 Jeg glemmer aldrig dig.

Tak for hvert ømt og kærligt Ord
 Og for hver dejlig Dag!

O, tro mig, Elskte! tro mig kun,
Jeg føler intet Nag.

Du har mig lært, at Livet her
Er kun en Drøm om Lyst,
Et Æventyr, i Taarer døbt,
Et Bølgeskvulp mod Kyst.

Lad uden Harm os skilles ad!
Gud lede dine Skridt!
Og ræk mig til Farvel den Haand,
Jeg kysset har saa tit!

VIII.

Alt er forbi. Jeg véd det. Og hvor tit
Har jeg dog ikke sat mig her i Krogen
Og drømt de gamle Drømme om igjen,
Naar Mørket skjuler Stuens Tomhed for
mig,
Og fyldt med Fantasiens Guld min Sal
Trods nogen Drømmer, Digter eller Gal!

Paa Taburetten ved Klaveret dør,
Hvor Maaneskinnet lyser nu paa Sædet,

Dèr skulde hun jo sidde, fin og rank,
 Saa sød og sværmerisk i Skumrings-
stunden

Og lege paa Tangenterne i Drøm,
 Imens jeg lytted efter, taus og øm.

Eller hun skulde hvile, slank og let,
 I Gyngestolen henne ved Kaminen
 Med Lokkehovedet mod Pudens trykt
 Og Fødderne, de smaa, paa Gynges-
skamlen,
 Mens Skæret dèr fra Ovnens muntre Glød
 Sig over Hals og Kind og Pande gød.

Eller i Sofahjørnets lune Krog
 Hun skulde putte ind sig ved min Side
 Med Haanden gemt i min, sin Kind mod
min
 Og stille, varme Elskovsord paa Læben,
 Mens Evighedens Sølvklokker klang,
 Og Tiden standsede sin travle Gang.

I dumme Drømme! Taabelige Smaa!
 Naar vil I holde op mit Sind at plage? —

Det er mig stundom, som jeg tænke maa:
Du faar først Ro, naar Livets Lampe
slukkes,

Naar du bli'r lagt i Kisten, smal og sort,
Og dækket til og gemt og baaret bort.

VI

BJØRNSTJERNE BJØRNSON.

Det klinger over Jorden
Som af en Streng, der sprang,
At Nordens store Digter
Har sunget sidste Gang.
Ildblikket under Fjeldpandens
Buskede Bryn
Skal aldrig mere skyde
Sine gnistrende Lyn.

De Tanker, han gav Form,
Mens Europa lytted til,
Var ikke altid ny,
Men de brændte af Ild;
Mest fik han dem af Luften,
Den Luft, han aanded ind;
Men Præget var hans eget:
Hans lava-hede Sind.

Han spejded ej de Spirer,
Som ufødte gror,
Nutiden fik hans Hjerte,
Hans Daad og hans Ord.
De store Grundridslinjer:
Sandhed og Ret,
Dem mejsled han med Ildhu,
Som aldrig blev træt.

Hans Harme kunde tordne
Med Dommedagsklang,
Men bagved hulked Barnet
Af Kjærligheds Trang;
Den tændte i hans Hjerte
Samfølelsens Krav:
Han maatte have Følge
For Varmen, det gav.

Hans Sang var Norges Tone,
Var Granskovens Sus,
Var Elvens kaade Pludren,
Var Fossens Kæmpebrus.
Den spejled Gaard og Hytte
Med Li og Birketæ'r,

Og over den gik Glans
Af de solhvide Bræ'r.

Den blinked Sundhedsglæden
I mørke Stuer frem.

Den skylled Støv og Skimmel
Af de tusende Hjem.

De maatte, maatte høre
Dens tindrende Il.

De vaagned og saa
Paa hverandre med Smil.

Den rakte over Landet
Dets fjerneste Sted
Og sang om *Kampens* Lykke,
Til Alle sang med,
Sang, saa de glemte Farer
Og Nederlag og Saar.
Den Sang vil Norden synge
I hundrede Aar.

Hans Liv var en Digters,
En Høvdings var hans Død;
Millioner blev tause,

Dér Budskabet lød.
Men Sagas strenge Jomfru,
Hun skuer ud saa vidt --
Og ridser ind et Navn
I sin Tavles Granit.

MAGDALENE THORESEN.

(Ved hendes 80aarige Fødselsdag.)

Naar du lader Blikket glide,
Mildt omsust af Kvældens Vinde,
Fra de fire Snese hvide,
Himmelnære Højfjældstinde,
Glide over Drag og Bakker,
Til dit Vandrelivs Forklaring —
Se, da véd jeg vist, du takker
Ham, som Alt har i Forvaring.

Men de mange, som du hæved,
Dér du planted Digtets Banner,
Og de Færre, de, som leved
I den Kreds, dit Væsen danner,
Ogsaa de vil bruge Stunden
Højt paa Fjæld, som dybt i Dale,
Til en Tak fra Hjertegrunden,
Baaret frem i Sang og Tale.

Helstøbt, som i disse Tider
Saare sjælden vel det kjendes,
Fra de tusend trykte Sider
I din Sjæl i Mindet brændes:

Dybe Blik fra milde Øjne,
 Haandfast Tryk af bløde Hænder,
 Ord, som dømmer, for at højne,
 Til ved Naadens Fod det ender!

Kunst er Glæde. Formler fødes,
 Hyldes, dør og bli'r forgættet.
 Men det Værk, som gennemglødes
 Af en Sjæl, bli'r Liv forjættet.
 I den stærke Tro, der favner
 Livet, er det selv tilstede.
 Hvor *den* tænder Kunstens Bavner,
 Ses de længst; thi Kunst er Glæde.

Tak for Glæden, som du skabte,
 Sjælen uden Frygt og Dadel,
 Troen, som du aldrig tabte,
 Tankens Kraft og Hjertets Adel!
 Opad mod de høje Tinder
 Steg du trøstig, aldrig standset.
 Gjennem Nordens Fremtid skinner
 Nu dit Navn, af Slægten kranset.

HOLGER DRACHMANN.

En Flamme slukt! En sommergylden
Evne
Svundet som Kornmodsglans i Nattens
Favn!

Men hvad den bar af Sol vil Tiden levne,
Og det vil lyse længe om hans Navn.

Der laa et Strejf af Sommernattens Rødme,
En Soldrøm, over, hvad han saa og sang.
Der steg en Em, lig vilde Rosers Sødme,
Fra Sproget, som det paa hans Læber
klang.

Dér var vor Markmulds fugtig-milde
Grøde
Og vore Enges grønne Overdaad
Og vore Skoves Sus, det dæmpet bløde,
Vor Soldags Smil, vort Bygeklimas Graad

Og Bølgens sagte Skvulp mod vore
 Strande,
 — Ej Stormens mankehvide Jætte-tog, —
 Men Morgengryets Guld paa Skyens
 Rande
 Og Hjertegræssets stille Aftensprog.

Hans stærke Ord var tit kun Svagheds
 Mærke,
 Naar ført af Lunets Kast forbi de fo'r.
 Men hvor hans Ømhed bar dem, blev de
 stærke.

De naa'de vore Hjerter. Og de gror.

Han fik ej høstet, hvad hans Foraar
 spaa'de.

Rustplettet kom vel mangt et Neg i Lo.
 Men hvem kan løse Digtersindets Gaade?
 Kast Stenen, du, som *helt* var Kaldet tro!

Nu sænkes hver en Klinge ved hans Baare;
 Paa halv Stang vajer Danmarks gamle Flag.
 Samtidens Dom kan daare og kan saare,
 Men Efterslægten har sin Regnskabsdag.

Og falmer mangt, som Tiden højlydt
priste,
Hans Hjertes bedste Blomster kan ej dø.
Og Danmark lægger Kransen paa hans
Kiste
Med Tak for moden Frugt og stærke Frø.

HARALD HØFFDING.

(12. Marts 1903.)

Tankerne vandre. Vide gennem Lande
Gaar deres Tog,
Mødes og krydses, brydes eller blande
Væsen og Sprog.
Drifter og Krav og Haab, som fremad
haster,
Tænder vel tusend Straaler over Sti;
Tvivl og Angest kaster
Skygger deri.

Tænkeren spejder Tankestridens Fare;
Fast er hans Mod.
Attraa mod Enhed, Længsel mod det Klare
Fører hans Fod.
Stærk med sin Stav han skiller Flodens
Bølger,
Peger mod Fremtids løftesvangre Jord;
Støvets Slægter følger
Trygt i hans Spor

Lydhør han lytter ud mod Tidens Røre,
 Maaler dens Storm.
 Fortidens Røster klinger i hans Øre,
 Præger hans Form.
 Rummet og Tiden, Stjernerne, som funkle,
 Solkongen selv med Kloders stolte Hof,
 Kimens Liv, det dunkle —
 Alt er hans Stof.

Talløse Veje fører Jordens Slægter
 Frem mod det fri.
 Een er den Sandhed, som med broget
Spekter
 Brydes deri.
 Hver, som med Troskab virked til dens
Ære,
 Fremmer dens Sejr og øger Alles Gavn.
 Hædret skal han være,
 Lys om hans Navn!

Hil da den Høvding, som i Aar og Dage
 Stræbte som Faa!
 Runer han risted til vor Fremtids Sage;
 Længe de staa!

Hyldest og Pris nu klinger os fra Læben;
Rigere Løn end Takkens Toneelv
Bærer dog hans Stræben
Dybt i sig selv.

C. F. E. HORNEMAN.

(Ved Monumentets Afsløring).

FØR TALEN:

(Mel : Vaadesangen af „Gurre“.)

Af Savnets Frø i Sjælens Gjem,
I Længsel mod dens rette Hjem,
I Attraa mod det Rene
Gror Kunstens bedste Blomster frem;
Mod dig de stræber ene,
Gud i det Høje!

Hans Sjæl var frisk og kærnesund,
Men dybt i Sindets dunkle Grund
Dør brændte Længslens Flammer;
De steg i Sangen fra hans Mund
Mod dig, fra hvem de stammer,
Gud i det Høje!

Han bejled ej til Mængdens Gunst;
Ham blænded aldrig Modens Dunst,

Der bølger i det Lave;
 Mod Højden gik hans stolte Kunst,
 Hans Hjertes Offergave,
 Gud i det Høje!

EFTER TALEN:

Mel.: Fædrelandssang af „Konge-kantaten“.

Lad Stenens Mindeskrift
 Da melde om hans Aandsbedrift
 Og varsle om
 Den Aandens Dom,
 Der skiller Skal fra Kjerne!
 Det bruser vildt paa Tidens Hav,
 Hvad Nuet gav,
 Vil Nuets Bølger fjerne.
 Hvad *han* har skabt til Folkets Gavn,
 I Flammer født, i Kamp og Savn,
 Skal voxer gennem Tiden
 Og værne om hans Navn.

WALT WHITMAN.

(1884.)

Mægtige Seer!

Lad min afmægtige Røst faa Lov
Til at bringe dig min Tak,
Tak fra et Hjerte, du vandt!

Min Tak?

Som havde den mindste Værd!

Jeg, som kun har stavet

Et Par af de vældige Runer,

Dunkle, svangre med Syner,

(Mer end med Tanker,

Skøndt ogsaa dette),

Dem, hvormed du har skrevet dig ind

I Slægtens evige,

Langsamt voxende Adelsbog.

Jeg, som intet er,

Og som intet bliver, —

Min Tak?

Ja! Thi saa underligt er det:
 Hvad den ringere Aand vilde vrage,
 Det vèd jeg, at du tager glad imod,
 Tak fra et Hjerte, du vandt. —

Som Vølven i Tidernes Morgen
 Troner du paa Historiens Vande
 Og fælder din Dom,
 Dom over faldne og faldende Slægter,
 Mens du skuer frem mod de ufødte Tider,
 Som i Lys af *den* mægtige Tanke,
 Du vied din Kraft:
Demokratiets stolte Idé,
 Skyder langsomt frem gennem Tidens
 Taage.

Thi som dit Land, det frie Vesten,
 Engang har løftet sin hvælvede Stenpande
 Op over Storhavets Bølger
 Og, varmet af Solens fødende Ild,
 Har klædt sig i Blomster og Grønt
 Og beredet de kommende Slægter
 Plads ved sit Bord, —

Saaledes dukker Demokratiets Ide,
Verdensgjenfødende i Aand og Sandhed,
Frem af Historiens Vaande.
End er den gold som Klippens Stenhvælv,
(Thi dens uægte Sønner er mange,
Faa dens sande),
Men Kulturens Sol
Skinner og varmer derover,
Og snart vil Blomster og Blade
Voxe frem, og det nærende Korn
Byde alle Folk
Ind til sit Gæstebud.
I Aandens Daglys
Mødes Natur og Kultur paany
I et vældigt, glødende Favntag,
Og en ny Tid
Med nye Bedrifter i Tid og Rum,
I Tankens og Digtningens Verdner,
— (De Verdner, paa hvis Grænse *du* staar,
Strækkende Staven over begge,
Delt mellem begge,
Og dog helt dig selv,
Helt en Mand), —
Fødes!

Men naar Tiden kommer,
Da vil det huskes,
At du var dens Sanger og Profet,
Før den blev til —
Du,
Mægtige Seer!

Formløs som Blæstens Sang
Er din Harpes Musik
Og vældig gribende som den.
Høstens fejende Storm
Laante dig sin Fjerham,
Og du fløj paa dens Vinger;
Vaarens lune Luftning
Vifter gennem dine Profetier.
Mens dit Blik flyver vide
Højt over Kæmpecedrenes Toppe,
Maalende dristigt
Det uendelige Rum,
Er ikke du blind for
De spædeste Skud i Dalen;
Den beskedne Klokkeblomst,
Der bøjer sit fine Hoved
Ved den mumlende Bæk

Saavel som det spinkle Græsstraa,
 Der svajer i Vinden
 Og hvisker sin næppe hørlige Melodi,
 Finder dit skarpe Øje;
 Og dit vældige Hjerte
 Gyder sin dybe, altomfattende Sympathi
 Over det smaa, som det store.

Thi ikke blot er du en Seer,
 Tidens største,
 Men du agted dig ej for stor
 Til at gaa med i de Kæmpendes Rækker
 Som simpel Soldat,
 Naar det forlangtes.

Bygmesteren klædte sig i Arbejderens
 Kofte

Og delte hans Møje og Sved,
 Og i Kjærlighedens Dagkamp
 Hentede du din Helsot.
 Mens din aldrig trættede Hjerne
 Formede Fremtidens Kongebolig
 Med Taarne og himmelstræbende Spir,
 Lagde du taalmodig og uden Krav
 Din Sten til de Andres,

Som bygged paa Grunden.
Derfor er det ikke kold Beundring,
Der bringes dig til Offer,
Men Hjerternes varmeste Tak
Flyver dig imøde
Og smykker dit Livs Aften
Med uforgængelig Glans.

Mægtige Seer!
Tag min afmægtige Tak,
Tak fra et Hjerte, du vandt,
Eet iblandt tusend!

Thi jeg véd,
At mer end Alverdens Beundring
Og larmende Hyldest
Elsker *du* det enfoldige Sinds
Ydmyge, elskende Taksigelse.

(Trykt 1885 i „Tidens Strøm“ og
tilsendt Walt Whitman.)

VED MIN FADERS DØD.
(1885.)

Min Ven, den eneste paa Jord,
Som fatted hver min Tanke!
Til Fredens lyse Hjem du fo'r
Paa Dødning-skudens Planke.
Du skød fra Land med Bøn og Sang,
Nu har du Sejrens gode Løn;
Gid den og rækkes maa engang
Hist, Fader, til din Søn!

Alt er maaske den Skude klar,
Som *mig* til Hjemmet bærer.
Hvo véd, om i dit Kølspor, Fa'r,
Den snart ej fremad skærer!
Snart staar maaske du hist paa Strand
Og spejder over Bølgen grøn,
Om ej du i det fjerne kan
Faa Kjending af din Søn.

Gid da jeg maa for spændte Sejl,
Med Ærens Flag i Stavnen
Og Vandets friske Brus om Spejl
Rask stryge ind i Havnen!
Da kommer jeg, som selv du kom,
Min gæve Fa'r, med Sang og Bøn.
Da vil du glad mig hilse som
Din egen, raske Søn.

VED
FREDERIK NANNESTADS DØD.

En ædel Sjæl, en Sjæl som Guld,
Har brudt de Baand, som bandt den.
Højt over Jordens Mulm og Muld
Sin Vej mod Lyset fandt den.
Fred lyste af hans Blik og Ord.
Den vindes aldrig helt paa Jord.
Nu véd vi, at han vandt den.

Og ganske vist jeg tror og véd:
Den varme Livsens Kilde,
Hans store, rige Kjærlighed
Kan ikke gaa til Spilde.
Den brød sig kun en anden Vej
Ad Baner, som vi maaler ej,
Om vi er nok saa snilde.

Og vist jeg véd: naar Dagens Strid
Gjør vore Hjerter trætte,
Naar Verdens Uret, Had og Nid
Os Tornekransen flette,
Vil Mindet om *hans* Kjærlighed
Tit komme sagte til os ned
Og hjælpe os tilrette.

Det er de ædle Sjæles Lod,
De kaster Lys tilbage.
Den Tanke bryder Dødens Brod
Og mildner Savnets Klage.
Den vidner mer end Præstens Ord,
At selv paa denne mørke Jord
Er Lysets spæde, spredte Spor
Dog stærkest alle Dage.

TIL INGA.

Jeg elsked dig, før du blev til.
Det kan du ikke helt forstaa.
Det var som Drøm og Alfespil
Hint Nu, jeg første Gang dig saa.

Aa Gud, hvor trangt de Timer skred,
— Dem vil jeg mindes, til jeg dør —
Imens din Moder led og stred!
Jeg saa det alt som bag et Slør.

Det sved omkring min Hjerterod,
Som sled et Vilddyr i sin Fangst;
Og rastløs gik jeg paa min Fod
Fra Sted til Sted i svimmel Angst.

Af Feberbølgers Sus og Syd
Gled frem et lille, blaakoldt Lig — —
Da skar det med en knivskarp Fryd:
En *fremmed* Lyd — et spinkelt Skrig!

Da kyssed jeg din spæde Mund
Og mødte første Gang dit Blik.
Knap drak i Elskovs Højtidsstund
Min Sjæl mer frydefuld en Drik.

Jeg mindes vel den Kamp, der stod
Med Angst og Haab i Vexeljag.
Det var, som købte med vort Blod
Vi Livet til dig Dag for Dag.

Men siden, da dit Liv var frelst,
Da mored vi os godt, vi to.
Da gynged paa min Arm du helst,
Tog i min Kind og skoggerlo.

Hvad mon det var, du grunded paa,
Naar fra mit Knæ, paa Ryggen slængt,
Du stirred med de Øjne blaa
I Loftet op, alvorligt, strengt?

Og da du talte første Gang
Og leged med de søde Dyr —
Det var, som gyldne Klokker klang
Ud fra et dejligt Æventyr.

Det Æventyr er Livets Sång
Og vidner ved sin rene Lyst
Om Vældet, hvorfra Livet sprang:
Alkjærlighedens Faderbryst.

Thi den, som fuld af Angst og Haab
Et Barn har vugget i sin Favn,
Han stiger karsk af Livets Daab;
Han kjender Gud af mer end Navn.

DEN DANSKE BONDES FRIGJØRELSE.

Festprolog paa Hundredaarsdagen for Stavnbaandets
Løsning, 1888.

Der gives Tider, da med Storm og Brand
Af Folkegrunden nye Tanker stige
Lig Strømmen fra Vulkanens Flammerige,
Naar frem den vælter over Kratrets Rand.
Der gives andre, da den Sum af Evner,
Som dulgt bestemmer Tidens Hjerteslag,
I Stilhed føder frem det Nyes Sag
Lig Solen Blomstens Knop, naar Svøbet
revner.

En saadan Tid er Festens Maal i Dag.

En Tid med nok af Usselhed og Nød!
Hvor nu langs brede Veje Sæden gynger,
Og Koen gumler trygt i Engen blød,
Stod da om Mosen Krattet tæt i Klynger.

Og mangt et Sted, hvor nu den travle
Plov
Forlængst har aabnet Jordens Rigdoms-
gjemme,
Der gro'de milevidt den tætte Skov,
Hvor Hjort og Ræv og Vildbas kun var
hjemme.

I Stedet for de lune Landsbyhaver
Med Akkelejers og Pæoners Flor
Saas usle Hytter, mest af Ler og Jord,
Et Majtræ og en Brønd, der faldt i Staver.

Og han, som hused dør -- en plaget Træl,
Som sled sig sløv og tyggede sløvt sin
Skofte
Mer bunden selv, end Hesten paa hans
Tofte,
Og sky som den for Hundepiskens Smæld,
Med Lænker smedet tæt om Haand og
Fod,
I Grevens Vold, som høstede, hvad han
saa'de,

Med tusind Pligter, som han ej forstod,
Men uden anden Ret end Fogdens Naade!

Og de, som leved højt af Bondens Savn,
 Var ikke griske Fjenders Røverhære,
 Nej, det var Landsmænd, som i Lovens
 Navn

— *I Lovens Navn!* — skamskænded
 Ret og Ære,
 En Lov, som Grusomhed og Raahed
 skabte;
 En Lov, hvor ingen vandt, men alle tabte!

Kun hundred Aar! — Er det en Trolde-
 mands Vælde,
 Som virked dette med et magisk Ord?
 Som kaldte Velstand af den øde Jord,
 Og frie, gjæve Mænd af bundne Trælle?

Javist, et magisk Ord, som naar det lød
 I Kjærlighed, alvorligt, sandt og ægte,
 --- Skjøndt misbrugt tidt af dem, der
 Aand fornægte —
 Fik Magt at skabe Aand og Liv af Død,
Frihed! I dette Ord er Sejr og Dom;
 Det ene Ord har formet Verden om.

Men de, der *her* som Friheds Skjoldvagt
stod

Trods hæse Skrig af Egennyttens Ravne,
Det var en Kreds af Mænd med Vilje god,
Hvis Maal ej var at *dømme*, men at

gavne:

Det var en Hær, som stred med Aand
og Mod.

Og hentede Sejren uden Vold og Blod; —
Et enkelt stort, men alle pletfri Navne.

Først han, som altid mellem danske Mænd,
Trods Fejl og Brøst, med Kjærlighed skal
mindes,

Saalænge Sang og Sagn i Danmark findes:
Prins Fredrik, „Kongens Søn og Folkets
Ven“.

Blandt Aandens Store var hans Plads
vel ej; —

Men det skal huskes, han forstod at
sanke,

Skjøndt ung, de Mænd, som bar den
store Tanke,

Og, ført af dem, at bane Sandhed Vej.

Men Aandens baarne Høvding var dog
 han,
 Som styred Statens Skib i Bølger høje
 Med uforfærdet Sjæl og roligt Øje, —
 Vel siden Absalon vor største Mand.
 Han fatted Tidens Krav med aaben Sans;
 Hans Saga tæller mange store Dage;
 Men den, der endte Bondens Ynk og
 Plage,
 Den gav det bedste Blad til *Bernstorffs*
 Krans.

Tak have hver, som med ham virket har,
 Da han det nye Lys i Landet tændte:
 Det ædle, *Reventlow'ske* Broderpar,
 Hvem Frihed ikke blot en Lære var,
 Men som paa egen Grund i Daad den
 tjente;
Colbjørnsen, Oeder, Rothe — hundred
 Aar
 Har ej fordunklet deres Gjernings Ære,
 Til sene Tider skal dem Mindet bære,
 De kan ej glemmes, medens Danmark
 staar.

En Tid med nok af Sorg. og Nød og
Brøde!

Og dog saa stor og løfterig en Tid,
At Straaler af dens Virke rækker hid.
Den Tid var Folkeaandens Morgenrøde.

KANTATE

VED

SCHNEEKLOTHS LATIN- OG REALSKOLES
HALVTREDS AARS JUBILÆUM, 1904.

I.

Kor:

Hvor Sydens Kyst gi'r Havet Læ,
Og Solens Kys gi'r Varme,
Glor stundom fra dets Bund et Træ
Med tusend Straalearme.
Det vokser langsomt Gran for Gran,
Mens Aar og Dage skrider,
Til Kronen som et nyskabt Land
I Havet staar omsider.

Saa glori i Læ af Skolens Tag,
I Kundskabssolens Varme,
Vor Ungdoms Aandsliv Dag for Dag,
Et Træ med Straalearme!
Det vokser som Korallens Stok,
Mens Aarets Timer skrider;

Og gaar det stundom langsomt nok,
Det kendes dog omsider.

Og Slægtens Liv har samme Kaar,
Den er et mægtigt Hele.
Fra skjulte Kilder Strømmen gaar
Ud til de skilte Dele.
Vi lever paa hverandres Værk
Som Halvkorallens Grene;
Og end var ingen Mand saa „stærk“,
At helt han „stod alene“.

Et halvt Aarhundreds Perspektiv
Er kun et lidet Stykke.
Hver trofast Daad i Folkets Liv
Dog fremmer Folkets Lykke.
Og føjed kun vi Gran til Gran,
Vort Værk var ej forgæves;
Vi har vor Lod i Fremtids Land,
Naar op af Hav det hæves.

Solo:

Se dig ud, du unge Sind!
Se, hvorhen dit Blik end glider

Over Lande, gennem Tider,
 Er der Stof at samle ind.
 Lyt til Sagas dybe Sang:
 Livets Gry ved Asiens Strømme,
 Hellas' stærke Folkedrømme,
 Romas Verdensherredømme,
 Korsets Kamp og Sejersgang!

Se dig ud med vaagen Sans
 I Naturens store Rige!
 Mellem Dronningkaabens Flige
 Funkler Kronjuvelers Glans.
 Knyttet fast ved Tallets Magt
 Verdenskræfters Net sig spænder;
 Ilden, som i Ovnen brænder,
 Plantens Blade, Dyrets Tænder,
 Alt er Loven underlagt.

Se saa ind i eget Bryst,
 Livets Kim, som dør sig røre!
 Stemmer, som kun du kan høre,
 Hviske dør i Sorg og Lyst.
 Tankens Lys og Driftens Baal!
 Angst, som tærer, Haab, som nærer!

Tvivl, som spotter, Tro, som ærer!
Hjertets Drøm, som opad bærer
Mod det store Livsens Maal!

Kor:

Her i vor Skole groede i det stille
Evner og Haab;
Kræfter, der siden viste, hvad de vilde,
Her fik de Daab.
Navne, som trygt kan nævnes blandt de
bedste,
Skriver sig selv taknemligt i vort Lag,
:: Gode Ønsker gæste
Skolen i Dag. ::

Tak til enhver, som fremmede dens Ære
Kort eller langt!
Først dog til ham, hvis Navn den end
kan bære
Pletfrit og blankt!
Tro og Begejstring lued i hans Tanke,
Daad var hans Dag, og Lønningen Danmarks
Gavn.

∴ Slyng da Festens Ranke
Først om hans Navn! ∴

II.

Kor:

Han gør en *Lysets* Gerning, som virker
for de smaa
Og lærer dem at samle, at skelne og
forstaa.
Med Lyset følger Sundhed og Selvtillid
og Mod;
∴ Al ædel Evne trives i Dug fra Lysets
Flod. ∴

Han gør en *Livets* Gjerning, som former
Sjælens Ler
Og bygger i de Unge Person og Ka-
raktér.
Det Maal er Skolens største: at fylke om
vort Flag
∴ En Flok af raske Svende, der tror
paa Livet Sag. ∴

„For Lyset og for Livet!“ — det er vort

Samlingsord.

Til Bannertegn det vorde for Skoler trindt

paa Jord!

Sæt ind din Hu og Vilje! saa hjælper

nok til sidst

::: Den Gud, der tændte Livets og

Lysets første Gnist. :::

KANTATE

VED

TIVOLI KONCERTSALS INDVIELSE, 1902.

(Musiken af C. F. E. Horneman.)

I.

Instrumental Indledning og Mandskor.

I Havets Brus mod Strand i Nætter lange,
I Dagens Sol og Kvældens Stjernespil,
I hver en Vind, som lufter,
Hvert Blomsterspind, som dufter,
I Alt, hvad Hjertet drømmer, Viljen vil,
Er *Toner* gjemt. Og han, som kan dem
fange

Og mane dem i Strengelæg og Sange,
Ham hører Mesternavn og Ære til.

Og fra hans Aand til hvert et opladt Øre
De trænger da med Rhythmens stærke
Kald.

Og i et Nu det hænder,
At i vor Hu det tænder,

røre

II.

Recitation.

Strøm.

Det første Kys af Tonekunstens Dise
Blev givet dig i Moders Vuggevis.

i Enge“,

Og der er „Gilde hos den gamle Ørn“,
Har følt, mens lyse Minder gled forbi,
De gamle Børnesanges Poesi.

Med Sang gaar Ungersvenden ud i Verden,
Jublende for den Fryd at være til!
Han vandrer gennem Illusionens Lande
Til Klang af Haabets gyldne Klokkespil.
Og Alting hilser ham med glade Miner,
Og Luften hænger fuld af Violiner.

Og vækkes han til Elskovs søde Smerte,
Da klinger Undertonen i hans Røst;
Thi den er ikke til, der ej har *sunget*,
Naar Elskov aanded Foraar i hans Bryst.
Musik er Sproget i dens Elverrige,
Som tolker den og nærer den tillige.

Til Kamp gaar Mandens Vej. Ej blot hin
vilde,

Der fægtes ud med Blod, er Sangen værd;
Nej, Livets Sang har Bud til *alle* Kræfter
I Aandens som i Haandens Adelsfærd.
De stærke Toner lyder gennem Striden,
Forklarer den og gemmer Mindet siden.

Og er et Fremskridt gjort, en Sejer vunden,
Og samles Mængden til dens Pris en Dag,

Da bæres atter paa Musikens Bølger
 Festjublen frem i faste Vingeslag;
 Da løfter Hymnen Folkets fælles Glæde,
 Og Dansen vinder om den Rhythmens
 Kæde.

Men vaander Sjælen sig i Kval og Kvide,
 Hvad eller slaaes af Nederlagets Storm,
 Da er Musiken Naadens gode Engel,
 Der giver Sorgen Luft og Klagen Form,
 Og Tonerne, som Hjertets Kval har baaret,
 Er Dug, som rinder lindrende i Saaret.

Ja, for hin Magt, den højeste af alle,
 Der drager Aanden mod dens Ophavs Sol,
 Er Tonen Tolk; og Salighedens Billed
 Blev Englesangen om Guds Kongestol.
 Og Psalmen følger Pilegrimmens Veje,
 Til Støvet bæres til sit sidste Leje.

— Saa er Musikens Genius vor Fælle
 Fra Vuggen gennem Livet til vor Grav;
 Den fryder os, den styrker, trøster, løfter,
 Den fører Slægten med sin Blomsterstav

Fra Tidens Muld til Evighedens Vange.
Og derfor: Agt og Pris for Musens Sange!

III.

Solo (Baryton.)

Agt og Pris for Musens Sange! —
Tusend Gange,
Mer end det for Øre kom,
Har de formet Verden om.
De har baaret Folkets Længsler,
Brudt dets Lænker, sprængt dets Fængsler,
Stundom daaret og bedøvet,
Oftest styrked dog og øvet,
Løftet den, som frem har stræbt, —
Signet, hædret, dømt og dræbt!

Agt for Musens Spil det rene! —
Det alene
Kan forløse her paa Jord,
Hvad i Sjælen dybest bor.
Alt det stærke, alt det kække,
Som vil Himlens Stjerner række,
Alt det varme, alt det milde

Fra den skjulte Livsens Kilde
Vinder Form og bliver til
Gaadefuldt i Musens Spil.

Agt og Pris for Musens Præster! —
Tempelgæster,
Træd med festlig viet Sind
i Musikens Højsal ind!
Her skal rige Kræfter frede
Kunstens Tarv og Vej berede,
Smelte Skæmt og Alvor sammen,
Og til Folkets Gavn og Gammen
Synge Lysets Tanker frem,
Lyse Mørkets Vætter hjem.

IV a.

Recitation.

Saa vier vi til *Folkets* Gavn og Gammen
Vor nye Hal! Ej nogle kaarne faa
Skal glædes ved vor Gjerning blot; nej,
Maalet
Er Bro fra dem til Folkets Kreds at slaa.
Vel daares stundom det af Døgnet's Mode,
Men elsker kun og gjemmer tro det gode.

Europa over kjendes denne Have,
 Fordi den samled *alle* Folkets Lag,
 Og aldrig dog, som tit i større Lande,
 Med Godtkjøbskram fordærved Folkets
 Smag.

Vi følger Sporet fra de svundne Dage,
 Gaar frejdig frem og ser os trygt tilbage.

Og hver, som følger paa vor Fremtids
 Bane

Og yder os sin Hjælp med Haand og
 Mund,

Som Gæst heroppe eller Gæst dernede —
 Ham bringer vi vor Tak i denne Stund.
 Velkommen hid til Festen, som vi fejre!
 Naar *I* er med, gaar vi til nye Sejre.

IV b.

Slutnings-Kor.

Hør Festfanfaren klinge! —
 Saa vie vi glade vort Værksted ind.
 Herfra skal Rhytmerne svinge
 Og samle Høje og Ringe
 Til fælles Glæde, med enigt Sind.

De lyse Aftner, naar Maanens Skin
Glimter fra Blomster og Blade,
Skal „Elverhøj“s liflige Tonespind,
Og gamle Lumbyes Champagnegalop
Muntre og kvæge Enhver,
Som trættet af Dagens Kamp og Besvær
Kommer, for Sanser og Sind at husvale.
Her vil vi samle
Det ny og det gamle,
Det store og smaa;
Tonernes brusende, jublende Tale
Altid kan Hjerterne naa.

Velkommen i Huset, vi rejste af Ny!
Viden om Land gik vort Tivolis Ry.
Dets Glans og Ære
Skal denne vor Gjerning viet være
Og viden om bære
Til Gavn for vort Folk og vor elskede By!

KRISTIANSBORG SLOT.

Hvor mindes jeg hin Oktoberkvæld,
Da Rygtet fløj gennem Byen!
„Stranden“ stod sort af tause Folk.
Som Kobber gnistrede Skyen.
Af Slotsgrunden gro'de med grufuld Hast
En Skov af klatrende Flammer,
De svajed' og syded og hvæsed frem
Fra Vindvernes sprængte Rammer.

Ildfluernes Sværme i Vinden flød;
Natten var lys som Dagen;
I Stilhed hørtes kun Pumpernes Stød
Og Luens ensformige Bragen.
Og dæmpet spurgte min Sidemand
— Han stod som af Trolddom bunden — :
„Hvad redder de mon?“ Der svared En:
„Det brænder nok ned til Grunden.“

Vist føltes det som en Folkesorg
 Af dem, der nager og piner,
 At den gamle, bredskuldrede Kongeborg
 Blev en osende Dyngge Ruiner.
 Den danske bruger ej stærke Ord.
 Der sagdes blot: „Faar saa være!
 Det Slot *skal* rejses engang af Ny
 Til Kongens og Landets Ære!“

Tider kom med Sol og Vaar.
 Kræfter løstes, som var bundne.
 Haab og Drømme, igjenfundne,
 Ud de lyse Vinger slaar.
 Se, nu spirer Junisæden!
 Og af Takken, og af Glæden
 Stiger — aa, jeg ser det grant!
 Ved en enig Folkevilje
 Kongeborgens nye Tilje
 Som et herligt Fremtidspant.

Skynd Jer da Lysalfer smaa!
 Pas de faste Støtter sammen!

Hug og smed og pust til Flammen!
Hver gjør sit; saa skal det gaa.
Snillets Dverge! Danmarks Øje
Vogter paa Jer fast og nøje,
Har af Værket ret sin Lyst.
Det skal mælde Fremtids Slægter,
Hvad i trofast Forbund mægter
Kongehaand og Folkerøst!

(Skrevet under Forhandlingen i
Rigsdagen om Kristiansborg Slots
Gjenrejsning 1903.)

NYAARSDIGT.

Naar Aaret synker og forgaar
I Tidens tyste Strømme,
Og Jorden hviler kold og haard,
I Vintersøvnens Drømme,
Da kan det hænde vel iblandt,
At den, som ser tilbage
Paa hvad der kom og hvad der svandt,
Et dæmpet Suk maa drage.

Et Aar forbi! — igjen et Skridt
Ad Livets dunkle Veje!
Et Aar forbi med stort og lidt,
Tit med vort bedste Eje. —
Men se! Mens Frostens klingre Spil
Til Graven Aaret ringer,
Fremtindrer Julestjernen mild,
Og Glædens Budskab klinger.

Og synes dig, at Tiden tog
 I Flugten Livets Smykke,
 At Verden kold og haard bedrog
 Dig for din bedste Lykke,
 Se opad da! — til Julefest
 Dig vinker Stjernevrmlen,
 Se opad, du! — den lyser bedst,
 Just bedst paa *Vinterhimlen*.

Og tykkes Menneskenes Færd
 Dig daarlig og forblindet,
 Fordi, hvad der har Vægt og Værd
 De vrager sløvt for Skinnet,
 Fordi, til deres dybe Skam,
 Det usle altid sejrer, --
 Se opad da! og tænk paa ham,
 Hvis Fest nu Jorden fejrer!

Saa tungt som *han* har ingen stridt
 Mod Slægtens sløve Hjerte,
 Saa dybt som *han* har ingen lidt
 Den dybe Syndens Smerte,
 Saa mildt som *han* har ingen dømt
 Dem, der med Spot ham mødte,

Og ingen elsket har saa ømt
Den Slægt, der ham forstødte.

Lær da som han med roligt Mod
Til Gud din Lid at fæste,
Og kæmp, trods alt, med Vilje god
For hvad du tror det bedste;
Og se: mens Vintren haard og vild
Sit kolde Glavind svinger,
Fremtindrer Julestjernen mild
Og Glædens Budskab klinger:

En Broder født! en Frelser født
Til Bod for Verdens Vaande! —
Og hvad der nys var koldt og dødt
Faar atter Livets Aande,
Og hvad kun Taagen skilte ad,
Det smelter lifligt sammen
I Takkens fulde Julekvad,
I Kjærlighedens Amen!

UNGDOMSSANGE.

I.

Sangen.

Syng dig stærk, min Tro! syng dig lyst,
mit Haab!

Der er Kræfter i Brysttonebruset.
For Basunernes Lyd, for et Sejerssangs-
raab

Maatte Jerichos Mure i Gruset.

Af et saaret Sind, af en Viljes Brøst
Kan der gro som en Stenmur af Kummer.
Og et Hjerte kan dukke sig, sygt, uden
Trøst,
Til selv Bønnen og Ønsket forstummer.

Faar da blot til Sang du din Mund paa
Gang,
Se, da véd jeg dog, stundom det hændte,

At de snærende Lænker som Sytraade
sprang
Og en Funke af Haabet sig tændte.

Har hin Funke tændt, da er Bladet vendt,
Og da gælder det Sejren at følge.
Ad den svingende Klangbro, som Sangen
har spændt,
Skal Bedrifternes Bannere bølge.

Syng dig stærk, min Tro! syng dig lyst,
mit Haab!

Der er Kræfter i Brysttonebruset.
For en klingende Rhythme, et Sejerssangs-
raab

Kan dit Jericho styrtes i Gruset.

II.

Kampen.

Hel skønt er vel Stridens Stævne
I Ungdommens fejre Flok,
Naar Evne brydes mod Evne,
Og Fejden er Kampløn nok.

Men skønnere dog, naar Maalet
 Sig klarer for Mandens Blik,
 Saa selv for dets Skyld til Baalet,
 Ubøjet, som Huss, han gik.

Og skønne er Sejrens Kranse,
 Som vinker ved Kampens Maal,
 Naar Fjendernes sidste Skanse
 Er taget med Storm og Staal.

Dog han, som segner i Slaget,
 Før fejgt han stryger sit Flag,
 Han fremmer i Nederlaget
 Ej mindre sin dyre Sag.

Saa vil vore Evner vi øve
 Med Troskab fra Dag til Dag,
 Fuldrede til Livets Prøve
 I Sejr eller Nederlag.

III.

Skolen.

Den rene Luft og Dagens Skin
 Og Sundheds friske Bølge

Vi lukke vil i Skolen ind
 Med Liv og Lyst i Følge.
 Det kjendes skal paa Øjets Glans,
 Naar Lyset Sejer vinder,
 Paa rettet Ryg og aaben Sans,
 Paa Smil og røde Kinder.

Vi vil ej noget Fængsel trangt,
 Hvor Lærdoms Lampe lyser
 Men Sindet bliver surt og vrangt,
 Og Ungdomsblodet fryser.
 Nej, Kundskabs Sol gi'r Varme først,
 Naar lavt dens Flod sig sænker,
 Den Aand, som stiller Sjælens Tørst,
 Den løser Tungens Lænker.

Vi vil ej, Videns gyldne Pund
 Skal tynges og forskrække;
 Dens Magt skal gjøre glad og sund
 Og Spørgelysten vække.
 Alt, hvad sig taaget og forsagt
 I Unges Sind kan røre,
 Skal mildt for Dagen vorde lagt
 Og klares for dets Øre.

Saa skal vor Skole voxe smukt,
 Med Liv og Lys formælet,
 At det kan siden bære Frugt,
 Hvad her som Frø blev fjælet.
 Og vidt skal tone Bøn og Sang
 Med gode, lyse Minder,
 Som fra de Unges Skolegang
 Igjennem Livet skinner.

IV.

Hjemmet.

Natten sin Vinge sænker;
 Stjernerne tindre frem;
 Dagen er endt. Nu tænker
 Hver paa sit elskte Hjem.

Hjemmet, hvor Lyset skinner
 Stille fra Ruden ud;
 Vidt gjennem Mørket finder
 Vejen dets milde Bud.

Hjemmet, hvor Fred og Varme
 Byder os blidt: kom ind!

Stedet, hvor aabne Arme
Møder det trætte Sind.

Kærligste Hjem om Lande
Er kun en fattig Trøst
Dog mod det store, sande
Hisset paa Livets Kyst.

Derfra gaar gyldne Straaler
Vidt gennem Mørket ud;
Ingen dets Rigdom maaler:
Samfund og Fred med Gud!

Hver Gang sig Mørket sænker,
Tindrer en Stjerne frem.
Ført af dens Lys vi tænker .
Da paa vort elskte Hjem.

V.

Paa Vandring.

Jeg vandrer gennem Verden
Saa frejdig og saa fri,
Og mange, mange møder jeg

Alt paa den travle Sti.
Vi nikker til hverandre;
Men vid're maa vi vandre —
Forbi, forbi, forbi!

Hvad ej kan andet være,
Det finder man sig i.
Men ofte maa jeg tænke dog
Alt paa den travle Sti:
„Gid lidt du kunde dvæle
Og tale med de Sjæle,
Som gaar saa rask forbi!“

„Nej, vid're!“ kvidrer Lærken
Saa frejdig og saa fri. —
Da klinger, som fra Luftens Blaa,
En dæmpet Melodi:
„Vær tryg! Den Tid vil komme,
Da Vandringen er omme,
Og hvert dit Savn forbi!“

FÆDRELANDSSANGE.

I.

(1905.)

Jord, hvorfra vort Livsblod randt,
Gode danske Jord!
Stavn, af Fortids Minder fuld,
Mark, med Fremtids rige Guld,
Borg for Mænd, der vrager Tant,
Hjem for frie Ord!

Dejlig i din Sommerpragt
Stiger du af Sø.
Modne Agres gyldne Tavl
Flokkes sig om Gavl ved Gavl,
Bøgeskovens Riddervagt
Lyser under Ø.

Mænd, hvis Daad blev Verdens Arv,
Fostred denne Strand.

Stjernekokets dunkle Sprog,
 Slægtens første Runebog
 Tydet blev til Jordens Tarv
 Her i dette Land.

Endnu er vort gamle Hjem
 Frit fra Kyst til Kyst.
 Mænd med sejgt og taalsomt Mod
 Graver Grunden Fod for Fod,
 Landnams-helte stævner frem
 Over Klodens Bryst.

Jord, hvorfra vort Livsblod randt,
 Gode, danske Jord!
 Giv hvert Fremtids Sønnekuld
 Kræfter af din rige Muld
 Til at virke godt og sandt
 For dit Vel i Nord!

II.

Vor Jord, hvor Ploven gaar,
 Gi'r fuldgod Høst fra Aar til Aar.
 Med Skum om Stavn
 Fra Havn til Havn

De flinke Skuder ile.
Og spredt i Landets Agermuld
Som Sten i Guld
De muntre Byer smile.
Ja, vaagen er den danske Mand;
Med slidvant Haand og sund Forstand
Han røgter end sit Eje
Og bygger op sit Land.

Vort Sprog er jævnt og fast.
Det skummer ej med Elvens Hast;
Det træder støt,
Det nynner blødt,
Det skæmter snildt med Lune.
I det har mangel Skjaldehaand
Med Ild og Aand
Indristet Sangens Rune.
Vor Sang blev hørt paa fremmed Strand;
Men her dog bedst den nemmes kan,
Og her skal frit den klinge
Ud over Sø og Land.

Vort Land er vort med Gud.
Dets Grænse skal ej slettes ud,

Mens Liv og Blod,
Mens Kløgt og Mod
En Dansker har tilbage.
Hvad gavner os vor Agers Fold,
Naar fremmed Vold
Kan frit dens Fylde tage?
Nej, værge vil vi, Mand for Mand,
Saa godt, som ærlig Vilje kan,
Den Arv, vi fik i Eje,
Vort Land, vort Fædreland!

ET TIDSDIGT. (1886.)

Der klages rundt paa den ganske Jord;
Snart er det et eneste Jammerkor.

Der siges, Tiden er ussel og hul,
Alderdomssvækket, vissen og gul.

Selv Fremskridtets Mænd, selv de dunede
unge
Gaar om med Miner, blaserte og tunge.

Alt digtes der Gravskrift af Bedemands-
kasten;
Den lyder paa „Gjenfærd“ og „Lig i
Lasten“.

Der siges, vi har kun et Middel tilbage:
At tage den syndige Verden af Dage. —

Sandhed er sund, naar kun den har Ret;
Men er det sandt? Er vor Tid saa slet?

Jeg tror ikke paa det, det jamrende Kor;
Jeg synes, Tiden er herlig og stor.

Jeg synes, den blusser saa sund og rig,
Og kan ikke mærke, den lugter af Lig.

Igjennem dens vaarfriske Sus jeg for-
nemmer
Forjættelsens klangfulde Englestemmer,

Du skal sænke din Gjerning i Tidens Elv,
Tænke paa den, og ej paa dig selv,

Tænke paa ham, der har skabt det Hele,
Og hvis Vilje er med i de gærende Dele.

Saa skal du se, du faar Mod paany
Til at juble som Lærkernes Kor under Sky.

Saa tør i Vaaren du tænke paa Sommer,
Saa har du Part i den Saga, som kommer.

Og den kommer, den kommer, den er
jo paa Vej,
Frihedens knoppende, svulmende Maj.

Men noget for noget! Del i dens Arv
Vinder du kun, naar du søger dens Tarv.

Hvad enten din Stilling er høj eller lav,
Saa faar du med Rente just det, som du gav.

Hvad enten din Evne er stor eller liden,
Naar bare du vil, er du Arving til Tiden.

Der er Plads til os alle, til Kvinde og
Mand.
I kan, hvis I vil; jeg skal sige, hvordan.

Først maa du vaagne af Blund, hvis du
sover,
Skylle dig frisk i Beaandelsens Vover.

Slaa det til Jorden og slaa det ihjel
Alt i dit Hjærte, som smager af Træl.

Rejse dit Hoved og aabne dit Øje
Rigtig til Gavns for det store og høje.

Og faar du først Syn for det herliges Spor,
Saa ser du det rundt paa Guds dejlige
Jord:

I Marker, som bølger; i Skove, som løves;
I Hjerter, som elsker; i Viljer, som prøves.

Tro ej den nye Oplysnings Profeter,
Den kritiske Poul eller skeptiske Peter!

Dejlig er Jorden med Bakker og Søer,
Med Blomster og Lunde og Byer og Øer,

Med Himmelen blaa og Ageren gylden —
Ser du det ej, er det dig, der har Skylden.

Skøn er Opvækkelsens straalende Gry;
Men glem ikke Dagen for Dagrødens Sky!

Mange, der vaktes, tog Glæden som Maal
Og faldt saa i Søvn om Beaandelsens Baal.

Men det gaar ikke an at ta' Sejren paa
Borg;
Det volder kun Kvide og nagende Sorg.

De daadløse Drømme de brister saa fage;
Det er „paa det jævne“, du Sejren skal
tage.

Just skuffede Drømmere er det, de skyldes
De jamrende Raab, hvormed Luften nu
fyldes.

Nej, Dagen vil Arbejde, ret dig derefter!
Og er du først vaagen, saa brug dine
Kræfter!

Stil dig med Tro i de kæmpendes Række!
Den brusende Aa bliver skabt jo af Bække.

Den Gerning, Gud gav dig at føre til Ende,
 I den vil din Vækkelses Frugter han
 kende.

Vé dig, naar Regnskabets Time kommer,
 Om tomhændet, gold du maa staa for
 din Dommer!

Du skal elske det Folk, af hvis Rod .
 du er runden,
 Fra Hytten til Slottet, fra Kongen til
 Bonden.

Kun mod dem, der vil trampe dets Ære
 og Ret,
 Kun mod dem skal du kæmpe og ej blive
 træt.

Men alle de mange, som elsker vort Land,
 Hver Svend og hver Pige, hver Kvinde
 og Mand,

Som stræber med Troskab i Sandhedens
Hær,
Hvad enten de søger den her eller der;
For dem skal af Hjertet du aabne din
Favn
Og nævne dem kærligt med Frændskabets
Navn.

Og tykkes dig stundom, de vandrer i
Blinde,
Hvor véd du, at du just har Sandheden
inde?

Men hvis du har Ret, saa forklar dem
din Tanke!
For Kjærlighed falder hver skillende
Skranke.

Historien vidner med tusinde Stemmer,
At Hadet kun dræber, men Kjærlighed
fremmer.

Thi Synden og Sorgen kan aldrig forsvinde
Fra Støvlandets Kreds, medens Tiderne
rinde.

Men vel kan vi byde dem op til en Dyst;
Selv bærer vi Fjenden jo hos os i Bryst.

Og han, for hvis Vilje sig Bjærgene nejer,
Har selv ved sin Søn jo forjættet os Sejer;

Naar ærligt vi rækker hinanden vor Haand
Og mødes som Frænder i Frihedens Aand,

Den Frihed, der ikke kan tvinge og krænke,
Hvis Baand er et Samfund og ikke en
Lænke.

Saa kommer vel ogsaa den Tid, da paany
Sig Sangen kan løfte med Jubel mod Sky,

Da Taagerne viger for Soldagens Gry,
Og Frihedens Børn rider Sommer i By.

(Trykt i „Tidens Strøm“.)

VII
OVERSÆTTELSER

TO SONNETTER.

(Efter Petrarca.)

I. (XXVII.)

Ensom og tankefuld de øde Egne
Jeg maaler ud med Skridt, langsomme,
trætte,
Og ser mig om, for derhen dem at rette,
Hvor ingen Spor af Menneskefjed sig
tegne.

Kun dèr jeg kan i Sikkerhed mig sætte
For Spejderblik, som lure allevegne;
Thi Sjælens Kval, hvorunder jeg maa
segne,
Kan af mit Ydre snart hvert Øje gætte.

Ja, stundom synes jeg, de grønne Lier,
Skove og Floder, Bjergetinder, Dale
Maa se min Sorg af mine Taarer klare.

Og ak, jeg kjender ej saa øde Stier,
At Elskov ej kan finde did og tale
Saa længe til min Sjæl, til den maa svare.

II. (XVI.)

Der gives Dyr, hvis Øjne ere slige,
 At de kan se mod Solen uden Møje,
 Og andre, der saa lidt dens Glans kan døje,
 At kun om Natten de tør ud sig snige.

Og atter andre, som med blændet Øje
 Maa taabelig mod Lysets Kilde hige
 Og synke saa med brændte Vingeflige —
 Ak, mellem disse er min Plads med Føje.

Jeg kan ej rolig se mod Straaleskæret,
 Som hendes Skønhed spreder; endnu
 mindre
 Kan jeg det fly og dølge mig i Skyggen.

Ak nej, min Skæbne vil, at jeg fortæret
 Af Længsel mod de Øjne to, som tindre,
 Skal hige, til jeg synker brændt som
 Myggen.

(Oversat fra Italiensk.)

KYSSET...

(Efter Sidney.)

O Kys, to blussende Juvelers Gave!
Du Paradisets eftergemte Frugt!
Du er den Trylleblomst med liflig Lugt,
Som dufter Salighed i Livets Have.

Selv han, der ej et rigtigt Ord kan stave,
Du lægger Digtets Ord paa Læben smukt.
O, gjerne til din Pris med Ørneflugt
Jeg daglig paa min Pegasus gad trave.

Men hun, den Favre, mig forbød bestemt,
Mens Rødmen farved hendes runde Kinder,
At røbe, hvad i Løndom vi har gemt.

Du Søde! ej min Sang til Ro du dysser,
Hvis ej min Mund du ret forsvarligt binder
Derved, at du mig evig, evig kysser!

(Oversat fra Engelsk.)

MIT HJEM.

(Efter Wordsworth.)

Mit Barndoms-Hjem, som sent i Kvæld
Jeg skilles fra med langt Farvel!
Det véd min Sjæl i denne Stund:
Hvor langt jeg end fra dine Høje
Skal vandre, — hvor paa Jord mit Øje
Sig lukke skal i Dødens Blund, —
Hvis i hint Nu et jordisk Baand
Formaar at fængsle end min Aand,
Saa vil jeg skue vemods-øm
Dit Billed i min sidste Drøm.

Saa kaster Solen, naar i Kvæld
Den synker under Bakkens Hæld,
— Mens Dalens Farver blegner brat
Og slukkes i den sorte Nat —
Et Glimt mod Højens Top paany,
Som fik dens første Smil ved Gry.

(Oversat fra Engelsk.)

EN AFTEN.

(Efter George Eliot.)

De gyldne Timer gaa, Ven!
De fødes og de fly.
Den Time, som *nu* svandt, Ven!
Den fødes ej paany.

Og alt vil staa som før, Ven!
Naar vi er gaaet bort;
Men intet Liv paa Jord, Ven!
Vil blive *helt* som vort.

Og Stjernerne vil gry, Ven!
Bag Aftentaagens Lin,
Naar jeg ej mærker dit Kys, Ven!
Ej du min Haand i din.

En *bedre* Tid vil gro, Ven!
Paa *bedre* Slægters Vej.
Vi bytted, du og jeg, Ven!
Vor Lod mod deres ej.

(Oversat fra Engelsk)

TANKER
VED MIN MODERS BILLEDE.
(Efter William Cowper.)

O, kunde disse Læber tale! Tiden
Har handlet med din Søn kun lidet blidt
Fra den Gang, da jeg tyede glad som
liden

Til dette Smil; hvor trøsted det mig tidt!
Kun Stemmen mangler; men saa grant
jeg ser

Dets Mening: „William skal ej græde
mer!“

Den blide Kløgt i dette lyse Blik
End taler til min Tanke, (o, jeg ærer
Den ædle Kunst, som gjemmer, hvad
forgik,
Og trodser Tiden selv, som alt fortærer.)

Du Minde tro om En, som var mig kjær,
Skjøndt lidet ventet, dog velkommen vær!

Du byder mig at hædre ømt engang
 Min tabte Moder med en kunstløs Sang.
 Jeg lyder glad, som kom dit vakre Bud
 Fra hende selv, hvor nu hun er hos Gud,
 Og skøndt min Sorg fornyes, naar jeg ser
 Det Ansigt, som jeg aldrig skuer mer,
 For Fantasiens Magt skal Smerten svinde;
 Jeg drømme vil en Stund, at du er hende.

Min Moder! — da jeg hørte, du var død,
 Ak, saa du mon de Taarer, jeg udgød?
 Omsvæved du den Søn, før bort du drog,
 Hvem Livets første Pust med Isnen slog?
 Maaske du kyssed mig med Moderglæde,
 Maaske du græd — hvis salige kan græde?
 O, dette ømme Smil mig svarer „Ja“. —

Jeg hørte, da de bar dig bort herfra,
 Den dumpe Klokkeklang; jeg saa din
Baare,
 Som langsomt fjerned sig; og tavs med
Taare

Jeg vendte mig fra Barnekamrets Rude .
 Og sendte dig et langt „Farvel!“ derude;

Det sidste? — Ja; thi dèr hvor du henhór
 Er Afsked og Farvel et ukjendt Ord,
 Og ser jeg dig engang i Fredens Rige,
 Da skal jeg aldrig mer Farvel dig sige.

— Ak, Pigerne, som rørtes ved min Klage,
 Fortalte mig, du kom nok snart tilbage;
 Jeg troede gerne, hvad jeg haabed paa,
 Og bittert skuffet saa jeg Dagen gaa;
 Men i min Enfold sov jeg trygt fra
Sorgen

Og haabed stadig paa den næste Morgen.
 Saa kom og gik de travle Dages Rad,
 Til Barnesindets Skyer spredtes ad;
 Snart gik jeg atter trøstet Livets Vej,
 Men græd jeg mindre, glemte jeg dog ej.

Længst har man glemt os, Mo'r, i Barn-
domshjemmet;
 Det Hus, vi ejed, ejer nu en Fremmed;
 Og dèr, hvor fordum Gartnerkarlen Ole
 Mig daglig fulgte til den lille Skole,
 Hvor tit jeg vandred i min Frakke varm
 Med laadden Hue, Bøger under Arm,

Dèr er der næppe nu et Sagn tilbage
 Om, at vi leved der i fordums Dage.
 Hvor Tiden gaar! Men Mindet om hin
Tid,

Da du med Moderømhed tro og blid
 Mig plejed, det har trodset Tidens Krav,
 Mens tusind Ting er gjemt i Glemsels
Grav.

Hvordan du hver en Aften til mig saa,
 Om rigtig lunt og varmt og godt jeg laa;
 Hvordan hver Morgen af din Haand jeg
fik

Min Tvebak og min Kringel, før jeg gik.
 Hvordan taalmodig selv du plejed van
 At pynte mig og gjøre mig i Stand;
 Alt det, — men mest den Strøm af
Kjærlighed,

Som klar og pur og aldrig sagnet gled,
 Og aldrig rørtes op af Lunets Vind,
 Som mørkner ofte selv det ædle Sind.
 Alt det, som prentet staar i Sjælens Grund,
 Og som vil staa der til min sidste Stund,
 Gjør nu den Tanke skøn, at til din Pris
 Jeg digter dette paa min jævne Vis;

Et ærligt Ord, er end det lidet værd,
 Ej glemt hos Gud, naar man har glemt
 det her.

Ak, kom de nu tilbage, hvis jeg bad,
 De Timer, da jeg ved din Side sad
 Og prikked Blomstermønstreet i dit Tøj
 Snildt paa Papir: Viol, Jasmin, Levkøj,
 (Og du var gladere derved end jeg
 Og kyssed mig og hjalp mig med min
 Leg,)

Hvis denne fagre Tid tilbage kom,
 Ifald jeg bad, — mon saa jeg bad derom?
 Maaske jeg gjorde; Tanken er saa kjær.
 Men nej! — saa koldt, saa tungt, saa
 lidet værd

Er det, som her vi kalder Liv paa Jord.
 Og du, du var saa varm, saa kjærlig, Mo'r!
 At det var syndigt, om din frie Aand
 Jeg lænkebandt paany i Støvets Baand.

Stout som en Brig, der staar fra Albions
 Kyst
 Mod Stormens Brusen over Havets Bryst,

Til ved en frugtbar Ø den lægger ind
 Med Blomsterduft og Sang i Solens Skin,
 Hvor let den gynger, mens de hvide Sejl
 Sig kruset tegner paa det blanke Spejl,
 Og Paalandsbrisen i den lune Dag
 Duftsvanger spiller i dens Vimpelflag, —
Saa gled du ind i Havnens sikre Arme
 I Læ for Havets Vold og Stormens

Harme,

Hvor han, som over Livets Sø den stride
 Dig fulgte tro, længst ankred ved din Side.
 Men *jeg*, som knap tør haabe, jeg engang
 Vil naa det fejre Maal for Rejsen lang,
 Jeg driver vildsom om i Stormens Jag
 Med revne Sejl, Kompasset tabt — et

Vrag!

Og Dag for Dag paa Strømmens stride Ryg
 Jeg føres længer bort fra Havnen tryg.
 Og dog! at du og han har naaet dens Skød,
 Den Tanke trøster mig i Livets Nød.
 Ej er min Stolthed *det*, at Fyrsterang
 Har mærket mine Fædres Navn engang;
 Nej, mere stolt det Ord jeg taler ud,
 At de, som gav mig Livet, er hos Gud.

Og nu Farvel. — Af Tidens tause Gang
Et Stykke svandt, og jeg har endt min
Sang;

Men medens Tiden rulled sporløst hen,
Jeg levet har min Barndom om igjen,
Har lædsket mig ved Mindets gyldne Vin
Og nydt den Glæde, som engang var min;
Og medens *dette* Billed end er mit,
Og Tankens Fugl kan røre Vingen frit,
Er du, skøndt Tiden længst vort Samfund
brød

Mig altid nær, som var du aldrig død.

(Oversat fra Engelsk.)

TO RELIGIØSE DIGTE.

(Efter Robert Burns.)

I.

Under Indtrykket af en stærk Angst.

Du Almagts Aand, dit Væsens Dyb
Er min Forstand for stort,
Dog véd jeg vist, du kjender grant
Hver Gjerning, jeg har gjort.

Her staar jeg for dit Aasyn, Gud,
Din Skabning, brudt og knust.
Dog véd jeg, al min Nød er kun
Din Viljes Aandepust.

Almægtige, jeg véd, du kan
Ej handle grumt af Nag;
O, stands mit Øjes Graad! hvis ej,
Saa stands mit Hjertes Slag!

Men hvis din Visdom fordrer just
 I draabevis mit Blod,
 Saa lær min Sjæl at bære alt
 Med Taalsomhed og Mod!

II.

Bøn ved Dødens Komme.

Ukjendte store Almagtsgrund
 Til al min Angst og Ve,
 Hvis rædselsstærke Aasyn snart
 Jeg skue skal maaske!

Hvis jeg i Livet vandret har
 Tit, hvor forbudt det var, —
 Hvad noget inderst i mit Bryst
 Fortæller, at jeg har:

Du véd, du tændte i mit Kød
 Selv Lidenskabens Ild,
 Hvis trolddomssvangre Moseglød
 Saa tit har ledt mig vild.

Hvad Daarskab ofte fejlet har,
 Hvad Svaghed føjed til,

Algode! — thi det er du jo —
Du mildt tilgive vil.

Og hvad *med Vilje* jeg forbrød —
Min Bøn er alt mit Værn.
Men du er god; hvor Godhed bor,
Er Naaden aldrig fjern.

(Oversat fra Engelsk.)

PAA MADRIDS TELEGRAFSTATION.

(Efter Eusebio Blasco.)

Nys paa Telegrafkontoret
Maatte jeg, som altid, vente;
En Person, jeg ikke kjendte,
Stod der just og skrev ved Bordet:
Og da Sand han havde strøet
Paa Depeschen, bort han blæste
Kornene; hvorpaa han læste
Telegrammets Text. Den lød:
„Kjære Carlos, jeg beretter
Dig med Smerte, Fader døde
Tirsdag Morgen. Du maa møde
Hurtigst muligt hos vor Fætter.
Din Nærværelse er ventet
Forat ta' Dispositioner.
Fredag aabnes Testamentet.
Arven fire Millioner.“

Kontoristen han forklared
Adressatens By og Bolig,
Spurgte saa om Prisen rolig.
„Tre Pesetas“, blev der svaret;
„Men der er to Ord for mange,
Naar Adressen til bli'r føjet;
Hvis de ikke bliver strøget,
Maa vi Tillægspris forlange.“
Sønnen med det knuste Hjerte
Talte efter selv og sagde,
Mens Depeschen hen han lagde:
„Vil De stryge saa: *med Smerte!*“

(Oversat fra Spansk.

INTET MER.

(Efter Campoamor.)

Gule Blomter har du plukket
Og i Blusens Fold dem stukket.
Krydret bølger om dem Luften,
Hvilke Farver, hvilken Duften!
Naar imorgen du dem ser,
Er de visne Stilke, kjære.

„Visne Stilke? —

Intet mere?“

Intet mer, du lille Fagre,
Intet mer!

Dejlig er du! Pandens kloge
Bue, Haarets sorte Snoge,
Øjne, der som Morild brænder,
Bitte Fødder, slanke Hænder.
Skønhed er et farvet Ler,

Som før Tiden smuldrer, kjære.

„Ler, som smuldrer? —

— Intet mere?“

Intet mer, du Skønheds Dronning!

Intet mer!

Mine Tanker, mine Drømme

Lystre blindt dit Herredømme;

Snart af Jubel Hjærtet sprænges,

Snart i Ve det længes, længes —

Elskovs Glæde, Elskovs Veer,

Er som Regn i Solen, kjære.

„Regn i Solen? —

Intet mere?“

Intet mer, min lille Elskte!

Intet mer!

JERNVÆRKERNE.

(Efter Eusebio Blasco.)

Bilbao.

Den synkende Sol staar gylden bag
Skyernes blaagraa Volde;
Derude lægger sig Havet til Ro, efter
Dagens Blæst;
Dets Bølger løftes og sænkes og spejler
som tusinde Skjolde
De flammende Nedgangsstrimer langt ud
i det blege Vest.

Jeg vandrer ad Bjergets Randsti og
grubler i vage Drømme
Paa Fortidens brudte Runer og Fremtidens
dunkle Skrift
Og føler med anende Gysen igjennem
mit Væsen strømme
Den skabende Trang, der kalder en
Digter til ny Bedrift.

Igjennem Taagen, som driver herop fra
 Dalbundens Kløfter
 Og svøber om Klippens Kanter sit bløde,
 bølgende Slør,
 Skimter mit spejdende Øje, hver Gang
 dets Flige sig løfter,
 De mægtige Smediers Ildskær, som
 blinker, gløder og dør.

Fortryllet drager min Tanke de flakkende
Glimt dernede
Fra Højdernes friske Køling til Dalen,
fugtig og varm;
Her jævner sig Bjergets Stejlvæg, nu
skelner jeg allerede
Jernværkernes graa Konturer og hører
Essernes Larm.

Stig ned, min Drøm, gennem Dybet!
 stig ned til de sorte Krypter,
 Hvor Katakombernes Mørke har slukket
 hvert Glimt af Dag!

Lyt! Hører du Bjergets Grundvold ned
til de fjerneste Dybder
Genlyde af Arbejdets Torden og skælve
ved Stemplernes Slag?

Her føres den brune Jernerts paa brede,
knagende Karrer
Ad smalle, sodede Veje til Smeltediglernes
Baal;

Her brydes i blændende Stumper med
Smæld de uhyre Barrer,
Og Rummet er hvidt af Gnister, der
sprøjter fra Hamrenes Staal.

I Luftens kogende Aande, der vælder fra
Kedlernes Indrer,
Gaar Blodet hedt gennem Aaren og tungt
som sydende Bly;
Her fødes der Febersyner, som kogende
funkler og tindrer
Og fylder den svimlende Hjerne med
Drømme om Magt og Ry.

Her tumler ukendte Titaner de kæmpe-
 mæssige Blokke
Og hævder med dryppende Pander, i
 Ovnenes hvide Skær,
Jernalderens Herredømme, der naar fra
 de første Flokke
Af Urtidens gramme Voldsmænd til
 Nutidserobrernes Hær.

Her bruges Tanker og Kræfter til
 Tankernes Ret at fælde;
 Her virkes med Hjul og Hamre i
 Menneskeslagternes Kald;
 Her former Stemplernes Gang Tyranniets
 evige Vælde;
 Her føjes til Slavelænken der Ringe af
 nyt Metal.

I gør mig til Jordens Hersker, ifald paa
mit Bud I smeder
Mig nok af de Mordmaskiner, som
Nutidens Kløgt har skabt,

Og bygger omkring mit Sæde de Volde
og Fæstningskæder,
Mod hvilke de fjendtlige Kugler er nødt
at give fortabt!

Rask, ræk mig de blanke Vaaben, løft
højt de rygende Brande!
Jeg fører min Hær til Sejer, mens
Himlen staar blodig rød;
Saa lægger jeg under mit Scepter de
rigeste Folk og Lande
Og lader en Ørken bag mig af Jammer
og Ynk og Død! —

Af Ovnenes Ildsvælg rinder, mens Jorden
skælver ved Braget,
Ertsen til Ares' Glavind, der volder
Tusinders Drab;
Hin klirrende Panserkjortel, som Pallas
bærer i Slaget,
Blev støbt af den halte Hefaistos ved
Luen fra Etnas Gab.

Det mægtige Roma smeded i sine evige
Lejre
De malmtunge Folkelænker, ved Verdens-
krigenes Baal
Og Cæsars stolte Triumfvogn, der bar
ham fra blodige Sejre,
Fra Dynger af stinkende Aadsler, mod
lysende Verdensmaal.

Det gnistrende Kul gav Hede til
 Paladinernes Landse
 Og hærdede Karl den Stores vidtrækkende
 Herskerstav;
 Dets Flammer rensed for Slagger hvert
 Blad af de gyldne Kranse,
 Korsridderne vandt med Staalet i Kamp
 om den hellige Grav.

I tusindvis dannede Hamren de funklende
 Skjolderader,
 Den galliske Rolands „Durandal“,
 „Tizona“ til Spaniens Cid,

Brystpansrenes hvælvede Buler, de
 raslende Skulderplader
 Og prægtigt skinnende Hjælme fra
 Maurerkrigenes Tid.

Den flammende Esse svejsed de Vaaben,
 hvasse og haarde,
 Hvormed de spanske Soldater fuldbragte
 uhørte Ting;
 Og her paa den klingende Ambolt blev
 hamret den stærke Kaarde,
 Som aabnede brede Veje til Jordens
 yderste Ring.

Her spottes det kjærlige Hjerte med hæse
 skingrende Toner
 I døvelske Sejershymner for sin kort-
 rækkende Trøst;
 Og Jærnet, som gør til Vasaller de
 mægtigste Folk og Troner,
 Med Lethed overdøver Fornuftens stil-
 færdige Røst. :

— Vend bort de trættede Blikke fra
 Krigens Trofæer vilde!
 Skab Jærnets *nye* Alder, med Iver, hellig
 og stærk!
 Smed flinkt de staalblanke Lyrer, som
 Tidens Tyrtæos'er snilde
 Skal slaa til uvisnelig Hæder for kom-
 mende Slægters Værk!

Spænd Jernbroens dristige Bue og Kob-
bertraaden, der knytter
De fjerneste Riger sammen, formindskende
Tid og Rum,
Byg Havnedokken og Værftet, Fyrtaarnet,
hvis Blink beskytter
De Skuder, som kløver med Kjølen
Stordønningens hvide Skum!

Nit sammen de Kedler og Kar, hvorfra
Dampens brusende Svaner
Paa vældige Vinger bære ny Rigdom til
hvert et Land;

Ild dragen, der stønnende følger ad Staal-
 parallelens Baner
 Dybt gennem Bjærgenes Indre, langs
 Afgrundens stejleste Rand!

Og støb de Typer, som Pressen med
 Knagen og Knirken sender
 Hen over det hvide Papir, hvor de
 trykker de stærke Spor, —
 Den vidtud tonende Presse, der Tankernes
 Traadnet spænder,
 En Ganger, som Aanden sporer til Ridt
 over Hav og Jord!

Giv Klang, Kulturens Basuner, der Vej
 gennem Landene finder
 Og stævner Nationerne sammen til
 Kundskabens Pleje og Røgt!
 Og rejs de stolte Paladser med knejsende
 Taarne og Tinder,
 Der viser os Underværker af Menneskers
 Kunst og Kløgt.

Smed Øxen og Hakken og Spaden til
 Bondens kraftige Hænder
 Og Harven, som renser og jævner Muld-
 jordens frugtbare Skød,
 Og Plovjernets svajede Klinge, de hvasse
 bidende Tænder,
 Som aabner de brede Furer, der giver
 os dagligt Brød.

Og naar det harmfulde Menneske
 forlanger af Mestre og Svende
 Paany de Vaaben, der truer hans Broder
 med Saar og Fald,
 Saa luk de mægtige Porte! og sig, I vil
 ikke skænde
 Det Tempel, Historiens Muse har viet
 et højere Kald!

Vis Verden, at Larmen i Dybet ej længer,
 som før saa ofte,
 Er Varsel om Hærenes Møde til blodige
 Fejder og Slag!

Fortæl, at den sværtede Slider i
Læderskødskind og Kofte
Staar rustet — men kun til Striden for
Menneskehedens Sag!

Syng Nutidens vældige Hymne! syng,
syng, saa dens Gjenlyd klinger
Hen over de højeste Bjerger, til Havenes
fjerneste Bred!
Smed, smed de herlige Klokker, som ud
over Jorden ringer
Den største af Slægternes Sejre, den
straalende *Verdensfred!*

(Oversat fra Spansk.)

AFTEN VED SØEN.

(Efter Antonio Fogazzaro.)

Den tomme Stue vides ud og voxer
I Aftnens Skygger. Udenfor mit Vindve
Lyser mig Søen taagehvid imøde,
Som Havet, uden Grænser — ens og øde!

Ud over dette Hav gad nu jeg glide
Og sejle 'ene, sejle langt og længe —
Tilsidst, naar Synet mødte ingen Skranker,
Give mig hen i mine tause Tanker.

Og Drømmen, den, som Hjertet skinsygt
skjuler

Ved Dagen, skulde tage Form og sidde
I Baadens Forstavn, jeg ved Agterranden,
Mens uden Ord vi stirred paa hinanden.

(Oversat fra Italiensk.)

TAUSHED.

(Efter Antonio Fogazzaro.)

Fastbunden ved et ensomt Figentræ
Hviler min Baad. Der høres ej en Lyd
Fra Bjergene; og paa den øde Sø
Er ingen Bølger, kun den blege Spejling
Af mælkehvide Sky'r og blygraa Strand.
Mit Hjerte tier ganske. Lette Skyer
Af Drøm og Elskov glider hen derover —
Og dør — —

— Som Solen, skjult bag Søens Dampe,
Dog sender ud et stille, dæmpet Lys,
Saa stiger fra min Sjæls forborgne Dybder
Det eviges Morgenrøde. Mine Tanker
Synker deri og svømmer over Grænsen
Af alle skabte Ting og løses op
Som Boblen dør paa Vandets hvide Spejl,
Der glider bort og brister — langt, langt
ude.

(Oversat fra Italiensk.)

KLIPPESVALERNE.

(Efter Antonio Fogazzaro.)

Lystig i Solen og glade
Over den skinnende Flade
Sejlerne stryger fra Strande.
Skjult i en Vig dybt inde,
Skærmet mod Søens Vinde,
Sover de grønlig Vande.

Dér — mellem Skær og Grunde,
Indover Klipper og Lunde
Kredser de tause Svaler.
Udad paa sylspidse Vinger
Flyver de, drejer og svinger,
Sætter sig, stiger og daler.

Køling mod Dagens Hede,
Plads til en sikker Rede
Giver dem Klippen og Stranden.
Fattigt er Stedet og stille,
Stum er Fuglen og lille, —
Derfor de elsker hinanden.

(Oversat fra Italiensk.)

LEO DEN TIENDE.

(Efter Antonio Fogazzaro.)

Blændlygtens Skær langs Gulvets
Mosaiker falder.
Paven gaar gennem Vatikanets tause
Haller.

Han ser sig om, — saa standser han med
ét og lytter . . .
Alting er stille . . . atter Foden frem han
flytter.

Det tunge Fløjel han løfter med Besvær
tilside
Og lader Blikket gennem Salens Mørke
glide.

Saa gaar han atter. Dér, i Krogen dybest
inde
Han bøjer sig, og lavt han lader Lygten
skinne.

Paa Tavlen, som ved Væggens nedre
Rand er stillet,
Har Lukas Cranach malet Martin Luthers
Billed.

Og Paven spejder efter Træk af Satan
nøje.
— Den haarde Frater stirrer Paven stift i
Øje.

(Oversat fra Italiensk.)

SOLDATEN.

(Efter Antonio Fogazzaro.)

Aftnen sænker sig. Frejdig
Hilste jeg Gryet og Dagen.
Nu paa min Post alene
Ligger jeg træt og slagen.

Over mig Himlens Stjerner,
Brudt ved min Side Værget!
Solen var hed, og blodig-
Drøj var Dagen paa Bjerget.

Larmen af Kampen om mig
Knap til min Sans sig trænger.
Hæderen eller Skammen
Ægger min Sjæl ej længer.

Gud og min Sag jeg tjente;
Nu staar min Hu til Hvilen.
Her, med mit Blik mod Øster,
Venter jeg Dødningpilen.

Hvid til mit Leje blinker
Aftenens klare Stjerne.
Ved du, hvad Lod mig vinker,
Trofaste Ven i det fjerne?

Ofred jeg ej den sidste
Rest af mit Blod, det røde?
Fordrer min Gud, at oprejst
Døden jeg gaar imøde? —

Ske da hans Vilje! Fremad!
Fremad, skøndt træt og slagen!
Snart for hans Trone frejdig
Hilser jeg Gryet og Dagen.

(Oversat fra Italiensk.)

DUE OG HØG.

(Efter Jacques Perk.)

„Gud,“ sagde Duen, „Gud er rund og
fager,
Har dunhvidt Bryst og fløjelsbløde Vinger;
Med Kurren Tusinder ham Hyldest bringer;
Alkjærlig af hver Due han sig tager.“

„Gud,“ skreg en Høg, „er senestærk og
mager.
Højt i det Blaa han med et Sæt sig
svinger.
Alvældigt over Jord hans Jagtskrig klinger,
Naar i en Dues Bryst han Næbbet jager.“

Da brød det løs! — „Han haaner Gud,
den Blinde!“
— „Du Dumrian!“ — „Kan værre Fræk-
hed gives?“ —
— „Du Gudsforuægter!“ — „Du al
Godheds Fjende!“

„Hvor kan til slig en Daarskab man
forfalde,“

Bemærked Uglen vist, „om sligt at kives?
Naar blot I tænker ham med Vinger Alle!“

(Oversat fra Hollandsk.)

RIG OG FATTIG.

(Efter Hermann von Gilm.)

Saa talte Folket: „I har varme Klæder
Og sover blødt paa Dun. Os Frosten
klemmer.“

De Rige svared: „Har I ikke Kjæder
Af Jern til Varme om de nøgne Lemmer?“

Og Folket talte: „Haard er Hungrens
Kummer.

I spiser lækker Mad, mens vi maa tigge.“
De Rige svared: „Sank jer kun de
Krummer,
Som vore fede Hunde lader ligge!“

Og Folket talte: „Tørstens Brod os saarer;
I drikker Vin. Del med de stakkels
Nøgne!“

De Rige svared: „Drik de salte Taarer,
Vi presser ud af Eders hule Øjne!“

(Oversat fra Tysk.)

INGEN VÉD —.

(Efter Hermann von Gilm.)

Ingen véd, hvordan jeg hader,
Hvem jeg tjener som Soldat.
Kun min egen blege Skygge
Er min tause Kammerat.

Ingen véd, hvordan jeg elsker. —
Bien lig, der trænger ind
Honninggrisk i Blomstens Bæger,
Suger Savnet i mit Sind.

Ingen véd af mine Sange;
Mine Venner er kun faa;
Og jeg lod i Ingens Smedje
End min Pegasus beslaa.

(Oversat fra Tysk.)

HVEM HAR GJORT DET?

(Efter Hermann von Gilm.)

I Nattekulden stod min Sang,
Paa Marken bar og øde,
Og spejded, om i Øst engang
Ej Dagen vilde gløde.

Saa stod den længst i Storm og Slud;
— Hvad har den ej erfaret! —
Og skød dog stadig nye Skud.
Hvem har den vel bevaret?

Ej du, som tændte Hjertets Brand,
Du, Maal for alle Viljer!
Ej du, ej du! — Det gjorde han,
Som klæder Markens Liljer.

(Oversat fra Tysk.)

TRE KRANSE.

(Efter Hermann von Gilm.)

Tre Kranse har jeg bundet,
Som Piger dem binder til Fest.
De Kranse vil jeg fordele
Nu, som det synes mig bedst.

Den første, af Egens Blade,
Den skal du have, min Ven!
Der er noget kraftigt ved Egen,
Som passer for stolte Mænd.

Den anden, af Skovens Roser,
Jeg giver den vilde Vind,
Der farver med Sundhedsrødme
Saa mangen en falmet Kind.

Den tredje, af Markens Blomster,
Jeg lægger om Frelserens Haar.
Han skal ingen Tornekrans bære
I mit lyksaligste Aar!

(Oversat fra Tysk.)

DEN GRUSOMME.

(Efter Hermann von Gilm.)

Det var en Sommeraften;
Den hede Sol gik ned.
Blomsterne stod og tørsted.
Saa søvnigt Skyen gled.

Da vandred jeg selvanden
Med Sang langs Engen lun
Med Aftenguld i Haaret
Og Dug paa Kinden brun.

Og hundred spæde Blomster,
Der stod ved Kanten lav
Og hvisked til hinanden,
Jeg kapped Ho'det af.

Og Myg og Sommerfugle,
Der fløj paa Frieri,
Faldt for min Haand i Mængde,
Hvor vi to gik forbi.

Ham nagled jeg til Korset
Og slap ham ikke ned;
Jeg spotted med hans Elskov
Og smilte, naar han led.

Alt det fik paa én Aften
Det fromme Barn fuldendt.
Saa sov hun trygt og rolig,
Som ingen Ting var hændt.

(Oversat fra Tysk.)

LA RENOMMÉE.

(Efter Hermann von Gilm.)

Du er huslig og stilfærdig,
Rig paa Guds frygt og paa Takt;
Hvad du siger, har ihærdig
Du betænkt og overlagt.

Du har læst de bedste Bøger;
Du er flittig som en Bi,
Klæder dig med Smag og spøger
Med et yndigt Skælmeri.

Du er god og brav og ærlig,
Elsket, hvor du kommer hen;
Og du har en ganske særlig
Ømhed for bornerte Mænd.

(Oversat fra Tysk.)

POESIEN.

(Efter Adolf Pichler.)

Poesi, min Ven, er Æther,
Som gennem Verden flyder
Og ind i Digtersjælen
Krystallisk ren sig gyder.

Da fødes nye Toner,
Ny Jubel, nye Klager,
Der atter gennem Verden
Som Aabenbaring drager.

(Oversat fra Tysk.)

ZILLERTHALERNES FORDRIVELSE.

(Efter Adolf Pichler.)

Tyrol, Tyrol! mit Fædreland, mit Hjem,
Hvor Stolthed gror som Gran af Klippen
frem!

Du taarner Bjærgets Is til Vold og Skanse
Og smykker dig med Edelweissens Kranse.
Hos dig fik ingen Borgtyranner Magt;
Trindt smuldrer, som af Samson ødelagt,
Vedbendbedækket, mangt et taarnet Hus,
Af frie Bønder fordum skudt i Grus.
Mod Fjældets Side modnes Druens
Bundter;

Ned over Stenen danser Elven munter
Højt oppe fra den snetilføgne Tinde,
Hvor Skyen kun og Gemsens Vej kan finde.
Paa dine Gletschermarker troner stolt
Den evige Poesi med Blikket koldt.
Fra dine Klipper spejder, solomlynet,

Den røde Ørn vidt ud mod Himmelbrynet.
Tænker maaske han paa den svundne Tid,
Da han fløj forrest i den hellige Strid,
Den Gang den skarpe Klo, saa krum og
trind,
Han hugged dybt i Frankerhjerner ind?
Det var en herlig Jagt! Bøssernes Smæld
Sang ned fra hvert et kratbevokset Fjæld;
Bag Sten og Busk forvovne Skytter stod;
Rallende sank det ædle Vildt i Blod.
Tænker du paa din store Tid, Tyrol?
Drømmer du, Ørn, om Jagt i Dagens Sol?

Igjen en Jagt! Men Maalet er et andet.
Hvem er de Mænd, som drager gennem
Landet?

Som Vilddyr stimer de fra nær og fjærn.
Og ingen Bøsser bærer de til Værn.
Ej Hejrefjer, ej Alpeprimler smykker
De sorte Hatte med de brede Skygger.
Og hvor de kommer, flygter Glæden væk,
Zitherens Strænge brister som af Skræk.
Hvad vil de? For Guds Ære gaar de frem;
Men for en Gud, der kun er Gud for *dem*.

Kjærligheds Ord, som vilde Freden kun,
 Du blev Forbandelse i deres Mund!
 Kjærligheds Ord, du, som fra Korset klang,
 Hvor mange gik for din Skyld Korsets
 Gang!

Frem gaar et Tog, hvis Lige ingen saa,
 Mens Dalens Bjerge stod med Tinder graa.
 Der vejer ingen Fane, hvid og grøn,
 Og ingen Jæger venter paa sin Søn,
 Om han har taget Pris ved Skyttestævnet;
 I Hyrdens Hat er ingen Blomster levnet;
 Et sidste Skjær af Glædens Aftenrøde
 Staar paa de unge Pigers Kinder bløde.
 Men Mændene gaar fremmest, frit og kjækt,
 Skjønt alle Pander er af Skyer dækt,
 I Vadmelskofter graa med grønne Baand
 Og med den spidse Alpestok i Haand,
 I Skulderremmen hænger Bøssen god,
 Den Arv, som Fader Sønnen efterlod.
 Mangt Blik med Kummer sig ved Egnen
 hæfter,

Men ikke for at regne Tabet efter:
 De, som blev tro, tør lide paa helt trygge,

At Troskab vil det nye Hjem dem bygge.
 En Pusling spørger Fa'r med barnlig Tro:
 „Der er da Gemser dèr, hvor vi skal bo?
 Og Alperoser? — Ikke? — Mange? — Ja,
 For ellers gik vi ikke bort herfra!“ —
 Saa vandre de langs Zillers grønne Strand.
 Hvem jager dem fra Hjem og Fædre-
 land? —

En fremmed standser, ønsker Tingen
 klaret; — —
 „Jo, vi er Lutheraner!“ lyder Svaret.

Saa vandrer de. Igjennem Dalen runger:
 „Gud er vor faste Borg!“ fra tusend
 Tunger.

Da blandes Sangen pludselig med Klage,
 Thi fjærnt de øjner Grænsestenen rage;
 Og Gangen sagtnes, Foden slæber træt
 For ej at naa den sørgelige Plet.
 Og Hvermand ser sig om med graadigt Øje
 Og præger alt i Sjælen dybt og nøje,
 Og Arme rækkes ud i bitter Kvide, —
 Munken, som følger med ved Togets Side,
 Han fryder sig i Smug, den sorte Klærk,

At Gud ved ham har gjort et saadant
Værk.

Men se, da er det brat, som Himlen
kløftes;
Fra Bjærgets Kam de hvide Taager løftes;
I Aftensolen gløder alle Tinder;
De grønne Lier som forynget skinner.
Se opad! Bjærgene vil staa endnu,
Naar Pavekronen længst er knust itu;
Se opad! Blomster skyder frem igen,
Naar Messeklædets Pynt er smuldret hen;
Se opad! Solens Kjærte slukkes ikke,
Om Kirkens Kjærter end i Støvet ligge. —
Og Toget svinder. Aftnens Skygger falder.
Da høres fjærnt en spinkel Røst, som kalder
Ved Landets anden Port. Der bankes paa;
Der lukkes op. Og parvis, let paa Taa,
I Skarer, Haand i Haand og fro i Sind
Glider de fromme Jesu Brødre ind. —
Saa synker Mørket, — til ved Morgengry,
Tyrolerørn! din Dag gaar op paany!

DØDEDANSEN.

(Efter Adolf Pichler.)

Naar Selskabet er slet — slet kan det
være

Selv om det er, hvad man jo kalder
„dannet“;

Den tomme Snak om Modepynt, Theater
Og Dagens Nyt, som Byfolk mores af —
Saa plejer jeg at søge bort fra Kredsen
Til Bønderne ved Skænken, hvor jeg véd,
At Tølperen dog er en ægte Tølper,
Og Gaasen ikke gælde skal for Svane.

Saaledes traf det sig forgangen Lørdag
I Plangers Have, under Pæretræet.

Jeg saa paa Knøsene, som bytted Gaver
Med deres Piger efter gammel Skik:

Han bragte Alperoser, og *hun* rakte
 Ham Bægret, som hun havde nippet af,
 Og Flokken rundt om drilled dem og lo.
 Da lød fra Kirketaarnet Vesperklokken;
 Alle tav stille, rejste sig og folded
 Andægtig Hænderne til Aftenbønnen;
 Det var et Nu, som om man efter Sagnet
 Fornam det milde Vift af Englens Vinge
 Der stænker Aftendug paa Mark og Eng.
 Kort efter kom den gamle Klokke. Venlig
 Og klar som sine Klokke bød han alle
 Godaften, mens han løfted paa Kalotten.
 Og bag ved ham hans gamle Kammerat,
 Der hjalp det stive Ben med Krykkestaven.
 „Husker du, Klokke“, raabte han til

Vennen,

„Husker du, at i Dag ved Aftenstide
 For tre og tresindstyve Aar tilbage,
 Mens Serlos' Top just laa saa rød som nu,
 Da strøg du Violin til Dødedansen,
 Jeg blæste Fløjte — Fanden ta' det!

Lønne

Var Kuglen her i Foden, og i Haanden
 Den Krykkestok for Resten af mit Liv!“

„Saa du har spillet Violin til Dansen?“
 Raabte en Knøs til Klokkeren, „og nu,
 Nu ringer du og maner os til Bøn!
 Ja saadan er de gamle!“ „Hold din Mund!“
 Svared den gamle Stivben. „Hvis i Aften
 Det gik til *den* Slags Dans, sad du nok
 bleg,
 Og dine Knæer rysted under dig;
 Men vi, vi spilled vore Instrumenter,
 Saa ingen Tone hopped ud af Takt.“

„Hvad snakker du,“ fór Knøsen op og
 hugged
 sin Slagring*) haardt mod Fyrrebordets
 Plade,
 Saa alle Glas derpaa sprang højt i
 Vejret. —

„I Fald dit Haar var brunt, bød jeg dig ud
 Til Livtag strax; saa skulde du nok mærke
 At der endnu er Marv i vore Knogler.
 Men du er graa! Fortæl os derfor heller

*) Et mellem Tyrols Bønder almindeligt Vaaben,
 noget lignende som en „Jærnkno“.

Om denne Dødedans! Hvad skete den
 Gang?
 I ved det jo, I var jo begge med.“

„Fortælle? — Nej, lad Klokkeren fortælle!
 Han messer jo hver Søndag foran Altret
 Og har Forstand paa Gejstlighed og sligt.“

„Fortæl os Fa'r!“ raabte den kønne Pige,
 „Fortæl! saa bringer jeg det fyldte Glas
 Og denne Alperose, som jeg fik
 Af Jørgel; han har hentet den paa Bjærget.
 Ja, fnys du kun! Foruden Alperosen
 Faar Klokkeren i Dag endda et Kys!“

Gemytlig tørred Jørgel sig om Munden;
 De andre lo; men Klokkeren tog Glasset
 Og drak det ud; — og saa fortalte han:

„Franzosens Fortrop laa den Gang i
 Larchet —
 Vel tre og tresindstyve Aar er gaaet,
 Mig synes det som Dage knap — i
 Greutach

Lured Purtscheller med sit Kompagni
 Fra Stubaithal. Franzosen aned intet.
 I ved, her er for aabent her omkring,
 Til at et Bøsseskud kan gøre Nytte.
 Paa Skrænten der — I ser endnu i Taarnet
 Indmuret Kuglerne — stod to Kanoner,
 Som holdt de raske Skytter i Respekt.
 Hvad var at gøre? — „Frels os fra det
 onde!“

Saaledes bad vi daglig, og vi mente
 Naturligvis Franzosen. Men hvad hjalp det?
 Hvad hjælper Had? — En Kapital af Gift,
 Der stadig voxed ved de Slyngelstreger,
 De føjed til som Renter. De bestjal os,
 Det fik saa være; men de haaned os,
 Fordi vi talte vore Fædres Sprog.
 Vi maatte ikke bede mer paa Tysk,
 Som vore Fædre havde bedt før os.
 Ja, Børn, I ved vel knap, hvad det vil
 sige! —

Vi grubled — naa, men Tanker dræber ikke.
 Saa hitted Pigerne til sidst paa Raad — —
 Undtagen én, hun elskede en Fransk-
 mand,

Det var den kønne Korporal ved Skytset,
 Han ligger dèr i Kirkegaardens Hjørne,
 Og lidt derfra ser I det hvide Kors,
 Hvor *hun* blev lagt til Hvile. Hver en
 Aften,

Imens jeg ringer, beder jeg til Gud:
 Vor Fader, giv den arme Sjæl din

Fred! — — —

Naa, men det kommer ikke Sagen ved;
 Vel, Martin? —“

Og han rakte Haanden ud
 Imod sin gamle Kammerat. Men denne
 Sad tavs og mørk; over hans Ansigt gled
 der
 En Skygge kun, som af forgangen Sorg.

„Pigerne fandt paa Raad. Men hun, den
 ene,

Fik ingenting at vide. Det var aftalt;
 Hver fik sin Rolle tildelt; jeg fik min.
 Og Aftenen kom — højtidelig og stille,
 En rigtig Helligaften, saa man tænker:
 Nu staar Gud selv i Paradisets Dør!

Jeg gik til Kirke, drog den største Klokke;
 Tre Gange klang det vidt ud over Egnen;
 Straks kom en Officer og greb mig fat: —
 „Hvad har du for? Ifald du gir Signaler,
 Bliver du hængt paa Altertavlen, Knægt.“
 „Signaler?“ svared jeg og smiled ydmygt.
 „I maa jo vide, hvad det er i Morgen,
 At det er Helligdag. I Aften danser
 Vi alle dør paa Engen. I skal se,
 Det bliver lystigt!“

Ud af Husene

Sneg Pigerne sig pyntet allerede
 Med Nelliker og Rosmarin i Brystet,
 Som det var Brug. De hviskede, lo og
 spøjte;
 Men Smilet legede kun om deres Læber
 Som omkring Judiths i den hellige Skrift.
 Snart hørte man i Byen hist og her
 Knøsene jodle; men det lød som Haan,
 Som fordred de hinanden ud til Slags-
 maal.

Franzoserne stod først og saa paa Tingen
 Og prøved deres Bøsser som til Kamp.
 Men da de mærkede, at det gik til Dans,

Saa var de strax parat — det vidste vi!
 Vi indbød ingen; det blev deres Sag,
 Om de gik med; ubuden Gæst maa tage,
 Hvad der kan falde af! — De strømmed til
 Og skraaled op som Hanen paa Stakittet,
 Før Kokkepigen henter den med Kniven.
 Kroværten rulled sine Fade ud
 Med Vin og Snaps; han tapped, og de
 drak,
 Og Spydigheder fløj som hvasse Pile
 Imellem os, paa Tysk og Kaudervælsk.
 Vi skænked i, vi bragte selv dem Drikken,
 Dødsdrikken, i de fulde Glas! Til sidst
 Krøb Martin dér og jeg saa op paa Bordet;
 Og Fløjten klang, og Violinen lokked;
 Hver, som var fri, sprang lystig med i
 Kredsen,
 Mens de, der stod paa Vagt fik Flasken
 bragt
 Som Trøster af en ledig Kammerat.
 Og Fløjten klang, og Violinen lokked;
 Og mèt end én af dem, der havde Vagten,
 Kom efterhaanden til og dansed med.
 Vi spilled løs, og alle Øjne flammed

Af Vin og Elskov — nogle og af Hævn!
Men rolig funkled paa det natblaa Dyb
— Ja, just som nu! — den hvide Aften-
stjerne.

De aned intet. Mer og mere voldsomt
Gik Dansen, medens mer og mere sky
De unge Piger skæved ud mod Mørket. —
De klare Draaber løb mig ned ad Panden.
Jeg kigged hen til Ageren — og
lytted! — —

I Aftenvinden nikked svagt dens Ax.
Derhenne rørte de sig! — som naar
Ræven

Lister til Vagtlens Rede gennem
Kornet! ... — —

Jeg vidste, det var Skytterne, der kom
Og vildt, afsindigt gned jeg Violinen;
Og vildt, afsindigt hvirvled Dansen hen.
Saa fejer Hexene langs Afgrundsranden
Paa Serlos Tinder ved Sankt Valborgs
Tide!

Jeg lytted — — — — og der lød et
sagte Knæk,
 Som Straa, der knækker under Leens Skaar,

Et uvant Øre havde næppe hørt det:
 De spændte Hanerne! Timen var inde!
 Jeg spilled løs, som om jeg vilde sprænge
 Hver Streng paa Violinen; gennem Larmen
 Af Raab og Fodtrin skar de skarpe Hvin!
 En Franskmand rev en Piges Blomsterkost
 Fra Brystet med en raa og ublu Skæmt
 — Da lyned det i Natten, og et Brag
 Gav vældig Gjenlyd fra de fjerne Bjærge.
 Trommer og Piber løste brat mig af!
 Og som i Spillet nogle Kegler falder,
 Mens andre staar, saa vælted rundt i

Græsset

Blaafrakkerne, mens Pigerne stod blege
 Og stirred angst, og flygted fra hverandre,
 Og iled hjem igennem Byens Stræder.
 Undtagen *én!* — min Søster kasted sig
 Over sin døde Korporal og kyssed
 Hans blege Pande — — med et Skrig,
 et Skrig

Mer skærende end Violinens Hvinen.
 Hun sled den blodige Nellike fra Brystet
 Og sprang saa op — Kinden var hvid
 som Sne,

Munden halvt aaben, Øjnene stod stive;
Hun vakled; Martin vilde gribe til,
Da stødte hun ham bort, saa fast han
tumbled,
Og lo som Djævlene i Helved ler,
Og styrted ud i Mørket“ —

Martin nikked:

„Ja saadan gik det til! Vi søgte længe;
Hun kom tilsidst tilbage af sig selv.
Forstanden havde Gud berøvet Staklen;
For hende var det bedst; men vi, vi saa,
Hvordan hun daglig knæled dør ved
Graven,
I Somrens Blomster og i Vintrens Sne,
Imens hun mumled Bønner, til omsider
Hun langsomt visned bort. — Saa blev
jeg ugift
Som I jo véd, jeg bliver til min Død.“
Han tav. I Stuen var der ganske stille,
Og en og anden tørred sine Øjne.

„Ja,“ sagde Klokkeren, „det var Døde-
dansen,

Som man har talt og rimet om saa tit.
 De to Kanoner brummed dog Kehraussen;
 I Kirketaarnet slog de Kugler ind,
 Som sidder der endnu; det vared kort,
 Saa stopped Skytterne de sorte Munde.
 — Den næste Morgen fejred vi Tedeum;
 I Guldornat stod Præsten foran Altret;
 Jeg skulde spille Violin til Sangen;
 Med Gysen tog jeg den, Strengene skurred,
 Den Gang jeg spændte dem; der kom en
 Tone

Ved første Strøg saa skingrende, saa vild,
 At jeg har aldrig siden hørt dens Lige.
 Det var, som Rædsel eller Vanvid greb
 mig.

Jeg styrted bort fra Koret, ud til Faldet,
 Der hvirvler ned fra Klipperne i Dalen,
 Og slængte Violinen ud i Skummet.
 Bølgerne rev den med fra Sten til Sten,
 Til den forsvandt i Dybet knust og
 splintret.

Jeg spilled aldrig siden Violin,
 Og skønt jeg holder meget af Musik,
 Lider jeg ej at høre Violiner.

Saa tav han. Alle tav. Kun Faldets Brusen
 Lød fjerntfra dæmpet gennem Nattens
 Stilhed.

Og da saa Tavsheden til sidst blev brudt,
 Voved de knap at hviske. — Klokkeren
 sagde:

„Da var der ikke tænkt paa Jer endnu;
 Men beder I jer Rosenkrans i Aften,
 Saa bed Vorherre at bevare jer
 For det, som den Gang hændte eders
 Fædre!“

Han strøg Kalotten af de hvide Haar
 Og bød Godnat. De rejste sig og *stod*,
 Imens han gik, som var han selve Præsten.

Byfolket havde standset deres Snak
 Om Modepynt, Theater og Skandaler.
 Jeg bad om Lys og nedskrev med det
 samme,
 Saa godt jeg kunde det, den gamles Ord.

(Oversat fra Tysk.)

INDIFFERENTISTEN.

(Efter Lenau.)

Om glad du tømte Bægret med Skarn-
tyder,

Lig Sokrates, for Sandheds høje Værd,
Hvadeller som en lumpen, lav Forbryder
Bandende segned under Bødlens Sværd; —

Om dit Geni slynged de raske Tider
Din Daad i Vejen som en Alpetop,
Saa Slægter langs dens Fod med Undren
skrider

Og ser ærbødigt mod dens Tinder op;

Om al dit lange Levned's Stræb og Tragten
Kun var at mæske Gravens Ormeflok,
Om du i Higen efter Verdensmagten
Strøg over Jorden som et Ragnarok:

Er just saa vigtigt, som om en Bacille,
Der kredser i en Draabe Grøftevand,
Sin store Rejse paabegynde vilde
Med Sving i venstre eller højre Spand.

(Oversat fra Tysk.)

SCHILLERS BEGRAVELSE.

(Efter C. F. Meyer.)

Et Fakkelpar, som brænder dystert, truet tit
Af Storm og Regn; Ligklædet flagrende
for Vind;

En Fyrrekiste, simpel, uden Krans og
Blomst,

End ej den tarveligste; Ingen følger den.
Det er, som bar man en Forbryder til
hans Grav.

Bærerne haster fremad. Kun en Ubekjendt
Gaar efter Baaren — Menneskehedens
Genius.

(Oversat fra Tysk.)

TAL NU DU!

(Efter C. F. Meyer.)

Hvor søgte tit jeg til din dybe Ro,
Elskede Skov, i svundne Ungdomsdage
For mangel indbildt Fryd dig at betro
Og mangel sanddru Sorg hos dig at
klage!

Og atter kommer til din Hal jeg her,
Det brudte Venskabsbaand paany at
knytte.

Skov, tal nu du! Jeg siger intet mer.
Hendøet er Sang og Klage. Jeg vil lytte.

(Oversat fra Tysk.)

GLETSCHERLYS.

(Efter C. F. Meyer.)

Hvor banker Hjærtet i mit Bryst
Trods al min unge Vandreløst,
Hvergang jeg hjemvendt ser paany
Snebjergene mod Himlens Sky,
Den store, stille Straalen!

Jeg aanded ind med Rejsebrunst
De store Byers Støv og Dunst.
Hvad siger *du* til Tumlen dér,
Min Hjemstavns rene Gletscherskær,
Du store, stille Straalen?

Jeg praed aldrig af mit Land,
Men elsker det saa højt, jeg kan.
I al min Sjæl, min Sang og Færd
Er Gletscherlys, er Gletscherskær,
Den store, stille Straalen.

Hvad kan jeg gjøre for mit Hjem,
Før jeg bli'r lagt i Gravens Gjem?
Hvad overlever mig engang?
Maaske et Ord, maaske en Sang, —
En lille, stille Straalen!

(Oversat fra Tysk.

DEN DØDE KJÆRLIGHED.

(Efter C. F. Meyer.)

Vi gik mod Byen op
I Aften solens Blus
Som hint Discipelpar
Mod Emaus
Imellem dem
Med dæmpet Tale skred
Mesteren, han, de fulgte,
Som Døden led.
Saa vandred mellem os
I Aftnens Svale
Vor døde Kjærlighed
Med dæmpet Tale.
Den ved for Sjælens Løndom
Et lønligt Ord;
Den kjender, hvad der dybest
I Hjertet bor.

Den minded og forklared
Paa samme Gang:

„Saaledes er det kommet,
At jeg paa Korset hang
I har mig grumt fornægtet
Med troløs Sans;

Jeg sad i Purpur, blodig
Med Tornekrans.

Jeg Døden led, men sprængte
Dens stærke Baand
Og gaar i Eders Midte
Som lutret Aand.“

Da kendte vi vort Følge, —
Da gløded varm
Os, som de to Disciple,
Sjælen i Barm.

(Oversat fra Tysk.)

CAMOËNS.

(Efter C. F. Meyer.)

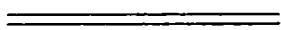
Camoëns, den store Digter,
Laa engang paa Hospitalet,
Syg af Feber. I det samme
Usle Kammer laa tilfældig
En Student just fra Coimbra,
Kortende ham Døgnet's Timer
Med en Strøm af Pjank og Snak.

„Ædle Herre, store Digter!
Er det sandt, hvad man fortæller,
At paa Coromandelkysten
Strandede engang det dumme,
Utaknemmelige Fartøj,
Som I havde vist den Ære
At betro Jert dyre Liv, --
Og at gennem Kystens Brænding,
Mens I svømmed med den Højre,
I med venstre Haand i Vejret,
Uberørt af Bølgesprøjtet,

Holdt Jer Digtning's Manuskript?
 Næppe kan jeg tro paa dette.
 Ogsaa mig besøger Musen,
 Navnlig naar jeg er forelsket;
 Men det véd jeg: gjaldt det *Livet*,
 Lod jeg mine bedste Digte
 Flagre frit for Vind og Vove,
 Brugte begge Arme flink.“

Smilende gensvared Digt'ren:
 „Sikkert, Ven, har sligt jeg øvet,
 Svømmende mod Livets Brænding.
 Imod Dumhed, Nid og Ondskab
 Kæmped jeg for Dagens Nødtørft
 Med den ene Arm af disse;
 Med den anden Arm, min Herre,
 Holdt jeg over Død og Afgrund
 Mod den stærke Solguds Straaler
 Højt min Digtning, Lusiaden,
 Til den blev, hvad den skal *blive!*“

(Oversat fra Tysk.

RETTELSE: I sidste Linje S. 187 staar: „I din Sjæl“, læs:
„Ind din Sjæl“.

ANMÆRKNING: De to sidste Linjer af andet Vers S. 30
hentyder til Dagmartheatrets 25 Aars Jubilæum og de
„historiske“ Oversigter, det gav Anledning til, saare
humoristiske at læse for de Faa, der kjendte de virke-
lige Forhold.

INDHOLD.

I

	Side
Nyaarsaften	9
Skærsommerdag	11
Fødselsdag	13
Folkevisen	16
Foraar	17
I det fremmede	19
Bekjendelse	20
Din Haand i min	23
Tilbageblik	25
Mod Høst	29
Sne	32
I mørke Dage	34
Bøn	37

II

Nøddebo	41
Stemning	45
Ved Esromsø	46
Pinse	48
Løvskov	51
Stenstrand	52
Juninat	53
Flyvende Sommer	54
Augustaften	56
Septembermorgen	58
Novemberskov	60
Efteraar	62
Vinterdag	64

III

	Side
De første grønne Bjerge	69
Krucifixet i Cadore	71
Aften ved Søen	73
Serenade	75
Blomster	77
Kunsten	78
Venus fra Milo	79
Escorial	82
Gibraltar	83

IV

Vox populi	91
Bøger	92
Til de Døde	93
Diplom	95
Resignation	97
De gamle Dage	99
Holger Danske	101
Rollefordeling	103
Dekorativ	104
Aa, hvor Verden dog er skøn!	105
Maxime	107
Legende	108
Variationer over et kjendt Thema	111
Profiler (1—8)	114
Redningsløs	121
Skjoldmærke	123

V

Kilden	127
Kunstneren	128
Et hurtigt Ord	129

	Side
Paa Dækket	130
De gamle Sange	133
Tanke paa Døden	135
Dødens Vuggesang	137
Fyrsteringen	139
Martinek Hausta	143
Undervejs	160
Attila	163
En gammel Historie	172

VI

Bjørnstjerne Bjørnson	183
Magdalene Thoresen	187
Holger Drachmann	189
Harald Høffding	192
C. F. E. Horneman	195
Walt Whitman	197
Ved min Faders Død	203
Ved Frederik Nannestads Død	205
Til Inga	207
Den danske Bondes Frigjørelse	210
Skolekantate	216
Kantate ved Indvielsen af Tivolis nye Koncertsal	222
Kristiansborg Slot	230
Nyaarsdigt	233
Ungdomssange (1—4)	236
Fædrelandssange (1—2)	243
Et Tidsdigt	247

VII (Oversættelser.)

To Sonnetter (efter Petrarca)	257
Kysset (efter Sidney)	259

	Side
Mit Hjem (efter Wordsworth)	260
En Aften (efter George Eliot)	261
Tanker ved min Moders Billede (efter Cowper)	262
To religiøse Digte (efter Robert Burns)	269
Paa Madrids Telegrafstation (efter Blasco)	272
Intet mer —! (efter Campoamor)	274
Jernværkerne (efter Blasco)	276
Aften ved Søen (efter Fogazzaro)	287
Taushed (efter Fogazzaro)	288
Klippesvalerne (efter Fogazzaro)	289
Leo den tiende (efter Fogazzaro)	290
Soldaten (efter Fogazzaro)	292
Due og Høg (efter Jacques Perk)	394
Rig og Fattig (efter Hermann von Gilm)	296
Ingen véd — (efter Hermann von Gilm)	297
Hvem har gjort det? (efter Hermann von Gilm)	298
Tre Kranse (efter Hermann von Gilm)	299
Den Grusomme (efter Hermann von Gilm)	300
La renommée (efter Hermann von Gilm)	302
Poesien (efter Adolf Pichler)	303
Zillerthalernes Fordrivelse (efter Adolf Pichler)	304
Dødedansen (efter Adolf Pichler)	309
Indifferentisten (efter Lenau)	322
Schillers Begravelse (efter C. F. Meyer)	324
Tal nu du! (efter C. F. Meyer)	325
Gletscherlys (efter C. F. Meyer)	326
Den døde Kjærlighed (efter C. F. Meyer)	328
Camoëns (efter C. F. Meyer)	330

